

Kommitté 9: Ekonomi och finans, socialförsäkringar och pensioner

Motioner: Ekonomi och finans

Centerpartiets partistämma 13–16 november 2025

Centerpartiet

Ekonomi och finans.....	4
Det finansiella systemet.....	4
9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6, 9.7.....	4
Kommuner och regioners finansiering	8
9.8, 9.9, 9.10, 9.11, 9.12, 9.13, 9.14, 9.15, 9.16, 9.17, 9.18, 9.19, 9.20, 9.21.....	8
Socialpolitik	18
9.22	18
Kapitalvinstskatt vid bostadsförsäljning	21
9.23	21
Euron.....	22
9.24, 9.25, 9.26, 9.27	22
Friskvårdsbidrag för kultur	26
9.28	26
Rationaliseringsförvärv	27
9.29	27
Att-satser	28
575 Rationaliseringsförvärv - jord och skog.....	34
9.1 Motion nationellt skuldregister	35
9.2 Stoppa de fyra storbankernas övervinster och bankbedrägerierna	36
9.3 Säkra kontanterna för minskad sårbarhet och spårbarhet.....	38
9.4 Åtgärder för reglering av kreditmarknaden	40
9.5 Kontanter vi ser, visar vad det är och vi har.	41
9.6 Bankregler för ideella föreningar	42
9.7 Bankservice i mindre kommuner	43
9.8 För in klimatskatters plus och minus i skatteutjämningen	44
9.9 Reformera det kommunala utjämnningssystemet i grunden.....	45
9.10 Flytta skatteintäkter från staten till kommuner och regioner	46
9.11 Kommunalt självstyre - på riktigt.....	47
9.12 Motion för en rättvisare fördelning av skatteintäkter.....	48
9.13 Motion om ett rättvisare skattesystem för landsbygdskommuner.....	50
9.14 Motion om ett rättvisare skattesystem för landsbygdskommuner.....	51
9.15 Motion om kommunal skattskyldighet utifrån folkbokföring	52
9.16 Motion om hembygdsåterbäring.....	53
9.17 Motion om landvärdesskatt.....	55
9.18 Beskatta skogens råvara lokalt	57
9.19 Motion om utveckling av hela landet	58

9.20 Ökat lokalt ansvar och självständighet	60
9.21 Kommunalt utjämnningssystem, samt provinsen i övrigt	61
9.22 En träffsäker och jämställd socialpolitik	63
9.23 Motion om att ta bort kapitalvinstskatt vid försäljning av bostäder	65
9.24 Euron - för ett starkt Sverige i EU och världen.....	67
9.25 Ja till Euro!.....	69
9.26 Sverige behöver den europeiska gemenskapen - Dags att införa euron.....	70
9.27 Euron - för ett starkt Sverige i EU och världen.....	71
9.28 Friskvårdsbidraget för kulturaktiviteter	73
9.29 Rationaliseringsförvärv - jord och skog.....	74

Ekonomi och finans

En välmående ekonomi är grundläggande för ett tryggt och framgångsrikt samhälle. För Centerpartiet handlar ekonomisk politik om att skapa förutsättningar för jobb, företagande och välfärd i hela landet. Varje människa ska ha möjlighet till ekonomisk frihet och egenbestämmande. Vi tror på en ekonomi för långsiktig utveckling, där företagare kan växa, människor har möjlighet att utvecklas och där resurser används så effektivt och ansvarsfullt som möjligt.

Sverige står inför utmaningar som kräver en aktiv och framåtblickande ekonomisk politik. Det måste bli enklare att få ett jobb, företagsklimatet måste förbättras och klyftan mellan stad och land bör minskas. Dessutom måste vi möjliggöra den gröna omställningen för att stärka konkurrensen och ta itu med klimatförändringarna.

Det finansiella systemet

[9.1](#), [9.2](#), [9.3](#), [9.4](#), [9.5](#), [9.6](#), [9.7](#)

[9.1.1](#) att Centerpartiet verkar för ett nationellt skuldregister.

[9.1.2](#) att ett framtida skuldregister är transparent för kreditgivare och samtidigt inte är offentligt för den enskildes integritet.

[9.2.1](#) att Centern verkar för en tillfällig skatt när bankerna redovisar rekordvinster.

[9.2.2](#) att Centern verkar för att bankerna genomför effektiva åtgärder mot bankbedrägerierna som ger bankerna ett kännbart ekonomiskt ansvar för bankbedrägerierna.

[9.2.3](#) att Centern tillser att kontanthanteringen fungerar i samhället och bankerna tar sitt ansvar för hanteringen inkl. uttagsautomater.

[9.3.1](#) att Centerpartiet ställer sig positiva till förslagen om att det ska gå att betala med kontanter för varor enligt kontantutredningen.

[9.3.2](#) att Centerpartiet ställer sig positiva även till kontantutredningens övriga förslag, som t ex omfattar ökad skyldighet för banker att ta emot dagskassan från småföretagare.

[9.3.3](#) att Centerpartiet verkar för att man ska kunna betala kontant på Systembolaget.

[9.3.4](#) att Centerpartiet verkar för att som huvudregel (vid mindre belopp) kontanter ska accepteras som betalningsmedel från privatpersoner, i fysiska affärer och restauranger; enligt dansk modell.

[9.4.1](#) att det utreds lämpliga åtgärder för reglering av kreditmarknaden, tex så att unga kan få möjlighet att förvärva en bostad, med den positiva samhällseffekten att staten/skattebetalarna inte, med jämna mellanrum, måste rädda bankerna o finansinstituten.

[9.5.1](#) att centrala funktioner där betalning sker, tar emot kontanter, till exempel livsmedelsaffär, apotek, post (brev, kort och paket) osv.

[9.6.1](#) Regelverket för bankernas hantering av ideella föreningar ses över så att det blir enklare och mer proportionerligt, i synnerhet för föreningar med liten ekonomi.

[9.7.1](#) att det ska finnas minst en bank som har öppet för allmänheten i varje kommun

[9.7.2](#) att se över banklagen för små föreningar som har pengar i banken.

Partistyrelsens yttrande

Motionärerna vill se flertalet åtgärder gällande skuldregister, bankskatt, bankbedrägerier, kontanthantering, reglering av kreditmarknaden, bankers hantering av ideella föreningar samt översyn av regelverket för bank- och finansieringsverksamhet. Dessa frågor berör centrala delar av statens politik för finansiell stabilitet och har stor påverkan på såväl enskilda medborgare som företag och samhällsekonomin i stort.

Överskudsättning är ett allvarligt samhällsproblem och det finns därmed många fördelar med ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning. Centerpartiet bedriver därför politik om att införa register över kreditinformation och skuldsättning. Partistyrelsen konstaterar att frågan om ett skuldregister är komplex och innefattar avvägningar mellan konsumentskydd, integritet och effektivitet. Partistyrelsen belyser vikten av att ett system med ett skuld- och kreditregister både säkerställer att registret används vid kreditgivning samt att det inte är integritetskränkande.

Partistyrelsen ser allvarligt på de risker som är förknippade med en alltför lättillgänglig och aggressiv kreditgivning. Centerpartiet har länge verkat för en sund kreditmarknad som präglas av ansvarstagande och transparens, och där konsumenterna skyddas mot överskudsättning och oskäligen villkor. En väl fungerande kreditmarknad är viktig för att stimulera ekonomisk tillväxt och skapa möjligheter för människor att investera i sin framtid. Därför bör reglering av kreditmarknaden inte hämma investeringsviljan eller ekonomisk aktivitet.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att banker har en central roll i ekonomin och det är rimligt att de, likt andra företag, bidrar till de gemensamma kostnaderna. Dock anser partistyrelsen att en tillfällig bankskatt kan vara riskfylld. Dels eftersom en skatt på bankernas vinst leder till höga räntor och ökade kostnader för bankernas kunder, lägre investeringsvilja och internationella konkurrenssnackdelar, dels eftersom det ökar risken för att definitionen av när denna skatt anses tillfällig kan godtyckligt tolkas. Dessutom finns det sedan 1 januari 2022 en riskavgift som fungerar som en bankskatt. Skatten beräknas på kreditinstitutets totala skulder vid början av beskattningsåret i syfte att få de större kreditinstituten att bidra ekonomiskt för att mildra de indirekta samhällskostnader som en framtida finanskris kan medföra. Ytterligare ett syfte är att öka statsfinanserna. Partistyrelsen menar därmed att det inte krävs en tillfällig bankskatt.

Gängkriminaliteten är ett stort problem på finansiella marknaden. Bankbedrägerier orsakar inte bara stora ekonomiska förluster för de drabbade, utan även psykiskt lidande och minskat förtroende för samhället och de finansiella institutionerna. Idag tar de regler som vi ålägger bankerna för lite hänsyn till ideella föreningars möjligheter att ha bankkonto och bedriva småskalig ekonomisk verksamhet, som är en grundbult i civilsamhällets funktionssätt. Det är därför centralt att samtidigt som vi intensifierar jakten på gängens pengar och skärper kontrollen av personer med kriminell bakgrund, att vi inte omöjliggör för ideella organisationer att ha bankkonto och därmed undergräver deras arbete, bland annat i att dra ungdomar undan kriminell verksamhet. Partistyrelsen delar därmed motionärens mening om att det krävs ordentliga åtgärder för att hindra bankbedrägerier. Centerpartiet vill öka samarbetet mellan brottsbekämpande myndigheter genom att införa ett Ekokrim. Detta bör ske i syfte att samla kompetens och öka dialogen mellan myndigheter och

78 banker, så att banker lättare kan ta ansvar och säkerställa att deras kunder inte utsetts för
79 bedrägerier.

80 Centerpartiet har länge drivit frågan om att värna kontanternas ställning som betalmedel och
81 säkerställa tillgången till kontanttjänster i hela landet. Centerpartiet är även för en utredning om att
82 återföra mer av ansvaret och kostnaderna för kontanthantering till Sveriges Riksbank. Kontanter
83 är ett viktigt betalmedel i situationer av kris eller höjd beredskap, när elektroniska betalsystem kan
84 slås ut eller vara otillgängliga. Att ha tillgång till kontanter kan vara avgörande för att kunna köpa
85 mat, medicin och andra nödvändigheter i en krissituation. Dessutom är kontanter ett viktigt
86 betalmedel för äldre personer, personer med funktionsnedsättning, personer med bristande digital
87 kompetens samt personer som lever i digitalt utanförskap.

88 I slutet av 2024 lämnade den så kallade kontantutredningen sitt slutbetänkande. Där föreslås en rad
89 förtydliganden och skärpningar gällande krav på kontanthantering. I skrivande stund finns ingen
90 proposition från regeringen. Centerpartiet avser följa frågan noga. De förslag som motionären tar
91 upp är i ljuset av utredningen fullt rimliga. Av utredningen att döma kan lagstiftningen så småningom
92 komma att gå längre. Därför anser partistyrelsen att det vore olyckligt att låsa sig vid enbart de
93 förslag som framförs i motionen, men menar samtidigt att det bör kunna ses som en rimlig
94 grundplatta för en kommande omreglering av kontanthantering i Sverige. Partistyrelsen betonar
95 vikten av att upprätthålla en väl fungerande kontanthantering i hela landet och att följa upp och
96 utvärdera den befintliga lagstiftningen om skyldighet för vissa banker att tillhandahålla
97 kontanttjänster. Däremot vore det problematiskt att inte låta företag själva bestämma det mest
98 effektiva betalningsmedlet för deras verksamhet.

99 Centerpartiet anser att det är av stor vikt att värna föreningsfriheten. Partistyrelsen anser att det är
100 bekymmersamt att mindre ideella föreningar har svårt att få tillgång till bankkonton, samtidigt som
101 det är viktigt att upprätthålla bankers skyldighet att motverka penningtvätt samt finansiering av
102 olaglig verksamhet. Det är därmed relevant att genomföra en översyn av de finansiella
103 förutsättningarna och regelverk för ideella föreningar.

104

Förslag till beslut: Bifall

[9.6.1](#) Regelverket för bankernas hantering av ideella föreningar ses över så att det blir enklare och mer proportionerligt, i synnerhet för föreningar med liten ekonomi.

105

Förslag till beslut: Besvarad

[9.1.1](#) att Centerpartiet verkar för ett nationellt skuldregister.

[9.1.2](#) att ett framtida skuldregister är transparent för kreditgivare och samtidigt inte är offentligt för den enskildes integritet.

[9.2.2](#) att Centern verkar för att bankerna genomför effektiva åtgärder mot bankbedrägerierna som ger bankerna ett kännbart ekonomiskt ansvar för bankbedrägerierna.

[9.2.3](#) att Centern tillser att kontanthanteringen fungerar i samhället och bankerna tar sitt ansvar för hanteringen inkl. uttagsautomater.

[9.3.1](#) att Centerpartiet ställer sig positiva till förslagen om att det ska gå att betala med kontanter för varor enligt kontantutredningen.

[9.3.2](#) att Centerpartiet ställer sig positiva även till kontantutredningens övriga förslag, som t ex omfattar ökad skyldighet för banker att ta emot dagskassan från småföretagare.

[9.3.3](#) att Centerpartiet verkar för att man ska kunna betala kontant på Systembolaget.

[9.4.1](#) att det utreds lämpliga åtgärder för reglering av kreditmarknaden , tex så att unga kan få möjlighet att förvärva en bostad, med den positiva samhällseffekten att staten/skattebetalarna inte, med jämna mellanrum, måste rädda bankerna o finansinstituten.

[9.5.1](#) att centrala funktioner där betalning sker, tar emot kontanter, till exempel livsmedelsaffär, apotek, post (brev, kort och paket) osv.

[9.7.1](#) att det ska finnas minst en bank som har öppet för allmänheten i varje kommun

[9.7.2](#) att se över banklagen för små föreningar som har pengar i banken.

106

Förslag till beslut: Avslag

[9.2.1](#) att Centern verkar för en tillfällig skatt när bankerna redovisar rekordvinster.

[9.3.4](#) att Centerpartiet verkar för att som huvudregel (vid mindre belopp) kontanter ska accepteras som betalningsmedel från privatpersoner, i fysiska affärer och restauranger; enligt dansk modell.

107

108

109 **Kommuner och regioners finansiering**

110 [9.8](#), [9.9](#), [9.10](#), [9.11](#), [9.12](#), [9.13](#), [9.14](#), [9.15](#), [9.16](#), [9.17](#), [9.18](#), [9.19](#),
111 [9.20](#), [9.21](#)

112

113 [9.8.1](#) Att Centerpartiet gör en sammanställning av förorenande och renande miljöeffekter
114 kommunvis

115 [9.8.2](#) att Centerpartiet verkar för att detta blir en faktor i den kommunala skatteutjämningen.

116 [9.9.1](#) att det kommunala utjämningssystemet reformeras i grunden för att uppnå mer transparens
117 och mer effektiv målstyrning.

118 [9.10.1](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkter från bränsleskatten till regionerna, men staten
119 kontrollerar nivån på skatten.

120 [9.10.2](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkterna från fastighetsskatten för elproducerande till
121 kommunerna, men staten kontrollerar nivån på skatten.

122 [9.10.3](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkterna från skatterna på naturresurser till
123 regionerna.

124 [9.10.4](#) att Centerpartiet utreder vilka skatter som kan flyttas från staten till regionerna och
125 kommunerna.

126 [9.11.1](#) att Centerpartiet verkar för att finansieringsprincipen, det vill säga att staten inte kan ålägga
127 kommuner och regioner obligatoriska uppgifter utan medföljande finansiering, tillämpas striktare
128 och till dess att den obligatoriska uppgiften tas bort.

129 [9.11.2](#) att Centerpartiet verkar för en sanering av de statligt ålagda kraven på kommuner och
130 regioner.

131 [9.11.3](#) att Centerpartiet verkar för avskaffandet av riktade statsbidrag till förmån för generella
132 statsbidrag.

133 [9.12.1](#) att den andel av bolagsskatten som motsvarar företags verksamhet inom respektive kommun,
134 ska tillfalla kommunen.

135 [9.12.2](#) att arbetsgivaravgiften ska tillfalla den kommun där verksamhet bedrivs.

136 [9.12.3](#) att den beskattning som sker av intäkter från skogsavverkningar, lantbruk, vindkraftverk och
137 vattenkraftverk ska tillfalla den kommun där respektive verksamhet bedrivs.

138 [9.12.4](#) att säsongsarbete ska beskattas i den kommun där arbetet genomförs.

139 [9.12.5](#) att såväl fysiska som juridiska personer som äger fastigheter i kommunen ska betala
140 kommunalskatt 3 av 12 månader i den kommun där fastigheten är lokaliserad. Innehas flera
141 fastigheter i olika kommuner ska de 3 månaderna fördelas lika mellan berörda kommuner.

142 [9.12.6](#) att utlandsbaserade ägare av fastigheter årligen ska betala motsvarande belopp som den
143 genomsnittliga kommuninvånaren betalar under tre månaders tid.

144 [9.13.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person som äger ett fritidshus även skall betala minst 10%
 145 av den kommunalskatt individen är skattskyldig ska tillfalla den kommun där fritidshuset är beläget.

146 [9.14.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person som äger ett fritidshus betalar en kommunal skatt,
 147 baserat på den deklarerade inkomsten, till den kommun som fritidshuset ligger i.

148 [9.15.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person kan betala skatt i flera olika kommuner och att
 149 detta baseras på var personen angett sin folkbokföring.

150 [9.16.1](#) att en modell för hembygdsåterbäring införs, där en del av individens framtida
 151 skattebetalningar riktas tillbaka till den kommun som finansierat individens uppväxt genom
 152 utbildning, vård och omsorg.

153 [9.17.1](#) att införa en landvärdesskatt där en andel av intäkterna tillfaller den kommun där marken är
 154 belägen, för att säkerställa att den ekonomiska nyttan från näringar och fastigheter som skapas i
 155 kommunen också faller den till gagn.

156 [9.18.1](#) att se över nuvarande system för att se hur värdet kan stanna där skogen står.

157 [9.19.1](#) att Centerpartiet utarbetar en modell för hur inkomster från skog ska beskattas där skogen
 158 finns och inte där ägaren är skriven.

159 [9.19.2](#) att Centerpartiet arbetar för höjd mineralskatt som ska gå till de kommuner och regioner där
 160 exploateringen sker.

161 [9.19.3](#) att Centerpartiet även använder geografisk differentiering av arbetsgivaravgifter och
 162 avskrivning av studielån i en heltäckande politik för att ge rättvisa förutsättningar och ta hela landet i
 163 bruk.

164 [9.20.1](#) att under ett decennium fasa ut statliga subventioner till regioner och kommuner till noll,
 165 varefter statliga subventioner till kommuners och regioners löpande verksamhet som princip
 166 förbjuds.

167 [9.20.2](#) att utreda hur kommunerna kan bli huvudmän för primärvården, i antingen egen drift, i
 168 samverkande kommunförbund, eller upphandlad tjänst.

169 [9.21.1](#) att staten övertar ansvaret för att, till fullo, bestrida medel för att åstadkomma kommunal
 170 utjämning, åtminstone på samma finansiella nivå som fn råder, samt att bidraget är generellt o inte
 171 specificerat o icke med en myckenhet av redovisningsförpliktelser.

172 [9.21.2](#) att avdrag medges i inkomstskattedeklarationen för utgifter för resor för föräldrar, o
 173 närstående, att skjutsa barn till skola o förskola o idrotts mm verksamhet i sk glesbygdskommuner,
 174 tex i de kommuner där redan i dag råder nedsättning av energiskatt.

175 [9.21.3](#) att ta inspiration från tex Frankrike o Norge för att utröna nya idéer för att gynna lokalt
 176 producerade varor o tjänster från” provinsen” -utan vars verksamhet vi skulle svälta ihjäl ”city”.

177 Partistyrelsens yttrande

178 Motionärerna lyfter flertalet ämnen kopplade till kommuner och regioners finansiering. De
 179 innehåller en mängd förslag, bland annat om förändringar i fördelningen av skatteintäkter mellan
 180 stat, regioner och kommuner, det kommunala utjämningssystemet, stärkande av
 181 finansieringsprincipen, sanering av statliga krav, avskaffande av riktade statsbidrag, utfasning av
 182 statliga subventioner, hembygdsåterbäring samt utredning om kommunalt huvudmannaskap för
 183 primärvården. Dessa frågor berör grundläggande aspekter av den svenska statsförvaltningen och har

184 stor betydelse för kommuners och regioners möjligheter att leverera välfärdstjänster av hög kvalitet
185 i hela landet.

186 Partistyrelsen instämmer i att det kommunala utjämningsystemet är centralt och att det är viktigt
187 att det fungerar väl. Vi är därför öppna för att se över systemet och identifiera områden där det kan
188 förbättras. Vidare är det en tankeväckande idé att sammanställa förorenande och renande
189 miljöeffekter kommunvis, vilket sedan blir en faktor i det kommunala utjämningsystemet. Dock är
190 det framförallt genom styrmedel i av form (som miljöbonusar, miljöskatter, investeringsstöd och så
191 vidare) som vi på ett effektivt sätt kunnat styra klimatpolitiken, medan det kommunala
192 utjämningsystemets egentliga uppdrag är ett annat, att kompensera för faktorer som inte går att
193 påverka som gleshet och grundläggande demografi. Att som motionären föreslår på allvar inkludera
194 alla miljöfaktorer skulle göra ett redan komplicerat utjämningsystem ännu mer komplicerat, och
195 beräkningarna riskerar att bli godtyckliga (beroende till exempel på vilket led i en viss produktion
196 som sker på vilken plats) och få oväntade effekter (som att landsbygdskommuner missgynnas
197 relativt täta storstadskommuner). Det sagt skapar motionärens tankar nya perspektiv, där
198 exempelvis frågan om klimatanpassning inom skatteutjämningsystemet mer naturligt kommer in,
199 då det är bundet till den geografiska platsen och klimatförändringarna något som kommunerna
200 själva inte rår över. Dessutom bör kommuners systematiska klimatarbete i högre grad uppmuntras
201 inom ramen för bidragen till kommuner och regioner.

202 En stabil och förutsägbar finansiering är avgörande för att kommuner och regioner ska kunna
203 fullgöra sina viktiga uppdrag. Centerpartiet har länge verkat för ett starkt lokalt självstyre och anser
204 att kommuner och regioner ska ha de resurser och den handlingsfrihet som krävs för att möta lokala
205 behov och utmaningar. På så vis är det kommunala utjämningsystemet grundläggande och central.
206 Systemet syftar till att kompensera för strukturella skillnader mellan kommuner och regioner, såsom
207 skillnader i skattekraft, demografisk sammansättning och geografiska förutsättningar. Genom att
208 utjämna dessa skillnader bidrar systemet till att upprätthålla en likvärdig tillgång till välfärdstjänster i
209 hela landet, oavsett var man bor. Dock har det nuvarande utjämningsystemet betydande brister
210 och anledningen till att många kommuner och regioner i Sverige i dag har det svårt ekonomiskt.
211 Detta beror på en kombination av faktorer, såsom ökade kostnader för välfärdstjänster, en åldrande
212 befolkning och en ojämn fördelning av skatteintäkter. Partistyrelsen anser därför att det är
213 nödvändigt att reformera utjämningsystemet för att säkerställa en så effektiv resursfördelning som
214 möjligt.

215 Regionerna har ett stort ansvar för att utveckla en hållbar kollektivtrafik och för att minska utsläppen
216 från transportsektorn. Att öronmärka en del av bränsleskatten till regionerna skulle visserligen
217 innebära ökade resurser, men Partistyrelsen anser att dessa bör fördelas på ett sätt som gynnar
218 landsbygden och som inte ökar den regionala ojämlikheten. Det skulle därmed behöva ingå i en
219 större översyn av fördelningen av skatteintäkter, som även utreder specifika skatter utöver
220 fördelningen i helhet.

221 Mycket av det som nämns i motionerna har varit centrala delar för Centerpartiets reformgrupper i
222 deras politikutvecklande arbete. Centerpartiet har antagit politik om att värden som skapats i
223 statliga bolag med bas i naturresurser återförs till landsbygden, om att fastighetsskatten för
224 elproducerande anläggningar ska tillfalla de kommuner och regioner där produktionen sker, samt
225 om att det bör ske en bred skatteöversyn.

226

227 Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att finansieringsprincipen är en grundläggande
 228 princip för en väl fungerande kommunal ekonomi. Finansieringsprincipen innebär att staten ska
 229 kompensera kommuner och regioner för de kostnader som uppstår till följd av nya eller ändrade
 230 statliga ålägganden. Det är viktigt att säkerställa att finansieringsprincipen tillämpas korrekt och att
 231 kommuner och regioner får full kompensation för sina kostnader. Dessutom är det viktigt att minska
 232 den administrativa bördan för kommuner och regioner och att ge dem större handlingsfrihet. Det
 233 finns många statliga krav som är onödiga eller som kan förenklas. En sanering av statliga krav skulle
 234 frigöra resurser som kan användas till att förbättra välfärdstjänsterna.

235 Centerpartiets reformgrupper har tagit fram politik om att för kommuner med färre än 30 000
 236 invånare ska alla riktade statsbidrag omvandlas till generella bidrag, utan krav på ansökan eller
 237 återrapportering. Detta i syfte att begränsa detaljstyrning, minska administrativa bördor samt
 238 möjliggöra en mer effektiv användning av de resurser som kommunerna har.

239 Bolagsskatten tillfaller staten och en nivå på 20,6 procent är en väl avvägd nivå för Sveriges
 240 konkurrenskraft. Kommuner bör ha starka ekonomiska förutsättningar, men det är viktigt att
 241 fördelningen av skatteintäkter inte ökar den regionala ojämlikheten och missgynnar kommuner som
 242 är resurssvaga och där en låg andel företag är etablerade. Skulle bolagsskatten tillfalla kommunen
 243 där företag har sin verksamhet kan detta leda till en ökad ojämn fördelning av resurser kommuner
 244 emellan, men också leda till ett lager av byråkrati vid bestämning av företags hemvist som skulle
 245 komplicera skattesystemet och sannolikt gynna storstadskommuner dit huvudkontor förlagts.

246 Att sänka arbetsgivaravgiften är en av de viktigaste åtgärderna för att skapa fler jobb, öka svenska
 247 företags konkurrenskraft och driva på tillväxt. Arbetsgivaravgiften består av flera delkomponenter,
 248 ålderspensionsavgift, efterlevnadsavgift, sjukförsäkringsavgift, arbetsskadeavgift,
 249 föräldraförsäkringsavgift, allmän löneavgift samt arbetsmarknadsavgift. De delar av
 250 arbetsgivaravgiften som är direkta skatteintäkter tillfaller staten. Partistyrelsen anser att
 251 Centerpartiet ska verka för en sänkning av arbetsgivaravgiften. Att företagen utöver att betala in
 252 arbetsgivaravgifter, dessutom skulle behöva fastställa var verksamheten bedrivits och vilken
 253 kommun som arbetsgivaravgiften ska hänföras till, riskerar att komplicera beskattningen för
 254 företagen samtidigt som kommunerna får ökat beroende av arbetsgivaravgiften men oförändrat litet
 255 inflytande över dess utformning och nivå. Det skulle försvåra arbetet med att sänka några av
 256 västvärldens högsta arbetsgivaravgifter för småföretag och för att anställa personer på ingångslöner.
 257 Dessutom kan även detta leda till ökade ekonomiska skillnader kommuner emellan.

258 Det är viktigt att öka kommuners vilja och acceptans för grön näring och fossilfri energiproduktion.
 259 Därutöver bör landsbygdskommunernas ekonomi stärkas för att skapa incitament för lokalt
 260 företagande och en hållbar resursanvändning. Centerpartiet har politik om grön skatteåterbäring
 261 och klimatskattereform i syfte att driva på den gröna omställningen.

262 Partistyrelsen anser att det är viktigt att skapa en starkare koppling mellan kommunen och de som
 263 äger och brukar mark och fastigheter i den kommunen. En sådan koppling kan bidra till ökad lokal
 264 förankring, ett större engagemang för kommunens utveckling och en rättvisare fördelning av
 265 kostnaderna för de kommunala tjänsterna. Däremot är det av stor vikt att inte missgynna kommuner
 266 med få fastighetsägare eller att det blir skattemässigt krångligare att äga fastigheter i fler
 267 kommuner. Äganderätten är en grundläggande princip för Centerpartiet, vare sig det gäller skog,
 268 åkermark eller bostäder.

269

270 Ska en person som äger ett fritidshus betala kommunal skatt i den kommunen som huset befinner
271 sig i, blir detta i praktiken en extra inkomstskatt. Det är något som partistyrelsen inte anser är i linje
272 med Centerpartiets politik. Det skulle även skapa administrativa bördor. Dessutom går intäkterna
273 från den kommunala fastighetsavgiften direkt till kommunen. Detta gäller för småhus, villor, radhus,
274 fritidshus samt obebyggda tomter.

275 Enligt inkomstskattelagen ska en person betala kommunal inkomstskatt till hemortskommunen och
276 regionskatt till den region hemortskommunen ingår i. Enligt 65 kap. 3 § IL avses hemortskommun
277 som den kommun den fysiska personen är folkbokförd i den 1 november året innan
278 beskattningsåret. Folkbokföringslagen reglerar var en person ska vara folkbokförd och huvudregeln
279 är att du ska vara folkbokförd där du regelmässigt tillbringar din dygnsvila, vilken är din egentliga
280 hemvist. Vid flytt ska denna anmälas inom en vecka, ifall du ska bo i den nya bostaden i minst ett år.
281 Ifall flytten är tillfällig och du har för avsikt att flytta tillbaka till din tidigare bostad behöver
282 folkbokföringen inte ändras.

283 Partistyrelsen anser att hemortskommunen, alltså den kommun vart ens kommunala inkomstskatt
284 tillfaller, ska kunna ändras samtidigt som folkbokföringen. Den nuvarande bestämmelsen om att
285 hemortskommunen fastställs den 1 november anser partistyrelsen är omodern. När en person
286 flyttar, flyttar även den personens utgifter, men intäkterna i form av kommunal inkomstskatt och
287 regionskatt tillfaller fortfarande kommunen som man bodde i den 1 november året innan.
288 Partistyrelsen anser därmed att en person ska kunna betala skatt i fler än en kommun eller region
289 per beskattningsår och att detta ändras samtidigt som folkbokföringen. Dessutom anser
290 partistyrelsen att folkbokföringslagen bör ändras på så vis att tillfälliga flyttar som är kortare än ett
291 år bör anmälas till Skatteverket.

292 Partistyrelsen anser att det är viktigt att kommuner och regioner har en stabil och förutsägbar
293 finansiering som inte är beroende av statliga subventioner. Det är däremot riskabelt att ta bort de
294 statliga stöden till kommuner. Centerpartiet anser därför att de riktade statsbidragen bör omvandlas
295 till generella.

296 Partistyrelsen anser att hembygdsåterbäring är till viss del problematiskt, eftersom det skulle leda till
297 oönskade effekter för kommuner. Vi belyser att det kommunala utjämnningssystemet bör reformeras
298 för att på så vis se till att kommuners finansiering blir bättre utformad. Kommuner bör finansieras
299 utifrån de nuvarande behoven baserat på gällande befolkningsmängd, inte baserat på historiskt
300 invånarantal.

301 Förslaget om att införa en landvärdesskatt är i teorin en lösning på hur skatteintäkter baserade på
302 landvärdet och bedrivande verksamhet tillfaller kommunen. Däremot anser partistyrelsen att det
303 skulle innebära ökade administrativa bördor att försöka fastställa det monetära värdet på marken.
304 Detta system skulle behöva utföras på ett korrekt, transparent och enhetligt sätt i hela landet. Det
305 skulle dessutom kunna skapa incitament för kommuner att planera och genomföra zonindelning för
306 att höja kommunens intäkter. Att reformera det kommunala utjämnningssystemet i grunden är av
307 stor vikt för att öka transparens och effektiv resurstilldelning. Det är viktigt att utjämnningssystemet
308 är tydligt och förutsägbart, samt att det skapar incitament för kommuner att bedriva en effektiv och
309 ansvarsfull ekonomisk politik.

310 Centerpartiet har en tydlig linje om skogsbeskattning som grundar sig i partiets värnande av
311 äganderätten, långsiktighet i skogsbruket och stöd till familjeskogsbrukare. Skogsbruk är viktigt både
312 som en trygghet för skogsägares egna ekonomi, men även eftersom det skapar möjligheter till
313 försörjning och företagande på landsbygden. Skattereglerna måste vara utformade för att främja ett

314 aktivt och hållbart skogsbruk, inte försvåra det. Skogsbruk räknas som enskild verksamhet och
315 beskattas som inkomst av näringsverksamhet, i vissa fall som kapitalinkomst, exempelvis vid
316 försäljning av andel i skogsfastighet. Skogsintäkter kan sättas in på ett skogskonto och
317 skogsskadekonto i samband med deklarationen. Insättningen är avdragsgill, vilket innebär att årets
318 beskattningsbara resultat minskar. Systemet skapar en stabil grund för ett långsiktigt och hållbart
319 skogsbruk, vilket motverkar att avverkningar styrs av kortsiktiga skattemässiga skäl. Centerpartiet
320 har ett starkt och oförändrat stöd för skogs- och skogsskadekontot och vi motsätter oss alla förslag
321 om att avskaffa dem. Skatteintäkterna från skog tillfaller den kommun där skogsägaren är skriven.
322 Även om syftet med att låta skatteintäkterna tillfalla den kommun där skogen står är att stärka
323 ekonomin i skogstäta landsbygdskommuner, vore detta principiellt problematiskt och administrativt
324 ohållbart med ökad byråkrati och ökat krångel. Partistyrelsen anser att detta är fel verktyg för att
325 stärka kommuner. Inkomstskatt är knutet till var personen bor och tar del av kommunal service. Den
326 primära mekanismen för att jämna ut ekonomiska skillnader mellan kommuner är det generella
327 statsbidragssystemet och skatteutjämnningssystemet. Om skogskommuner har en svag ekonomi är
328 Centerpartiets lösning att reformera och förstärka dessa system, inte att skapa ett parallellt och
329 komplicerat system genom att flytta enskilda skattebaser.

330 Partistyrelsen anser att det är viktigt att de kommuner som påverkas av gruvdrift får en rimlig del av
331 de intäkter som genereras. Det skulle bidra till att öka acceptansen för gruvdrift då det genererar en
332 rättvis kompensation för lokal påverkan. Öppnandet av nya gruvor är en förutsättning för den gröna
333 omställningen för att säkra tillgången på de mineraler som behövs för elektrifiering och förnybar
334 energi. Däremot skapar gruvor en belastning på kommunal infrastruktur samt stora ingrepp på
335 närmiljön. Det är orimligt att små kommuner ska bära bördan för de ökade kostnaderna medan
336 vinsterna i huvudsak tillfaller gruvbolagen och staten. För att skapa incitament för en mer hållbar
337 utveckling behövs därmed ett stärkt kommunalt självstyre genom att låta en större del av värdet
338 från gruvorna i lokalområdet. Detta är en linje som Centerpartiet har tydlig politik på.

339 Centerpartiet bedriver politik gällande en geografisk differentiering av arbetsgivaravgifter samt
340 avskrivning av studielån. Partistyrelsen är fortsatt positivt inställda till att använda ekonomiska
341 styrmedel för att främja sysselsättning och kompetensförsörjning i glesbygden. Vi anser att
342 geografisk differentiering av arbetsgivaravgifterna skulle kunna minska kostnaderna för företag på
343 landsbygden och göra det mer attraktivt att anställa personal där, samt att avskrivning av studielån
344 utifrån geografisk differentiering skulle kunna locka fler högt utbildade att flytta till och arbeta i
345 glesbygden.

346 En välfungerande primärvård är grundläggande för en god och jämlik hälso- och sjukvård. Det är i
347 primärvården som de flesta patienter har sin första kontakt med vården och där många av de
348 vanligaste sjukdomarna och besvären behandlas. Därför är det av yttersta vikt att primärvården är
349 lättillgänglig, av hög kvalitet och präglas av kontinuitet och patientcentrering. Regionerna har en
350 viktig roll att spela för att säkerställa en strategisk planering, en rättvis resursfördelning och en hög
351 medicinsk kompetens inom primärvården. Att fragmentisera ansvaret för primärvården genom att
352 överföra det till kommunerna riskerar att undergräva dessa viktiga funktioner. De utmaningar som
353 primärvården står inför, såsom resursbrist och brist på allmänläkare, skulle inte automatiskt lösas
354 genom en överföring av huvudmannaskapet till kommunerna. Det är därmed viktigare att fokusera
355 på en förstärkt samverkan och att öka resurserna till primärvården, än att genomföra en generell
356 överföring av huvudmannaskapet till kommunerna.

357

358 Det är viktigt att underlätta vardagen för familjer i glesbygd och att säkerställa att barn har tillgång
359 till skola, förskola och fritidsaktiviteter, oavsett var de bor. Avstånden i glesbygd kan innebära
360 särskilda utmaningar och att skjutsning av barn till olika verksamheter kan vara tidskrävande och
361 kostsamt. Partistyrelsen anser dock att det inte är lämpligt att införa ett särskilt avdrag i
362 inkomstskattedeklarationen för utgifter för resor för föräldrar och närstående att skjutsa barn till
363 skola, förskola och idrottsverksamhet i glesbygdskommuner. Ett sådant avdrag blir i praktiken nästan
364 omöjligt att kontrollera och genomföra utan stora risker för fusk och missbruk, i ett läge där det
365 redan finns sådana tendenser med det existerande arbetsplatsrelaterade reseavdraget. Fokus bör
366 istället ligga på att förstärka de generella åtgärderna, både när det gäller mer gynnsam beskattning
367 och offentliga åtaganden, för att stödja familjer och glesbygdsutveckling.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att Centerpartiet verkar för en offentlig utredning om att identifiera skattebaser där intäkterna kan tillfalla regioner och kommuner istället för staten.

368

Förslag till beslut: Bifall

[9.11.1](#) att Centerpartiet verkar för att finansieringsprincipen, det vill säga att staten inte kan ålägga kommuner och regioner obligatoriska uppgifter utan medföljande finansiering, tillämpas striktare och till dess att den obligatoriska uppgiften tas bort.

[9.11.2](#) att Centerpartiet verkar för en sanering av de statligt ålagda kraven på kommuner och regioner.

[9.15.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person kan betala skatt i flera olika kommuner och att detta baseras på var personen angett sin folkbokföring.

369

Förslag till beslut: Besvarad

[9.9.1](#) att det kommunala utjämningsystemet reformeras i grunden för att uppnå mer transparens och mer effektiv målstyrning.

[9.10.2](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkterna från fastighetsskatten för elproducerande till kommunerna, men staten kontrollerar nivån på skatten.

[9.10.3](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkterna från skatterna på naturresurser till regionerna.

[9.10.4](#) att Centerpartiet utreder vilka skatter som kan flyttas från staten till regionerna och kommunerna.

[9.11.3](#) att Centerpartiet verkar för avskaffandet av riktade statsbidrag till förmån för generella statsbidrag.

[9.12.3](#) att den beskattning som sker av intäkter från skogsavverkningar, lantbruk, vindkraftverk och vattenkraftverk ska tillfalla den kommun där respektive verksamhet bedrivs.

[9.12.4](#) att säsongsarbete ska beskattas i den kommun där arbetet genomförs.

[9.18.1](#) att se över nuvarande system för att se hur värdet kan stanna där skogen står.

[9.19.2](#) att Centerpartiet arbetar för höjd mineralskatt som ska gå till de kommuner och regioner där exploateringen sker.

[9.19.3](#) att Centerpartiet även använder geografisk differentiering av arbetsgivaravgifter och avskrivning av studielån i en heltäckande politik för att ge rättvisa förutsättningar och ta hela landet i bruk.

370

371

372

Förslag till beslut: Avslag

[9.8.1](#) Att Centerpartiet gör en sammanställning av förorenande och renande miljöeffekter kommunvis

[9.8.2](#) att Centerpartiet verkar för att detta blir en faktor i den kommunala skatteutjämningen.

[9.10.1](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkter från bränsleskatten till regionerna, men staten kontrollerar nivån på skatten.

[9.12.1](#) att den andel av bolagsskatten som motsvarar företags verksamhet inom respektive kommun, ska tillfalla kommunen.

[9.12.2](#) att arbetsgivaravgiften ska tillfalla den kommun där verksamhet bedrivs.

[9.12.5](#) att såväl fysiska som juridiska personer som äger fastigheter i kommunen ska betala kommunalskatt 3 av 12 månader i den kommun där fastigheten är lokaliserad. Innehas flera fastigheter i olika kommuner ska de 3 månaderna fördelas lika mellan berörda kommuner.

[9.12.6](#) att utlandsbaserade ägare av fastigheter årligen ska betala motsvarande belopp som den genomsnittliga kommuninvånaren betalar under tre månaders tid.

[9.13.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person som äger ett fritidshus även skall betala minst 10% av den kommunalskatt individen är skattskyldig ska tillfalla den kommun där fritidshuset är beläget.

[9.14.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person som äger ett fritidshus betalar en kommunal skatt, baserat på den deklarerade inkomsten, till den kommun som fritidshuset ligger i.

[9.16.1](#) att en modell för hembygdsåterbäring införs, där en del av individens framtida skattebetalningar riktas tillbaka till den kommun som finansierat individens uppväxt genom utbildning, vård och omsorg.

[9.17.1](#) att införa en landvärdesskatt där en andel av intäkterna tillfaller den kommun där marken är belägen, för att säkerställa att den ekonomiska nyttan från näringar och fastigheter som skapas i kommunen också faller den till gagn.

[9.19.1](#) att Centerpartiet utarbetar en modell för hur inkomster från skog ska beskattas där skogen finns och inte där ägaren är skriven.

[9.20.1](#) att under ett decennium fasa ut statliga subventioner till regioner och kommuner till noll, varefter statliga subventioner till kommuners och regioners löpande verksamhet som princip förbjuds.

[9.20.2](#) att utreda hur kommunerna kan bli huvudmän för primärvården, i antingen egen drift, i samverkande kommunförbund, eller upphandlad tjänst.

[9.21.1](#) att staten övertar ansvaret för att, till fullo, bestrida medel för att åstadkomma kommunal utjämning, åtminstone på samma finansiella nivå som fn råder, samt att bidraget är generellt o inte specificerat o icke med en myckenhet av redovisningsförpliktelser.

[9.21.2](#) att avdrag medges i inkomstskattedeklarationen för utgifter för resor för föräldrar, o närstående, att skjutsa barn till skola o förskola o idrotts mm verksamhet i sk glesbygdskommuner, tex i de kommuner där redan i dag råder nedsättning av energiskatt.

[9.21.3](#) att ta inspiration från tex Frankrike o Norge för att utröna nya idéer för att gynna lokalt producerade varor o tjänster från ”provinsen” -utan vars verksamhet vi skulle svälta ihjäl ”city”.

373

Martin Ådahl reserverar sig till förmån för avslag på [9.15.1](#) (Gävleborg 12.1) och föreslår en ny att-sats:

att säsongsarbete ska beaktas fullt ut i det kommunala utjämnningssystemet, så att skatteintäkterna tillfaller den kommun där arbetet genomförs

Motivering:

Reserverar mig till förmån för avslag till förmån för en att-sats där en intäkt motsvarande den tid personen arbetat i överförs genom skatteutjämnningssystemet. Målsättningen med motionerna är motiverad och riktig men lösningen har stor risk att bli kontraproduktiv eftersom den öppnar fler, inte färre, möjligheter till säsongsmässig skatteplanering, då individerna har incitament skriva sig maximal andel av året i lågskattekommuner, samtidigt som systemet skulle skapa stor osäkerhet och därtill bli mycket komplicerat. Istället föreslår reservanten en modell som inte ger incitament att skatteplanera men kompenserar kommuner för säsongsboende. De fyra praktiska invändningarna mot motionärernas konkreta förslag är 1) Om personer får frihet att skriva om sig en eller flera gånger om året öppnar det tvärtemot vad motionärerna önskar för att många fler personer skaffar sig en boplatz i en lågskattekommun och uppger att de är där de är mestadelen av året för att därigenom kraftigt sänka sin skatt (vilket också gynnar ”mottagarkommunen”), 2) det finns inte effektiva sätt att kontrollera var personer är skrivna (med mindre än omfattande övervakning) månad för månad, följaktligen har i princip alla länder en plats per år man är skriven skattemässigt och det avgör hur skattsedeln ser ut, allt annat är både mycket komplicerat och öppnar för skatteplanering, 3) inkomstskatten betalas en gång per år, och de flesta åtaganden kommunen har beviljas per helår och det är då kostnaden tas, oberoende av system 4) Slutligen är det i botten en sund princip att skatten kopplas till den kommun man röstar, och demokratiskt bestämmer skatten, och en röst är svår att dela mellan två platser. För att uppnå den önskade effekten som motionärerna önskar, och inte den motsatta, gentemot säsongsarbete och säsongsboende där en högskattekommun bär kostnaden, är det bättre med ett system där individen rapporterar frivilligt, utan att riskera högre skatt, sitt verkliga säsongsarbete samt i det fall det är mycket omfattande säsongsboende, och att den berörda kommunen kompenseras fullt ut via skatteutjämnningssystemet.

374

Rasmus Elfström reserverar sig till förmån för att flytta [9.11.3](#) (Centerstudenter 5.3) till bifall.

375

376 Socialpolitik

377 9.22

378 9.22.1 att ett särskilt skatteavdrag för hushåll där det bor barn med en ensam vuxen försörjare
379 utreds.

380 9.22.2 att alla kommuner erbjuder barnomsorg på obekväma tider.

381 9.22.4 att alla hushåll där det finns fler barn som förälder betalar barnomsorg för ska kunna få
382 syskonrabatt på barnomsorg, om förälder, barnet och syskon är bokförda i samma kommun även om
383 de inte bor på samma adress.

384 9.22.5 att ett semesterlån införs riktat emot ensamstående föräldrar inom ramen för studielånet.

385 9.22.6 att en utredning tillsätts för att se över möjligheten att erbjuda barnomsorg för barn under
386 ett år.

387 9.22.7 att slopa maxtaxan för förskola, pedagogisk omsorg och fritids till förmån för en enskild
388 inkomstbaserad avgift som ska gälla fram till årskurs 6 i alla kommuner.

389 Partistyrelsens yttrande

390 Motionärerna lyfter flertalet ämnen relaterade till socialpolitik på med förslag om förändringar i
391 ekonomiskt stöd och barnomsorg för familjer samt ändring av bidragssystemet. Centerpartiet värnar
392 om alla individers möjlighet till frihet och om att stärka familjers ekonomi och tillgång till en god
393 barnomsorg. Det är viktigt att verka för en familjepolitik som utgår från barnens bästa och som ger
394 föräldrar de verktyg de behöver för att skapa en trygg uppväxtmiljö för sina barn.

395 Som ensamstående har man ofta en mer ansträngd ekonomisk situation än sammanboende
396 föräldrar. Det är viktigt att en förälder ska ha möjlighet att få ekonomin att gå ihop, utan att barn ska
397 behöva ta ett extrajobb. Partistyrelsen anser dock att ett skatteavdrag för hushåll med ensam vuxen
398 försörjare är intressant, men riskerar skapa incitament, som möjligtvis skapar tröskeleffekter för den
399 icke försörjande vuxna att träda in på arbetsmarknaden. Dessutom kan ett skatteavdrag skapa
400 incitament för olika typer av skatteplanering eller folkbokföringsbrott. Partistyrelsen anser istället att
401 det bör ske en total översyn av skattesystemet, som även inkluderar aspekten av att underlätta för
402 hushåll med barn och endast en försörjare.

403 Ett semesterlån för ensamstående studerande föräldrar skulle möjliggöra ledighet under de veckor
404 då studierna inte är aktiva. Det är ett förslag på hur ensamstående skulle kunna fullfölja sin
405 utbildning och samtidigt ha semester. Partistyrelsen anser däremot att det krävs åtgärder för att
406 stärka allas möjligheter att få ett jobb och en högre lön, snarare än att möjliggöra för fler bidrag eller
407 subventionerade lån.

408 Tillgång till barnomsorg på obekväma tider är viktigt för föräldrar som arbetar inom exempelvis vård,
409 omsorg och transport. Kommuner ska sträva efter att erbjuda en flexibel barnomsorg som möter
410 föräldrarnas behov, men att det också är viktigt att ta hänsyn till de ekonomiska och praktiska
411 utmaningarna som detta kan innebära. Däremot bör varje kommun erbjuda barnomsorg baserat på
412 den efterfrågan som finns i kommunen.

413 Centerpartiet anser att föräldrar ska ha rätt att själva bestämma när deras barn ska börja i
414 barnomsorgen. Vi värnar föräldrapenningen och möjligheten för föräldrar att vara hemma med sina
415 barn under det första året. Samtidigt inser vi att vissa föräldrar har behov av barnomsorg även för

416 barn under ett år och därmed bör kommuner vara lyhörda för dessa behov och erbjuda barnomsorg
417 i den mån det är möjligt.

418 Centerpartiet anser att maxtaxan och dess reglering för förskola, pedagogisk omsorg och fritids ska
419 ses över i syfte att ge kommunerna större frihet. Jämförelsevis med andra länder är det i Sverige
420 billigt att vara förälder, vilket Centerpartiet värnar om och anser är viktigt. En höjning av maxtaxan
421 skulle öppna upp för bättre möjligheter för verksamheter att leverera högkvalitet och leda till
422 intäktsökningar för kommuner. Däremot drabbas exempelvis ensamstående hårt av en höjd avgift.
423 Dock skulle behovsprövning högst troligt leda till tröskeffekter samt att de med högre inkomst
424 skulle få incitament till att inte placera sina barn i förskola eller dylikt.

425 Det är föräldrarna, och inte samhället, som vet vad som är bäst för deras familj. Därför anser
426 partistyrelsen att det måste finnas valfrihet inom barnomsorgen och att det ska bli lättare för
427 föräldrar att välja förskola eller pedagogisk omsorg utifrån vad som passar just deras barn.

428 Inom barnomsorgen innebär syskonrabatt oftast att den totala kostnaden för familjer med flera barn
429 minskar när fler barn än ett är inskrivna i en barnomsorgsinrättning. Det är ett sätt att underlätta
430 ekonomiskt för familjer som får högre utgifter när flera barn deltar i barnomsorgen. Storleken på
431 reduktionen på avgiften för det andra och resterande efterkommande i syskonskaran beror på
432 riktlinjerna i kommunen eller hos den privata aktören. Genom att sänka kostnaden för ytterligare
433 barn görs barnomsorgen mer tillgänglig och bidrar till en jämnare fördelning av kostnaderna inom
434 familjen. Detta är en viktig aspekt i den svenska barnomsorgspolitik, då stödet till familjer med
435 flera barn ofta prioriteras för att underlätta vardagen och öka möjligheterna för föräldrar att arbeta
436 eller studera. Partistyrelsen anser att förslaget att utvidga syskonrabatten till att gälla även om barn
437 och föräldrar inte bor på samma adress är intressant då det innebär att separerade föräldrar som
438 har det ekonomiskt svårt får större möjligheter till valfrihet inom barnomsorg. Det finns däremot
439 ingen nationell regel om att syskonrabatt enbart beviljas ifall syskonen bor på samma adress, men
440 villkoren kan skilja sig mellan kommuner. Vissa kommuner och verksamheter som erbjuder
441 syskonrabatt ställer krav på att barnen ska ingå i samma hushåll. Ifall de separata adresserna speglar
442 en uppdelning i vårdnad kan det innebära att det enskilda fallet bedöms av den aktuella
443 verksamheten utifrån deras egna policy's gällande syskonrabatt. Därmed är det både kommunen och
444 verksamheten som erbjuder barnomsorg som bestämmer huruvida syskonrabatt kan tillämpas, en
445 ordning som partistyrelsen ställer sig bakom.

446

Förslag till beslut: Besvarad

[9.22.1](#) att ett särskilt skatteavdrag för hushåll där det bor barn med en ensam vuxen försörjare utreds.

[9.22.2](#) att alla kommuner erbjuder barnomsorg på obekväma tider.

[9.22.4](#) att alla hushåll där det finns fler barn som förälder betalar barnomsorg för ska kunna få syskonrabatt på barnomsorg, om förälder, barnet och syskon är bokförda i samma kommun även om de inte bor på samma adress.

447

Förslag till beslut: Avslag

[9.22.5](#) att ett semesterlån införs riktat emot ensamstående föräldrar inom ramen för studielånet.

[9.22.6](#) att en utredning tillsätts för att se över möjligheten att erbjuda barnomsorg för barn under ett år.

[9.22.7](#) att slopa maxtaxan för förskola, pedagogisk omsorg och fritids till förmån för en enskild inkomstbaserad avgift som ska gälla fram till årskurs 6 i alla kommuner.

448

Millis Wernersson, Centerkvinnorna, reserverar sig till förmån för bifall på [9.22.5](#) (Centerkvinnorna 1.2).

Motivering:

Ett semesterlån för ensamstående studerande föräldrar skulle möjliggöra ledighet under de veckor då studierna inte är aktiva. Det är ett förslag på hur nyblivna mammor skulle kunna fullfölja sin utbildning och samtidigt ha semester. Barn till studerande ensamstående mammor behöver också semester och inte behöva vara på förskolan hela sommaren.

449

450

Kapitalvinstskatt vid bostadsförsäljning

9.23

[9.23.1](#) att Centerpartiet utreder andra åtgärder som har till syfte att underlätta bostadsrörligheten. Som till exempel en höjning av uppskovsbeloppet och eller ett slopande av uppskovsräntan vid en bostadsförsäljning.

[9.23.2](#) att Centerpartiet initierar införande av ett system för avtrappning av kapitalskatten som baseras på den tid en person bott i sin bostad.

Partistyrelsens yttrande

Motionärerna lyfter ämnen om åtgärder för att öka rörligheten av bostadsmarknaden, med fokus främst på reavinstskatten vid bostadsförsäljning. Hög reavinstskatt bidrar till att många drar sig för att flytta, samtidigt är det rimligt att stora vinster på bostäder beskattas. Centerpartiet vill därför skapa ett system som balanserar dessa intressen. Långsiktiga investeringar i boendet ska inte missgynnas, medan kortsiktig spekulation på attraktiva bostadsmarknader inte bör gynnas.

Centerpartiet anser att det är viktigt att människor ska kunna välja var de vill bo och arbeta, oavsett var i landet det är. En låg rörlighet på bostadsmarknaden hindrar tillväxt och utveckling, särskilt i regioner där arbetsmarknaden kräver flexibilitet och anpassning. Höga flyttskatter och andra ekonomiska trösklar kan avskräcka människor från att byta bostad, även om det skulle innebära ett bättre boende eller ett nytt arbete. Inom samlingsbegreppet flyttskatt inkluderas kapitalvinstskatt (reavinstskatt), uppskovskatt samt stämpelskatter. Centerpartiet bedriver politik för att sänka dessa skatter för att öka rörligheten på bostadsmarknaden.

Vidare anser partistyrelsen att det är viktigt att människor ska kunna byta bostad utan att hindras av alltför höga skatter och avgifter. Vi har länge argumenterat för att reavinster på bostäder ska beskattas på ett sätt som inte hindrar nödvändig rörlighet, samtidigt som stora vinster ska beskattas. Att reavinstskatten på bostadsförsäljningar trappas ned desto längre säljaren har bott i bostaden bör öka rörligheten på bostadsmarknaden eftersom det ökar incitamenten för de som länge har bott i samma bostad att sälja. Det är ett sätt att göra det som med framgång prövats av andra europeiska länder, något Centerpartiet tidigare föreslagit.

Förslag till beslut: Besvarad

[9.23.1](#) att Centerpartiet utreder andra åtgärder som har till syfte att underlätta bostadsrörligheten. Som till exempel en höjning av uppskovsbeloppet och eller ett slopande av uppskovsräntan vid en bostadsförsäljning.

[9.23.2](#) att Centerpartiet initierar införande av ett system för avtrappning av kapitalskatten som baseras på den tid en person bott i sin bostad.

Euron

[9.24](#), [9.25](#), [9.26](#), [9.27](#)

[9.24.1](#) att Partistämman beslutar att Centerpartiet verkar för att Sverige ska införa euron som valuta.

[9.25.1](#) att Centerpartiet verkar för att Sverige ska gå med i EU:s bankunion.

[9.25.2](#) att Centerpartiet verkar för att Sverige ska bli fullständig medlem av EMU och inför Euro som nationell valuta.

[9.26.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Sverige ska bli fullvärdiga medlemmar i EMU och införa euron som valuta.

[9.27.1](#) att Centerpartiet tar ställning för att Sverige ska införa euron som valuta

Partistyrelsens yttrande

Motionärerna lyfter frågan om Sveriges valuta och menar att det är dags att införa euro i Sverige. Mycket har hänt sedan Sveriges inträde i den europeiska unionen, då avsikten också var att gå in fullt ut i valutasamarbetet. Sedan den svenska folkomröstningen om ett införande av euron för 22 år sedan har det skett stora och omvälvande förändringar i omvärldsläget och världsekonomin som påverkar Sverige. Frågan om huruvida Sverige ska ingå i den europeiska valutagemenskapen har åter blivit aktuell. Mycket på grund av en alltmer orolig omvärld, en kronkurs som under en längre tid försvagats samt en ökad ekonomisk integration. På partistämman 2023 beslutades det att Centerpartiet anser att frågan om ett svenskt euromedlemskap bör utredas noggrant. Detta bör ske med betoning på de långsiktiga effekterna på samhällsekonomi, stabiliseringspolitik, inte minst penningpolitik.

Sverige har idag goda statsfinanser med en låg statsskuld, vilket ökar handlingsutrymmet vid lågkonjunktur. En stabil offentlig ekonomi bidrar till ökat förtroende hos investerare och kreditgivare vilket i sin tur innebär att det blir billigare för Sverige att låna. Detta innebär en större handlingsfrihet vid ekonomiska kriser eller stora offentliga investeringar, vilket även ökar flexibiliteten i finanspolitiken.

Att ha den svenska kronan som valuta innebär att Riksbanken bestämmer Sveriges penningpolitik, med uppdrag att nå prisstabilitet i Sverige, utifrån det svenska konjunkturläget. En fördel är att det ger möjligheter för penningpolitiken att i högre grad hantera ekonomiska chocker som drabbar vårt land men inte på samma sätt vår omvärld, så kallade asymmetriska chocker. En egen växelkurs gentemot euroområdet ger också utrymme för kronan att utvecklas efter det svenska konjunkturläget, med exempelvis depreciering om ekonomin försvagas så att exportindustrin gynnas. Det finns dock ingen garanti för att en flytande växelkurs parerar konjunkturutvecklingen, vilket varit fallet under senare år, då kronan vid flera tillfällen försvagats i högkonjunktur och förstärkts i lågkonjunktur.

Skulle Sverige införa euro har Sverige och Riksbanken bara möjlighet att påverka penningpolitiken via vårt deltagande i ECB:s beslut. Med en egen penningpolitik kan Sverige snabbt vidta åtgärder mot externa störningar som drabbar ekonomin. En rörlig växelkurs kan minska effekterna av asymmetriska chocker och stärka exportföretagens konkurrenskraft. Men även riktade finanspolitiska insatser, exempelvis sänkta skatter eller ökade offentliga investeringar, kan hantera asymmetriska chocker. Gemensam europeisk kontroll över penningpolitiken minskar den svenska

523 förmågan att agera vid asymmetriska chocker. Dock har den ökade ekonomiska integrationen
524 minskat risken för sådana chocker.

525 Förutsättningarna för en självständig svensk penning- och valutapolitik har förändrats de senaste
526 decennierna. Sveriges ekonomiska integration med euroområdet har fördjupats sedan
527 folkomröstningen om euron. Många svenska småföretag är alltmer beroende av den europeiska
528 marknaden, vilket kan komma att förstärkas ytterligare sedan den amerikanska exportmarknaden
529 påverkats negativt av stor osäkerhet kring tullar och handelshinder. Den svenska kronkursens
530 volatilitet kan skapa osäkerhet för svenska företag på en mer integrerad europeisk marknad.

531 Behovet av ett smidigt utbyte med våra viktigaste handelspartner i Europa har ökat, medan
532 kronförsvagnings tillfälliga positiva effekt för svensk exportindustri har avtagit. Den svenska
533 kronans rörelser gentemot euron har främst bidragit till att förstärka och förmedla ekonomisk
534 instabilitet, snarare än att dämpa ekonomiska chocker där effekterna skiljt sig åt för Sverige jämfört
535 med länder i euroområdet. Under den senaste globala inflationsuppgången har exempelvis kronans
536 försvagning bidragit till volatila svenska priser istället för att dämpa effekten i Sverige. Ett svenskt
537 eurointräde skulle innebära att Europas finansmarknader blir mer integrerade och därmed mer
538 effektiva.

539 EU:s ansvar för internationellt ekonomiskt samarbete och institutioner har förstärkt eurons roll som
540 reserv- och handelsvaluta gentemot dollarn. Euroområdets institutioner har också mognat i takt
541 med att många olika konjunkturfaser och även ekonomiska kriser hanterats sedan EMU bildades
542 1992 och euron infördes 1999.

543 Detta pekar i olika riktningar. Dels skapar Sveriges starka statsfinanser ökade möjligheter att anpassa
544 finanspolitiken efter våra egna förutsättningar. Dels finns risken att sämre statsfinanser i andra
545 euroländer smittar av sig på förtroendet på hela euroområdet, med högre lånekostnader i euro som
546 följd, såsom skedde under Eurokrisen 2009-2012.

547 Samtidigt har säkerhetsläget i Europa i grunden förändrats, inte minst sedan Rysslands fullskaliga
548 och folkrättsvidriga invasion av Ukraina. Förutsättningarna för frihandel och ekonomisk integration
549 har ändrats i takt med den dramatiskt ökande amerikanska protektionismen under Donald Trump,
550 men även med tidigare amerikanska regeringar. Behovet av ekonomisk, politisk och även
551 säkerhetspolitisk sammanhållning i Europa har ökat mycket kraftigt, för fortsatt frihandel, ekonomisk
552 stabilitet och säkerhet i vår del av världen. Detta avspeglar sig också i ett rekordhøgt stöd för det
553 svenska EU-medlemskapet.

554 Sammanfattningsvis kan konstateras att det finns en del viktiga aspekter som talar för ett införande
555 av euron och det finns fortsatt argument som talar emot. Frågan om ett svenskt deltagande i euron
556 behöver därför föras upp på den politiska dagordningen och bli föremål för noggrann och ordentlig
557 analys. Partistyrelsen anser att ett beslut om huruvida euron ska införas som valuta i Sverige bör
558 föregås av en ny grundlig offentlig utredning och samhällsekonomiska och säkerhetspolitiska för-
559 och nackdelar.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att frågan om svenskt deltagande i euron aktualiseras genom att det snarast tillsätts en offentlig utredning av samhällsekonomiska och säkerhetspolitiska för- och nackdelar med en svensk euroanslutning.

Förslag till beslut: Besvarad

[9.24.1](#) att Partistämman beslutar att Centerpartiet verkar för att Sverige ska införa euron som valuta.

[9.25.1](#) att Centerpartiet verkar för att Sverige ska gå med i EU:s bankunion.

[9.25.2](#) att Centerpartiet verkar för att Sverige ska bli fullständig medlem av EMU och inför Euro som nationell valuta.

[9.26.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Sverige ska bli fullvärdiga medlemmar i EMU och införa euron som valuta.

[9.27.1](#) att Centerpartiet tar ställning för att Sverige ska införa euron som valuta

561

Mattias Johansson, Emma Wiesner, Christer Jonsson, Abir Al-Sahlani, Peter Helander, Elisabeth Thand-Ringqvist, Ulrika Liljeberg, Rasmus Elfström och Emelie Nyman reserverar sig till förmån för bifall på Sörmland 2.1, Centerstudenter 4.1, Centerstudenter 4.2, CUF 2.1 och Stockholms stad 35.1.

Motivering:

Sverige har under lång tid valt att stå utanför eurosamarbetet. Det var ett rimligt beslut när folkomröstningen hölls 2003, då eurozonen var skakig, finanskrisen låg i förgrunden och kronan sågs som en buffert för svensk konkurrenskraft. Det världsläge som råder idag är fundamentalt förändrat. Argumenten för att Sverige bör gå med i euron har stärkts. Flera av dem har lite med traditionell penningpolitik att göra, utan utgår istället från geopolitik, säkerhet och strategisk autonomi.

Euron är på väg att få en ny roll som global reservvaluta. I takt med att dollarn tappar i trovärdighet till följd av ökad polarisering och växande amerikansk skuld, har flera centralbanker börjat öka sina innehav i euro. Enligt internationella valutafonden IMF stiger eurons andel av globala valutareserver. Schweiziska nationalbanken har ökat sina euroinnehav på bekostnad av dollarn, ett tydligt tecken på att valutamarknadens förtroende skiftat.

När euron blir en starkare och mer efterfrågad valuta, får länder inom eurozonen bättre lånevillkor, högre finansiell stabilitet och ökad tillgång till kapital. Sverige, som står utanför, riskerar att marginaliseras såväl ekonomiskt som politiskt.

Den kanske viktigaste förändringen rör EU:s framtida säkerhetspolitiska roll. I ett scenario där EU förbereder sig för fredsbevarande insatser i Ukraina, efter ett eldupphör eller fredsavtal, kommer unionen att behöva samordna finansiering av militära och civila insatser. Här blir valuta en fråga om strategisk autonomi: EU måste kunna agera snabbt, samordnat och finansiellt oberoende av dollarn. Euron är nyckeln till det.

Vi vill att Sverige ska vara en central aktör i arbetet med Europas säkerhet, i återuppbyggnaden av Ukraina och i framtidens gemensamma försvars- och energiinvesteringar. Då behöver Sverige också vara en del av den valutaunion som finansierar detta. Att stå utanför euron innebär att ställa sig vid sidan av ett växande centrum för beslutsmyndighet och kapacitet. Det är inte längre hållbart att hävda att kronan fungerar som skydd i kriser. I själva verket har den svenska kronan förlorat markant i värde mot euron det senaste decenniet, utan att ge några tydliga fördelar för svensk ekonomi och vårt näringsliv.

I ett läge där både världens valutaarkitektur och Europas säkerhetspolitiska roll är i omvandling, behövs ett ändrat förhållningssätt. Det är dags att se på euron inte som ett hot mot svensk

självständighet utan som ett verktyg för att säkra Sveriges inflytande, säkerhet och långsiktiga förankring i Europas kärna.

Därför är tidpunkten rätt nu. Inte bara för att euron är efterfrågad av svenska företagare utan för att Sverige ska vara med och forma framtidens Europa.

Vi föreslår därför att partistämman beslutar:

att Centerpartiet verkar för att Sverige ska införa euron som valuta

att frågan om ett svenskt deltagande i euron aktualiseras genom att det snarast tillsätts en offentlig utredning av samhällsekonomiska och säkerhetspolitiska för- och nackdelar med en svensk euroanslutning

att ett riksdagsbeslut om att införa euron som valuta i Sverige ska föregås av en ny folkomröstning

Friskvårdsbidrag för kultur

9.28

[9.28.1](#) att Centerpartiet ska verka för att friskvårdsbidraget ska kunna användas för kulturaktiviteter som tex teater, konstkurser och naturguidningar.

Partistyrelsens yttrande

Motionären tar upp en intressant fråga om hur friskvårdsbidraget kan användas för att främja hälsa och välmående, och föreslår att det ska kunna användas för kulturaktiviteter som teaterbesök, konstkurser och naturguidningar. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att både fysisk och mental hälsa är viktiga för ett gott liv, och att det är viktigt att hitta sätt att främja båda

Dock anser partistyrelsen att det är viktigt att hålla fast vid det ursprungliga syftet med friskvårdsbidraget, vilket är att subventionera aktiviteter som främjar fysisk hälsa. Att utvidga bidraget till att omfatta kulturaktiviteter skulle riskera att urvattna detta syfte och göra det svårare att fokusera på de aktiviteter som har störst effekt på den fysiska hälsan. Partistyrelsen anser att det finns andra och mer lämpliga sätt att stödja kulturaktiviteter och främja människors deltagande i kulturlivet. Detta kan exempelvis ske genom direkta bidrag till kulturinstitutioner och organisationer, eller genom att sänka momsen på kulturaktiviteter.

Sammanfattningsvis vill partistyrelsen betona vikten av att främja både fysisk och mental hälsa. Vi anser dock att det är viktigt att hålla fast vid det ursprungliga syftet med friskvårdsbidraget, och att det finns andra och mer lämpliga sätt att stödja kulturaktiviteter.

Förslag till beslut: Avslag

[9.28.1](#) att Centerpartiet ska verka för att friskvårdsbidraget ska kunna användas för kulturaktiviteter som tex teater, konstkurser och naturguidningar.

Rationaliseringsförvärv

9.29

[9.29.1](#) att Centerpartiet arbetar för att i lagtext tydliggöra att rationaliseringsförvärv inte har med fastighetens storlek att göra.

[9.29.2](#) att Centerpartiet arbetar med att möjliggöra en juridisk konstruktion för rationaliseringsförvärv med avdragsmöjligheter av jordbruksmark.

Partistyrelsens yttrande

Motionären belyser en viktig fråga gällande skattelagstiftningen för lantbrukare och gårdsägare som investerar i ny mark, jord och skog för att utveckla sina företag.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att det är viktigt att underlätta för lantbrukare att växa och utveckla sina verksamheter, samt att skattelagstiftningen bör vara utformad på ett sätt som stödjer detta.

Enligt Skatteverket anses en sammanslagning av två fastigheter som rationell enbart ifall enheten är över 400 ha. Partistyrelsen anser att det är viktigt att regelverket är utformat på ett sätt som främjar småskalighet och ger fler möjlighet att nyttja de skattelättnader som finns. Därför ställer sig partistyrelsen positiv till att i lagtext tydliggöra att rationaliseringsförvärv inte har med fastighetens storlek att göra. En sådan tydliggörande skulle ge en mer rättvis och likvärdig tillgång till skattelättnader för alla skogsägare, oavsett storlek på fastigheten.

Gällande förslaget om att möjliggöra en juridisk konstruktion för rationaliseringsförvärv med avdragsmöjligheter av jordbruksmark, anser partistyrelsen att detta skulle kunna leda till oönskade effekter och snedvridningar i konkurrensen. Jordbruksmark skiljer sig från skogsmark i flera avseenden, och det är inte självklart att samma skatteregler bör gälla för båda. Dessutom finns det en risk att en sådan avdragsmöjlighet skulle utnyttjas för spekulation i jordbruksmark, vilket skulle kunna driva upp priserna och försvåra för unga lantbrukare att etablera sig. Av dessa skäl ställer sig partistyrelsen negativ till detta förslag. Dessutom är partistyrelsen emot strukturrationalisering av åkermark, vilket gynnar större producenter.

Förslag till beslut: Bifall

[9.29.1](#) att Centerpartiet arbetar för att i lagtext tydliggöra att rationaliseringsförvärv inte har med fastighetens storlek att göra.

Förslag till beslut: Avslag

[9.29.2](#) att Centerpartiet arbetar med att möjliggöra en juridisk konstruktion för rationaliseringsförvärv med avdragsmöjligheter av jordbruksmark.

Att-satser

[575.1](#) Behandlas inom ramen för ekonomi och finnas kommitté 9

[9.1.1](#) att Centerpartiet verkar för ett nationellt skuldregister.

[9.1.2](#) att ett framtida skuldregister är transparent för kreditgivare och samtidigt inte är offentligt för den enskildes integritet.

[9.2.1](#) att Centern verkar för en tillfällig skatt när bankerna redovisar rekordvinster.

[9.2.2](#) att Centern verkar för att bankerna genomför effektiva åtgärder mot bankbedrägerierna som ger bankerna ett kännbart ekonomiskt ansvar för bankbedrägerierna.

[9.2.3](#) att Centern tillser att kontanthanteringen fungerar i samhället och bankerna tar sitt ansvar för hanteringen inkl. uttagsautomater.

[9.3.1](#) att Centerpartiet ställer sig positiva till förslagen om att det ska gå att betala med kontanter för varor enligt kontantutredningen.

[9.3.2](#) att Centerpartiet ställer sig positiva även till kontantutredningens övriga förslag, som t ex omfattar ökad skyldighet för banker att ta emot dagskassan från småföretagare.

[9.3.3](#) att Centerpartiet verkar för att man ska kunna betala kontant på Systembolaget.

[9.3.4](#) att Centerpartiet verkar för att som huvudregel (vid mindre belopp) kontanter ska accepteras som betalningsmedel från privatpersoner, i fysiska affärer och restauranger; enligt dansk modell.

[9.4.1](#) att det utreds lämpliga åtgärder för reglering av kreditmarknaden , tex så att unga kan få möjlighet att förvärva en bostad, med den positiva samhällseffekten att staten/skattebetalarna inte, med jämna mellanrum, måste rädda bankerna o finansinstituten.

[9.5.1](#) att centrala funktioner där betalning sker, tar emot kontanter, till exempel livsmedelsaffär, apotek, post (brev, kort och paket) osv.

649 [9.6.1](#) Regelverket för bankernas hantering av ideella föreningar ses över så att det blir enklare och
650 mer proportionerligt, i synnerhet för föreningar med liten ekonomi.

651

652 [9.7.1](#) att det ska finnas minst en bank som har öppet för allmänheten i varje kommun

653

654 [9.7.2](#) att se över banklagen för små föreningar som har pengar i banken.

655

656 [9.8.1](#) Att Centerpartiet gör en sammanställning av förorenande och renande miljöeffekter
657 kommunvis

658

659 [9.8.2](#) att Centerpartiet verkar för att detta blir en faktor i den kommunala skatteutjämnningen.

660

661 [9.9.1](#) att det kommunala utjämnningssystemet reformeras i grunden för att uppnå mer transparens
662 och mer effektiv målstyrning.

663

664 [9.10.1](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkter från bränsleskatten till regionerna, men staten
665 kontrollerar nivån på skatten.

666

667 [9.10.2](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkterna från fastighetsskatten för elproducerande till
668 kommunerna, men staten kontrollerar nivån på skatten.

669

670 [9.10.3](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkterna från skatterna på naturresurser till
671 regionerna.

672

673 [9.10.4](#) att Centerpartiet utreder vilka skatter som kan flyttas från staten till regionerna och
674 kommunerna.

675

676 [9.11.1](#) att Centerpartiet verkar för att finansieringsprincipen, det vill säga att staten inte kan ålägga
677 kommuner och regioner obligatoriska uppgifter utan medföljande finansiering, tillämpas striktare
678 och till dess att den obligatoriska uppgiften tas bort.

679

680 [9.11.2](#) att Centerpartiet verkar för en sanering av de statligt ålagda kraven på kommuner och
681 regioner.

682

683 [9.11.3](#) att Centerpartiet verkar för avskaffandet av riktade statsbidrag till förmån för generella
684 statsbidrag.

685

686 [9.12.1](#) att den andel av bolagsskatten som motsvarar företags verksamhet inom respektive kommun,
687 ska tillfalla kommunen.

688

689 [9.12.2](#) att arbetsgivaravgiften ska tillfalla den kommun där verksamhet bedrivs.

690

691 [9.12.3](#) att den beskattning som sker av intäkter från skogsavverkningar, lantbruk, vindkraftverk och
692 vattenkraftverk ska tillfalla den kommun där respektive verksamhet bedrivs.

693

694 [9.12.4](#) att säsongsarbete ska beskattas i den kommun där arbetet genomförs.

695

696 [9.12.5](#) att såväl fysiska som juridiska personer som äger fastigheter i kommunen ska betala
697 kommunalskatt 3 av 12 månader i den kommun där fastigheten är lokaliserad. Innehas flera
698 fastigheter i olika kommuner ska de 3 månaderna fördelas lika mellan berörda kommuner.

699

700 [9.12.6](#) att utlandsbaserade ägare av fastigheter årligen ska betala motsvarande belopp som den
701 genomsnittliga kommuninvånaren betalar under tre månaders tid.

702

703 [9.13.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person som äger ett fritidshus även skall betala minst 10%
704 av den kommunalskatt individen är skattskyldig ska tillfalla den kommun där fritidshuset är beläget.

705

706 [9.14.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person som äger ett fritidshus betalar en kommunal skatt,
707 baserat på den deklarerade inkomsten, till den kommun som fritidshuset ligger i.

708

709 [9.15.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person kan betala skatt i flera olika kommuner och att
710 detta baseras på var personen angett sin folkbokföring.

711

712 [9.16.1](#) att en modell för hembygdsåterbäring införs, där en del av individens framtida
713 skattebetalningar riktas tillbaka till den kommun som finansierat individens uppväxt genom
714 utbildning, vård och omsorg.

715

716 [9.17.1](#) att införa en landvärdesskatt där en andel av intäkterna tillfaller den kommun där marken är
717 belägen, för att säkerställa att den ekonomiska nyttan från näringar och fastigheter som skapas i
718 kommunen också faller den till gagn.

719

720 [9.18.1](#) att se över nuvarande system för att se hur värdet kan stanna där skogen står.

721

722 [9.19.1](#) att Centerpartiet utarbetar en modell för hur inkomster från skog ska beskattas där skogen
723 finns och inte där ägaren är skriven.

724

725 [9.19.2](#) att Centerpartiet arbetar för höjd mineralskatt som ska gå till de kommuner och regioner där
726 exploateringen sker.

727

728 [9.19.3](#) att Centerpartiet även använder geografisk differentiering av arbetsgivaravgifter och
729 avskrivning av studielån i en heltäckande politik för att ge rättvisa förutsättningar och ta hela landet i
730 bruk.

731

732 [9.20.1](#) att under ett decennium fasa ut statliga subventioner till regioner och kommuner till noll,
733 varefter statliga subventioner till kommuners och regioners löpande verksamhet som princip
734 förbjuds.

735

736 [9.20.2](#) att utreda hur kommunerna kan bli huvudmän för primärvården, i antingen egen drift, i
737 samverkande kommunförbund, eller upphandlad tjänst.

738

739 [9.21.1](#) att staten övertar ansvaret för att, till fullo, bestrida medel för att åstadkomma kommunal
740 utjämning, åtminstone på samma finansiella nivå som fn råder, samt att bidraget är generellt o inte
741 specificerat o icke med en myckenhet av redovisningsförpliktelser.

742

743 [9.21.2](#) att avdrag medges i inkomstskattedeklarationen för utgifter för resor för föräldrar, o
744 närstående, att skjutsa barn till skola o förskola o idrotts mm verksamhet i sk glesbygdskommuner,
745 tex i de kommuner där redan i dag råder nedsättning av energiskatt.

746

747 [9.21.3](#) att ta inspiration från tex Frankrike o Norge för att utröna nya idéer för att gynna lokalt
748 producerade varor o tjänster från” provinsen” -utan vars verksamhet vi skulle svälta ihjäl ”city”.

749

750 [9.22.1](#) att ett särskilt skatteavdrag för hushåll där det bor barn med en ensam vuxen försörjare
751 utreds.

752

753 [9.22.2](#) att alla kommuner erbjuder barnomsorg på obekväma tider.

754

755 [9.22.3](#) att utreda ett behovsprövat barnbidrag.

756

757 [9.22.4](#) att alla hushåll där det finns fler barn som förälder betalar barnomsorg för ska kunna få

758 syskonrabatt på barnomsorg, om förälder, barnet och syskon är bokförda i samma kommun även om

759 de inte bor på samma adress.

760

761 [9.22.5](#) att ett semesterlån införs riktat emot ensamstående föräldrar inom ramen för studielånet.

762

763 [9.22.6](#) att en utredning tillsätts för att se över möjligheten att erbjuda barnomsorg för barn under

764 ett år.

765

766 [9.22.7](#) att slopa maxtaxan för förskola, pedagogisk omsorg och fritids till förmån för en enskild

767 inkomstbaserad avgift som ska gälla fram till årskurs 6 i alla kommuner.

768

769 [9.23.1](#) att Centerpartiet utreder andra åtgärder som har till syfte att underlätta bostadsrörligheten.

770 Som till exempel en höjning av uppskovsbeloppet och eller ett slopande av uppskovsräntan vid en

771 bostadsförsäljning.

772

773 [9.23.2](#) att Centerpartiet initierar införande av ett system för avtrappning av kapitalskatten som

774 baseras på den tid en person bott i sin bostad.

775

776 [9.24.1](#) att Partistämman beslutar att Centerpartiet verkar för att Sverige ska införa euron som

777 valuta.

778

779 [9.25.1](#) att Centerpartiet verkar för att Sverige ska gå med i EU:s bankunion.

780

781 [9.25.2](#) att Centerpartiet verkar för att Sverige ska bli fullständig medlem av EMU och inför Euro som

782 nationell valuta.

783

784 [9.26.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Sverige ska bli fullvärdiga medlemmar i EMU och införa

785 euron som valuta.

786

787 [9.27.1](#) att Centerpartiet tar ställning för att Sverige ska införa euron som valuta

788

789 [9.28.1](#) att Centerpartiet ska verka för att friskvårdsbidraget ska kunna användas för kulturaktiviteter
790 som tex teater, konstkurser och naturguidningar.

791

792 [9.29.1](#) att Centerpartiet arbetar för att i lagtext tydliggöra att rationaliseringsförvärv inte har med
793 fastighetens storlek att göra.

794

795 [9.29.2](#) att Centerpartiet arbetar med att möjliggöra en juridisk konstruktion för
796 rationaliseringsförvärv med avdragsmöjligheter av jordbruksmark.

797

798

799 **575 Rationaliseringsförvärv - jord och skog**

800 **Motionsskrivare:** Martin Joelsson

801

802 Titel

803 Rationaliseringsförvärv - jord och skog

804 Gammalt motionsnummer

805 Kalmar 43

806 Medskrivare

807

808 Område

809 Ekonomi och finans

810 Brödtext

811 I dagens lantbruk är det vanligt att en fastighetsägare investerar i ny mark, jord och skog, när den väl
812 blir tillgänglig. Inte sällan är det en närliggande gård i eller nära samma by. Detta har sedan länge
813 utgjort grunden i att kunna utveckla det egna företaget oavsett verksamhetsgren eller tanke. Att
814 köpa ny mark innebär ofta stora investeringar med långa avbetalningstider och riskanalyser. Som ett
815 led i att underlätta för lantbrukare och gårdsägare finns det idag vissa lättnader i
816 skattelagstiftningen. I inkomstskattelagen (§§ 6 - 9 kap 21) kan vi se att skogsavdrag, vilket består i
817 att 50% av ett avdragsutrymme av 50% på den totala intäkten, ges som möjlighet till att skjuta upp
818 skatten vilken underlättar för ev amortering eller annan finansiering på förvärvad skogsmark. Utöver
819 detta finns än mer avdragsmöjligheter om förvärvet innebär sk "rationaliseringsförvärv" där hela
820 avverkningsrätten får undantas skatt enligt 10 § 21 kap IL. Denna möjlighet innebär att
821 lantbruksegendomar kan växa enklare när en intilliggandes gård kan förvärvas.

822

823 Här har vi dock ett problem då skatteverket helt enkelt har bestämt sig för vad ett
824 rationaliseringsförvärv innebär. Skatteverket har helt sonika bedömt att rationaliseringsförvärv
825 endast föreligger då den nya skogsfastigheten uppnår minst 400 ha. Alla andra och mindre
826 fastigheter anses enligt myndighetens bedömning inte tjäna på att rationaliseras. I Sverige är
827 genomsnittsfastigheten ca 45 ha och medianfastigheten är endast 12 ha. Enligt skatteverket är det
828 alltså således en försvinnande liten andel skogsägare som kan nyttja de generösa
829 avdragsmöjligheterna. För jordbruksmark finns inte heller idag någon möjlighet att göra avdrag för
830 förvärv vilket också bidrar till att göra skillnad på "mark och mark", vilket också ur ett teoretisk såväl
831 som praktiskt plan blir snedvridet. På senare tid har det i olika domar uppmärksamats
832 skatteverkets "feltolkning" av rationella fastigheter men centerpartiet kan här och nu arbeta för att
833 få till en mer hållbar situation.

834

835 Centerpartiet värnar småskalighet och att flera ska ha möjlighet att nyttja de regelverk som finns. Att
836 låta de största skogsägarna kunna bli ännu större på de mindres bekostnad bara för att en
837 myndighet utan prejudikat har bestämt sig för det är orimligt

838

839 Att-satser

840 [575.1](#) Behandlas inom ramen för ekonomi och finans kommitté 9

Distriktets yttrande

Motionären föreslår att reglerna för rationaliseringsförvärv av skog ändras samt att det även införs på åkermark.

Rationaliseringsförvärv innebär att förmånligare skatteregler tillämpas om ett köp av skogsmark innebär att två fastigheter slås samman så att de bildar en rationell enhet. Grundregeln är idag att när två fastigheter som vardera är under 400 ha slås samman och bildar en fastighet över 400 ha så räknas det som rationaliseringsförvärv. Dessutom kan ett förvärv betraktas som rationaliseringsförvärv om det finns andra uppenbara fördelar t.ex märkbara arroderingsförbättringar eller att fastigheterna har gemensam skogsväg. Syftet med reglerna är att skapa ett incitament för ett effektivare brukande.

Distriktsstyrelsen delar uppfattningen att reglerna för rationaliseringsförvärv är en svår avvägning och är i högsta grad subjektiva. Systemet kan på goda grunder ifrågasättas. Det är dock viktigt att notera att gränsen på 400 ha också är en övre gräns. Fastigheter över 400 ha kan inte bedömas som rationaliseringsförvärv vid ett tillköp. Eftersom vi inte anser att fastigheter över 400 ha per automatik ska berättigas till skattefördelar vid tillköp ställer sig distriktsstyrelsen negativ till att bara slopa arealkravet i enlighet med första att-satsen. Distriktsstyrelsen ställer sig även negativ till att driva på strukturrationaliseringen av åkermark genom att ett liknande system införs för åkermark. Därför föreslås att bifalla att-sats 1 och avslå att-sats 2

9.1 Motion nationellt skuldregister

Motionsskrivare: Martin Joelsson

Titel

Motion nationellt skuldregister

Gammalt motionsnummer

Kalmar 4

Medskrivare

Område

Ekonomi och finans

Brödtext

“Den som är satt i skuld är icke fri”. Så lyder ett känt citat från en tidigare finansminister. Utan att lägga någon värdering vid dennes ideologi så instämmer jag i det påståendet. År 2022 fanns det registrerat skulder på 94 miljarder kronor hos kronofogdemyndigheten. Dessa utgörs av ca 400 000 människor i Sverige. Överskuldsättningen i sig är ett problem men beräknas också kosta samhället ca 30-50 miljoner kronor per år i form av rena allokeringarförluster. Att låna pengar i Sverige har varit alldeles för lätt och Finansinspektionen (2024) beskriver överskuldsättningen som en begynnande folksjukdom. Att låna pengar till investeringar eller egendomar är ofta helt naturligt och bygger företrädesvis på noggranna kalkyler och underlag. Men att låna “blanco” till ren konsumtion eller värre, sätter folk i fördärvet. Vi måste komma åt problematiken med att få en blick i hur människors skuldbild ser ut. På så sätt kan kreditgivare få en klar bild av hur den aktuella skuldsituationen ser ut hos respektive person som ansöker om lån. Ett nationellt skuldregister skulle kunna vara rätt väg att gå. Via ett korrekt skuldregister kan låneaktörer ges en transparent och fullständig bild av varje

883 låntagarens situation. Där kan också lån nekas ifall situationen inte medger fler krediter. Mot denna
884 bakgrund yrkar jag på

885 Att-satser

886 [9.1.1](#) att Centerpartiet verkar för ett nationellt skuldregister.

887 [9.1.2](#) att ett framtida skuldregister är transparent för kreditgivare och samtidigt inte är offentligt
888 för den enskildes integritet.

889 Distriktets yttrande

890 Sverige har under lång tid haft ett starkt fokus på att hantera och motverka överskuldsättning, och vi
891 ser att det redan finns åtgärder som syftar till att göra kreditsystemet mer hållbart och skydda både
892 låntagare och samhälle.

893 I dagsläget finns redan ett så kallat skuldsaneringsregister där personer som har beviljats
894 skuldsanering registreras. Detta används av myndigheter för att hjälpa individer att få en ny start och
895 hantera sin skuldproblematik på ett strukturerat sätt. Vi har också ett system där olika kreditinstitut
896 och långivare har tillgång till en viss del av skuldsituationen genom andra registren som exempelvis
897 kreditupplysning och andra system som bedömer låntagares kreditvärdighet. Dessa åtgärder ger
898 redan långivare en relativt tydlig bild av en individs ekonomiska situation innan lån beviljas, vilket
899 minskar risken för att människor ska hamna i skuldfällor.

900 När det gäller ett nationellt skuldregister är vi medvetna om både fördelar och nackdelar. Att skapa
901 ett mer omfattande och nationellt register skulle kunna ge kreditgivare en ännu mer detaljerad bild
902 av individers ekonomiska situation, men det väcker också viktiga frågor kring integritet och hur vi
903 balanserar mellan transparens och individens rätt till privatliv. I nuläget arbetar vi med att stärka
904 integritetsskyddet och ser till att åtgärder som vidtas inte leder till att den enskildes rättigheter och
905 friheter påverkas negativt.

906 Samtidigt finns det redan en omfattande reglering av hur kreditgivare får agera i Sverige, och
907 Finansinspektionen har ett starkt regelverk som styr kreditgivning, vilket hjälper till att minska
908 riskerna för att människor ska hamna i överdriven skuldsättning.

909 Vi anser därför att den nuvarande lagstiftningen och de redan existerande systemen erbjuder en god
910 grund för att hantera överskuldsättning, utan att det krävs ytterligare åtgärder som skulle kunna
911 skapa risker för individens integritet. Med anledning av detta föreslår att motionen avslås

912 9.2 Stoppa de fyra storbankernas övervinster och 913 bankbedrägerierna

914 **Motionsskrivare:** Tommy Bengtsson

915

916 Titel

917 Stoppa de fyra storbankernas övervinster och bankbedrägerierna

918 Gammalt motionsnummer

919 Skåne 3

920 Medskrivare

921

922 Område

923 Ekonomi och finans

Brödtext

Över 130 miljarder kronor var de fyra storbankernas vinst under årets tre första kvartal och i år kan slutsumman hamna på 180 miljarder. Vinsterna kommer i stor utsträckning från ett stigande räntenetto som är konsekvens av den förda penningpolitiken. Det känns som företrädare för de stora bankerna har tappat kontakten med verkligheten när utdelningen till aktieägarna närmar sig 100 miljarder.

Allt detta i en tid när hushållen kämpar med skenade inflation och höjda priser på mat och energi samt höjd räntor på sina bolån.

Bolåneräntorna har stigit beroende på att Riksbanken har höjt styrräntan och således har dessa stigit och kundernas inlåningsräntor har inte följt med, särskilt på lönekonto. Finansinspektion har regeringens uppdrag att skydda konsumenternas intressen och de verkar sitta stilla fast det finns ett konsumentskydd i uppdraget.

De fyra svenska storbankerna opererar också i princip helt utan risk, deras oligopolliknande ställning gör att de alltid kan räkna med statligt stöd om det blir kris i samhället. Bankkrisen och bankakuten i början av 90-talet beräknas ha kostat skattebetalarna närmare 70 miljarder. Tjecken, Litauen, Spanien och nu senast Italien, där landets storbanker redovisade rekordvinster, har den italienska regeringen nyligen tillkännagivit en engångsskatt på bankernas övervinster och som ger åtskilliga miljarder till statskassan. Tillfälliga engångsskatter på övervinster har använts tidigare och det första engångsskatten mot bankerna var 1981 i Storbritannien och det drog in 40 miljarder i dagens penningvärde till den brittiska statskassan. Det känns inte helt fel att bankernas övervinster går tillbaka till skattebetalarna som har medverkat till bankernas höga räntenetto genom sina bolån och låga inlåningsränta. Noterbart är att de svenska bankerna är långt mer lönsamma än de länder som infört en tillfällig engångsskatt.

Varje dag förlorar människor sina besparingar och våra fyra storbanker har tillsett att deras kunder har Bank-Id och de är säkert medvetna om att äldre personer är en högriksfaktor. Det är dags för de fyra storbankerna på allvar och skyndsamt tar tag i problemet. Så kan det inte fortsätta när de fyra storbankerna gör miljardvinster medan vissa andra blir utblottade. Andel bedrägerier ökar, inte minst mot bankkunder och första halvåret ökade bedrägerierna med jämfört med föregående år. Nyligen kunde vi läsa om en kvinna som blev av med närmare 750 000 kronor och en artist som blev 350 000 kronor. Dessutom så har det också drabbat ideella idrottsföreningar. Det verkar inte som de fyra storbankerna bryr sig när det är kunderna som får betala för bedrägerierna, trots att de har ett mycket stort ansvar för att den här brottsligheten fortgår.

Trots sina stora vinster önskar bankerna statens medverkan för kontanthanteringen i samhället för att man inte har råd ha kvar uttagsautomater i dagens omfattning i framtiden. Regeringen har genom sin myndighet finansinspektionen styrmedel att tillse att vi har ett högt konsumentskydd inklusive kontanter.

Att-satser

[9.2.1](#) att Centern verkar för en tillfällig skatt när bankerna redovisar rekordvinster.

[9.2.2](#) att Centern verkar för att bankerna genomför effektiva åtgärder mot bankbedrägerierna som ger bankerna ett kännbart ekonomiskt ansvar för bankbedrägerierna.

[9.2.3](#) att Centern tillser att kontanthanteringen fungerar i samhället och bankerna tar sitt ansvar för hanteringen inkl. uttagsautomater.

967 **Distriktets yttrande**
 968 Banksatt är inget Centerpartiet arbetat aktivt för. En stor problematik att ha en skatt som bara
 969 betalas ibland.
 970 Bedrägerier ökar i samhället och behöver stoppas, och att förtydliga lagstiftningen är bra.
 971 Kontanthantering i samhället har förändrats och idag är uttagsautomaterna och
 972 insättningsautomaterna ett alternativ i samhället.
 973 Kontanthantering bör säkerställas genom in och uttagsautomater.
 974 Dessa tre uppsatser är inget som vi hanterar regionalt utan måste gå vidare till partistämman.
 975 Distriktsstyrelsen tackar för en bra och intressant motion.
 976 Centerpartiet i Skånes distriktsstyrelse föreslår distriktsstämman att:
 977 Avslå uppsatsen
 978 Att Centern verkar för en tillfällig skatt när bankerna redovisar rekordvinster
 979 Bifalla uppsatsen
 980 Att Centern verkar för att bankerna genomför effektiva åtgärder mot bankbedrägerierna Uppsats
 981 anses besvarad
 982 Att Centern tillser att kontanthantering fungerar i samhället och bankerna tar sitt ansvar för
 983 hanteringen inkl. uttagsautomaterna

9.3 Säkra kontanterna för minskad sårbarhet och spårbarhet

Motionsskrivare: Svante Linusson

986
 987 **Titel**
 988 Säkra kontanterna för minskad sårbarhet och spårbarhet

989 **Gammalt motionsnummer**
 990 Stockholms stad 21

991 **Medskrivare**
 992 Mattias Andersson, Kronoberg

993 **Område**
 994 Ekonomi och finans

995 **Brödtext**
 996 Sverige går mot att bli ett alltmer kontantfritt samhälle. Det finns inget annat land i världen som har
 997 gått så långt i riktningen att kontanterna försvinner som Sverige. Det finns många positiva saker med
 998 de ökade möjligheterna att genomföra elektroniska transaktioner. Det förenklar vardagen för
 999 många, men vi måste beakta nackdelarna med ett samhälle där kontanter inte finns.

1000
 1001 För det första är ett kontantlöst samhälle väldigt sårbart för it-problem. Vi har flera haverier varje år
 1002 som tillfälligt lamslår delar av den elektroniska handeln. Ibland är det datorfel, ibland är det
 1003 medvetna attacker från utpressare. Sverige är mycket känsligt för it-attacker från främmande nation
 1004 eller andra grupper som vill skada Sverige. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap vill att
 1005 varje svensk har en summa kontanter hemma för säkerhets skull. Men för att kontanter ska fungera i
 1006 kristid måste de fungera i normaltid. Tror ni att många svenskar har femtusen i blandade valörer
 1007 hemma? Kan du som läser detta ens beskriva hur de nuvarande sedlarna ser ut?
 1008

1009 För det andra finns det stor risk för att vissa människor diskrimineras och hamnar i ett ekonomiskt
1010 utanförskap i ett kontantlöst samhälle. Detta är det främsta argumentet till att flera stora städer i
1011 USA: New York, San Francisco, Philadelphia, m.fl. har beslutat att affärer måste ta emot kontanter.
1012 Det är redan idag ett stort problem för t.ex. många människor med ett intellektuellt funktionshinder
1013 som gör elektroniska betalningar svåra.

1014
1015 För det tredje registreras alla inköp som görs med kontokort och faktura. Det kan synas vara en bra
1016 sak och argumentet brukar vara att man kan motarbeta svarta pengar. Men det kan vara väldigt
1017 problematiskt för den som lever med en kontrollerande partner. Galaxia Wallin berättar i sin bok
1018 "Fånge i hederns famn" (Lava förlag, 2019) om en kvinna som köpte extra paket bindor i affären.
1019 Hon gick sen tillbaka med dem och fick kontanter som hennes man inte kände till. Med dessa kunde
1020 hon köpa en bussbiljett utan mannens vetskap (för att bli intervjuad av Wallin). Idag går det på de
1021 flesta ställen inte att köpa bussbiljetten med kontanter längre. Även det andningshållet har täppts
1022 till.

1023
1024 Det är också problematiskt vad informationen kan användas till av banker och i förlängningen av
1025 staten. I Kina använder bankerna sen flera år informationen för att avgöra om du ska få lån och till
1026 vilken ränta. De vet av erfarenhet att personers köp av läkarvård, medicin, alkohol och i vilken sorts
1027 affärer personen handlar etc. säger mycket om sannolikheten att de får problem att betala tillbaka.
1028 Det är naivt att tro att sådan information inte används eller kommer användas även av svenska
1029 banker. Det borde vara en självklarhet att få handla alkohol på Systembolaget kontant av denna
1030 anledning. Vi ser en farlig utveckling i hela världen mot auktoritära regimer i hela världen och om
1031 Sverige en gång i framtiden får en regim med totalitära tendenser blir det ännu svårare att arrangera
1032 demokratiskt motstånd när samtliga transaktioner kan följas av staten. Hade det varit lättare för t ex
1033 Erdogan att kontrollera oppositionen om han också kunnat övervaka alla inköp alla medborgare gör?
1034 Svaret är ett otvetydigt ja! Det är en del av en grundläggande demokratiskt skydd att inte allt vi gör
1035 övervakas. Ingen vill tvinga dig att använda kontanter, men de måste gå att använda för den som vill
1036 eller behöver det.

1037
1038 En starkt bidragande anledning till att kontanter används lite i Sverige är affärsbankerna har
1039 kostnader för kontanthantering. De vill dessutom hellre tjäna pengar på kortavgifter. Bankerna har
1040 det senaste decenniet gjort det allt svårare för affärsidkare att deponera dagskassan. Om affärer inte
1041 tar emot kontanter blir det meningslöst för oss alla att ha kontanter och då tappar de i värde och
1042 försvinner, de facto. För att motverka att samhället hamnar i denna situation behöver vi en
1043 lagstiftning som gör att de allra flesta affärer och restauranger accepterar kontanter. Det finns i flera

1044 Att-satser

1045 [9.3.1](#) att Centerpartiet ställer sig positiva till förslagen om att det ska gå att betala med kontanter
1046 för varor enligt kontantutredningen.

1047 [9.3.2](#) att Centerpartiet ställer sig positiva även till kontantutredningens övriga förslag, som t ex
1048 omfattar ökad skyldighet för banker att ta emot dagskassan från småföretagare.

1049 [9.3.3](#) att Centerpartiet verkar för att man ska kunna betala kontant på Systembolaget.

1050 [9.3.4](#) att Centerpartiet verkar för att som huvudregel (vid mindre belopp) kontanter ska
1051 accepteras som betalningsmedel från privatpersoner, i fysiska affärer och restauranger;
1052 enligt dansk modell.

1053 Distriktets yttrande

1054 Distriktsstyrelsens svar:

1055 Kontanter är som motionären skriver idag ett viktigt alternativ till elektroniska betalningar, dels för
1056 att det fortfarande finns ett antal personer som inte vill eller kan använda digitala betalningsmedel,
1057 dels för att de inte är spårbara på samma sätt och erbjuder anonymitet, och slutligen för att det i
1058 händelse av kris ger en ytterligare möjlighet till betalning om digitala kommunikationer skadas
1059 allvarligt. Det är också väsentligt att, i de verksamheter där det offentliga har monopol, såsom
1060 Systembolaget, ska kontanter accepteras som det lagliga betalningsmedel det är.

1061 Dock ska noteras att kontantanvändningen i Ukraina under det pågående kriget faktiskt, efter en
1062 inledande uppgång, minskat, eftersom de elektroniska betalningsmedlen fungerat väl och varit mer
1063 logistisk säkra än kontanter. Särskilt viktigt har offlinebetalningar varit för de kortare perioder då
1064 digitala kommunikationer slagits ut. Det pågår också i hela världen en utveckling mot digitala
1065 kontanter, som är anonyma och icke-spårbara och ett alternativ till kontanter, inte minst genom den
1066 så kallade digitala euron. Slutligen har många mindre näringsidkare svårt att hantera kontanter utan stora
1067 fasta kostnader och många småföretagare motsätter sig nya regleringar på detta område.

1068 9.4 Åtgärder för reglering av kreditmarknaden

1069 **Motionsskrivare:** Ann Hylander

1070

1071 Titel

1072 Åtgärder för reglering av kreditmarknaden

1073 Gammalt motionsnummer

1074 Stockholms län 10

1075 Medskrivare

1076

1077 Område

1078 Ekonomi och finans

1079 Brödtext

1080 Överväg införandet av en reglering av kreditmarknaden, så att fler unga själva kan förvärva ett
1081 boende.

1082 Utgiften för ungdomar att förvärva en egen bostad har ökat mycket mer än vad inflationen gjort.
1083 Bankernas "tillgångar" (fordringar på bostadsköpare som lånar i banken) har ökat i motsvarande
1084 grad. Andreas Cervenka skriver i "Fuskbygget", Bonniers förlag 2024 initierat, o skrämmande, om
1085 bankernas aptit på att underhålla stigande priser på bostadsmarknaden.

1086 Som vi vet så är bankerna, enbart enligt egna utsagor, den främsta exponenten för typ "the
1087 smartest and brightest" när det råder välstånd för dem o de skall försöka försvara sin ohemula
1088 vinster. När, såvitt nu är ifråga, bankerna o finansindustrin försämrat samhällsekonomin o då givetvis
1089 även förhållandena för dem försämrats/blir katastrofala, då får vi/staten/ skattebetalarna rycka in o
1090 rädda dem för att de är "system kritiska", enligt egen utsago.

1091 Anders Borg har bla skrivit om Swedbanks, bla, måttlösa utlåningsaktiviteter i de Baltiska staterna
1092 som fick ytterst allvarliga konsekvenser för hela Sveriges ekonomi. Assar Lindbäck skrev på sin tid,
1093 vid någon annan bankkris, att bankerna borde delas upp i två sorters bolag - "vanlig"
1094 utlåningsverksamhet o annan verksamhet. Möjligheten till yster kreditgivning borde dock begränsas

1095 i utlåningsverksamheten, så att inte bankerna skapar enormt mycket nya pengar genom att vara
1096 generösa med kreditgivning.
1097

1098 Att-satser

1099 [9.4.1](#) att det utreds lämpliga åtgärder för reglering av kreditmarknaden , tex så att unga kan få
1100 möjlighet att förvärva en bostad, med den positiva samhällseffekten att
1101 staten/skattebetalarna inte, med jämna mellanrum, måste rädda bankerna o
1102 finansinstituten.

1103 Distriktets yttrande

1104 Distriktsstyrelsen anser att motionen ska avslås, detta då motionens att-sats är otydlig och vilka
1105 regleringar som ska genomföras är oklart där motionstexten bland annat diskuterar bildande av två
1106 olika typer av banker. Den del av att-satsen som handlar om att underlätta ungas bostadsförvärv har
1107 redan behandlats inom Centerpartiet. Beslut har fattats om en rad åtgärder, inklusive översyn av
1108 kreditrestriktioner, införande av bospärande enligt tysk modell samt statliga startlån för
1109 förstagångsköpare.

1110 9.5 Kontanter vi ser, visar vad det är och vi har.

1111 **Motionsskrivare:** Åsa Janlöv
1112

1113 Titel

1114 Kontanter vi ser, visar vad det är och vi har.

1115 Gammalt motionsnummer

1116 Stockholms stad 46

1117 Medskrivare

1118

1119 Område

1120 Ekonomi och finans

1121 Brödtext

1122 Ska vi inte kunna hämta några av våra egna pengar alls på en bank?

1123 En bank ska väl inte hänvisa till "gå till XXX" (mataffär), skämmigt av en bank.

1124 Bankomater minskas i antal. Behövs färdtjänst för äldre att komma till Bankomat längre och längre
1125 bort?
1126

1127 Barn kan, om pengar inte finns säga till förälder "men du har pengar på kortet".

1128 Ser vi inte som förr pengar samlades, före du kunde köpa något, kan det bli en fälla (vuxen kan
1129 hamna i programmet Lyxfällan). Ser du pengar, kan de räknas och det du har syns faktiskt.
1130

1131 Det fanns en tid då om du bodde på landet och fick be om lov i skolan för att i en sparbanksvecka gå
1132 till banken som fanns för att stimulera sparande. Spargris att hämta har fått försvinna.
1133

1134 Nu har vi knappt slantar och nya ser mycket fort slitna ut - snabbare än de som fanns under mycket
1135 lång tid.

1136
1137 En bankchef som precis avgått sa uppmanande offentligt. Gå in och fråga efter kontanter på banken,
1138 det finns ingen lag som säger att det inte ska finnas där. Han hade inte tyckt om att inte kunna lämna
1139 ut pengar till vuxna och äldre kunder som efterfrågat detta.

1140
1141 En bank bör och ska kunna ange på vilken av sina bankkontor de lämnar ut kontanter.
1142 Men också att få lämnas in. Att få spara och lämna är inte oviktigt.
1143 Något både bank och föräldrar kan samverka i. Barn som vill spara och ha nytta av liksom samhället
1144 och inte heller är oviktigt för medborgarna. Att detta skrivs här är för att motionär mött personal på
1145 banken som tyckt det inte är så de vill det ska fungera för barn.

1146

1147 Att-satser

1148 [9.5.1](#) att centrala funktioner där betalning sker, tar emot kontanter, till exempel livsmedelsaffär,
1149 apotek, post (brev, kort och paket) osv.

1150 Distriktets yttrande

1151 Distriktsstyrelsens svar:
1152 Motionären pekar på ett konkret och tankeväckande sätt på kontanters betydelse för många
1153 individer, både för den egna vardagen och när man vill kunna sätta in kontanter för barn och
1154 barnbarns sparande.
1155 Dock har bankerna redan idag ett visst ansvar att ange var det lämnas ut kontanter, och det kommer
1156 utökas med den nya kontantutredningen, som också diskuterar vilka som måste ta emot kontanter.
1157 Ofta är dock begränsningen, som motionären skriver, tillgången på fysiska bankkontor och
1158 bankomater. Även där pågår ett arbete för att försöka göra kontanter mer tillgängliga för dem som
1159 idag inte har ett bankkontor eller bankomat nära sig.
1160 Dock finns en avvägning mellan små näringsidkare

1161 9.6 Bankregler för ideella föreningar

1162 **Motionsskrivare:** Staffan Olofsson

1163

1164 Titel

1165 Bankregler för ideella föreningar

1166 Gammalt motionsnummer

1167 Jämtland 3

1168 Medskrivare

1169 Kerstin Strömberg

1170 Område

1171 Ekonomi och finans

1172 Brödtext

1173 Svenskt föreningsliv är en grundpelare i demokratin och en viktig del av det civila samhället. Ideella
1174 föreningar stärker lokalsamhällen, skapar gemenskap och bidrar till ett brett utbud av sociala,
1175 kulturella och idrottsliga aktiviteter.
1176 Trots detta möter många föreningar stora hinder när de försöker öppna bankkonton eller hantera

1177 sin ekonomi. Bankernas krav, ofta styrda av regelverk för penningtvätt och finansiering av terrorism,
1178 har blivit så omfattande att det skapar oproportionerliga svårigheter för små och medelstora ideella
1179 föreningar. Detta har lett till att vissa föreningar får vänta i månader på att öppna ett konto, medan
1180 andra nekas helt utan tydliga besked eller möjlighet att överklaga.
1181 Bankernas tillämpning av regelverket har i många fall blivit strängare än vad som faktiskt krävs enligt
1182 lag, vilket i praktiken gör det svårare för föreningar att bedriva sin verksamhet. Det behövs därför en
1183 översyn av regelverket för att säkerställa att föreningslivet inte drabbas av orimlig byråkrati.
1184 Sverige behöver ett levande föreningsliv utan onödiga byråkratiska hinder. Genom att se över
1185 bankernas regelverk och säkerställa en rimlig och rättssäker hantering av föreningars bankkonton
1186 kan vi skapa bättre förutsättningar för ideellt engagemang.
1187

1188 Att-satser

1189 [9.6.1](#) Regelverket för bankernas hantering av ideella föreningar ses över så att det blir enklare och
1190 mer proportionerligt, i synnerhet för föreningar med liten ekonomi.

1191 Distriktets yttrande

1192 En väldigt viktig motion för att underlätta för alla ideella föreningar som arbetar hårt ute i
1193 landet. Motionärens oro för de svårigheter som många ideella föreningar upplever i sina försök att
1194 öppna bankkonton och hantera sin ekonomi. Bankernas striktare tillämpning av regelverk för
1195 penningtvätt och finansiering av terrorism har, som påpekats, lett till att vissa föreningar möter
1196 oproportionerliga hinder. Vi anser att ideella föreningar är en grundläggande del av det svenska
1197 civila samhället och en viktig byggsten i demokratin, och därför måste det vara enklare för dem att
1198 bedriva sin verksamhet utan att möta onödiga byråkratiska hinder. Regelverket bör ses över för att
1199 säkerställa att bankernas krav är rimliga och att mindre föreningar inte drabbas av orimliga
1200 svårigheter. Det är särskilt viktigt att ta hänsyn till föreningars olika ekonomiska förutsättningar och
1201 säkerställa att små och medelstora ideella föreningar inte hindras från att verka i sitt lokalsamhälle
1202 på grund av orimliga krav från banker. Partiet redan driver politik på detta område men det är en
1203 viktig del att regelverket ses över. Centerpartiet är medvetet om de svårigheter som ideella
1204 föreningar och småföretagare möter i kontakten med banker, särskilt gällande kontanthantering och
1205 regelverk. Partiet har också föreslagit åtgärder för att underlätta situationen, bland annat genom att
1206 se över regelverken och betona bankernas ansvar.

1207 [9.7 Bankservice i mindre kommuner](#)

1208 **Motionsskrivare:** Britt-Marie Andersson

1209

1210 Titel

1211 Bankservice i mindre kommuner

1212 Gammalt motionsnummer

1213 Jönköping 8

1214 Medskrivare

1215

1216 Område

1217 Ekonomi och finans

1218 Brödtext
1219 Flera mindre kommuner saknar idag bankservice med öppettider för allmänheten. För många
1220 människor har detta blivit en inskränkning i vardagslivet. Föreningslivet har också blivit drabbat och
1221 det kan kosta 5000 kr för en ny förening att öppna ett konto i bank. Bankerna borde kunna erbjuda
1222 mycket mer hjälp, t ex när man byter kassör.

1223 Att-satser

1224 [9.7.1](#) att det ska finnas minst en bank som har öppet för allmänheten i varje kommun

1225 [9.7.2](#) att se över banklagen för små föreningar som har pengar i banken.

1226 Distriktets yttrande

1227 Ändrings yrkande! Stryka de två tidigare att satserna och istället ersätta dem med. "Att se
1228 överregelverket för bank- och finanseringsverksamhet, i syfte att skapa goda förutsättningar för att
1229 bo, leva vara föreningsaktiv eller driva företag i hela landet.

1230 9.8 För in klimatskatters plus och minus i skatteutjämningen

1231 **Motionsskrivare:** Karl-Johan Adolfsson

1232

1233 Titel

1234 För in klimatskatters plus och minus i skatteutjämningen

1235 Gammalt motionsnummer

1236 Värmland 11

1237 Medskrivare

1238

1239 Område

1240 Ekonomi och finans

1241 Brödtext

1242 I min välkomsthälsning till Centerpartiets stämma i Sunne 1998 sa jag bl a
1243 "Naturen ger livsförutsättningar i form av ren luft och rent vatten. Det är i kommuner av den här
1244 sorten som stordriftens koncentration av avgaser och utsläpp renas. Det formas regler för
1245 beskattning av miljöskadlig verksamhet och hur de skall styra produktion och processer.
1246 Det skulle vara intressant att se vilka effekter det skulle få om man inte bara beskattar det som
1247 förorenar utan att man också betalar till det som botar, dvs att man överför pengar från skadlig
1248 produktion till helande och renande processer. Processer som bygger på markens och solens
1249 förmåga att återskapa värden, på fotosyntesen. Då skulle kommuner av den här sorten vara vinnare
1250 och få bättre ekonomisk ersättning för alla de kretsloppsanpassade processer som sker här."
1251 Den kommunala skatteutjämningen har ett antal faktorer som ska jämna ut skillnader mellan stora
1252 kommuner och gles- och landsbygdskommuner. Likväl är det de senare som tvingas ha de högsta
1253 skatteuttagen.
1254 Vilka kommuner som förorenar mest, i form av industri- och trafikavgaser etc, finns det siffror på.
1255 Det finns också siffror på hur stora gröna värden som skapas i olika kommuner. Om man sammanför
1256 och jämför dessa värden skulle de, om de läggs som en faktor i skatteutjämningen, ge ersättning för
1257 den stora produktion av kolbindning som sker i kommuner med stora landarealer.

1258
1259

1260 Att-satser

1261 [9.8.1](#) Att Centerpartiet gör en sammanställning av förorenande och renande miljöeffekter
1262 kommunvis

1263 [9.8.2](#) att Centerpartiet verkar för att detta blir en faktor i den kommunala skatteutjämningen.

1264 Distriktets yttrande

1265 Som motionären skriver har landsbygden en renande effekt på CO2utsläppen. Där finns odling av
1266 gräs, spannmål och skog som både bidrar till tillväxt och öppna landskap. Men som även binder
1267 koldioxid i den naturliga fotosyntesen. Ett pris på utsläpp av finns redan och delar av detta ingår i
1268 handeln med utsläppsrätter. Vi har ju också ett skattesystem som beskattar utsläpp och dessa
1269 pengar går idag till staten. Hur ett system skulle se ut som ändrar dessa betalningsströmmar mellan
1270 regioner och kommuner, baserat på utsläpp kan inte distriktsstyrelsen inte avgöra men det är en
1271 intressant fråga att titta på. Bifall till motionens attsatser. Motionen skickas vidare till
1272 partistämman.

1273 [9.9 Reformera det kommunala utjämningssystemet i](#) 1274 [grunden](#)

1275 **Motionsskrivare:** Annie Östlund

1276

1277 Titel

1278 Reformera det kommunala utjämningssystemet i grunden

1279 Gammalt motionsnummer

1280 Stockholms län 77

1281 Medskrivare

1282 Johan Krogh

1283 Område

1284 Ekonomi och finans

1285 Brödtext

1286 Sverige behöver ett kommunalt utjämningssystem för att säkra ett gott lokalsamhälle i hela landet.
1287 Dagens system behöver dock reformeras i grunden. Systemet är komplicerat och innehåller för
1288 många parametrar som bildar ett oöverskådligt lapptäcke där reformering efter annan lagts på
1289 varandra utan att vara fullt implementerade. Framför allt får utjämningssystemet inte rätt effekter.
1290 Därför uppmanar vi Centerpartiet att ställa sig bakom:

1291 Att-satser

1292 [9.9.1](#) att det kommunala utjämningssystemet reformeras i grunden för att uppnå mer transparens
1293 och mer effektiv målstyrning.

1294 Distriktets yttrande

1295 Ett mer transparent och effektivt kommunalt utjämningssystem är nödvändigt för att säkerställa
1296 goda levnadsvillkor i hela landet. Dagens system är komplext och svåröverskådligt, vilket skapar

1297 osäkerhet för kommunerna och försvårar långsiktig planering. Centerpartiet har tidigare betonat
1298 vikten av en förutsägbar resursfördelning i skolsystemet, vilket indirekt påverkar
1299 utjämnningssystemet, men har ännu inte fattat beslut om en genomgripande reform. Vi har också lyft
1300 att kommuners ekonomiska utmaningar bör lösas genom effektiviseringar snarare än
1301 skattehöjningar, vilket gör en tydligare och mer målstyrd utjämning ännu viktigare. En reform av
1302 systemet skulle möjliggöra bättre planeringsmöjligheter och jämförelseverktyg mellan kommuner,
1303 vilket ligger i linje med Centerpartiets tidigare beslut. Genom att se över parametrarna och förenkla
1304 utjämningsmodellen kan resurserna fördelas mer rättvist och skapa bättre incitament för tillväxt och
1305 utveckling i hela landet. Då partiet redan har en uttalad linje kring transparens och ekonomisk
1306 effektivitet, men ännu inte beslutat om en fullständig reform av utjämnningssystemet, bedömer
1307 distriktsstyrelsen att motionen ligger i linje med Centerpartiets politik och därför bör bifallas.

1308 9.10 Flytta skatteintäkter från staten till kommuner och 1309 regioner

1310 **Motionsskrivare:** Mattias Ledel

1311

1312 Titel

1313 Flytta skatteintäkter från staten till kommuner och regioner

1314 Gammalt motionsnummer

1315 Blekinge 5

1316 Medskrivare

1317

1318 Område

1319 Ekonomi och finans

1320 Brödtext

1321 Kommuner och regioner har under de senaste åren inte fått de bidragen de efterfrågat från
1322 regeringen och har haft stora underskott. Samtidigt så har folk fortfarande flyttat till de större
1323 städerna, befolkningen har blivit äldre och mindre barn föds, vilket har gjort att mer pengar behöver
1324 gå till pensioner och äldreomsorgen.

1325

1326 För att skatteintäkterna har blivit mindre och för att kommuner och regioner inte fått den hjälp de
1327 behöver av staten så måste något ändras. Med andra ord behöver kommunerna och regionerna
1328 hitta andra inkomstkällor eller kapa utgifterna.

1329

1330 Om skatter flyttas från staten till kommuner och regioner så får de pengarna som de behöver för att
1331 lägga på den välfärd som behövs av invånarna och krävs av kommunallagen. Det skulle också inte
1332 påverka staten stort om de skatterna som förflyttas inte är de största inkomstkällorna för staten.

1333 Att-satser

1334 [9.10.1](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkter från bränsleskatten till regionerna, men staten
1335 kontrollerar nivån på skatten.

1336 [9.10.2](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkterna från fastighetsskatten för elproducerande till
1337 kommunerna, men staten kontrollerar nivån på skatten.

1338 [9.10.3](#) att Centerpartiet verkar för att flytta intäkterna från skatterna på naturresurser till
1339 regionerna.

1340 [9.10.4](#) att Centerpartiet utreder vilka skatter som kan flyttas från staten till regionerna och
1341 kommunerna.

1342 Distriktets yttrande

1343 För att människor ska kunna bo och leva i hela landet

1344 Skatteutjämningsystemet är viktigt för att upprätthålla likvärdighet i hela landet. Samtidigt ser vi
1345 betydande brister i dagens system. Många kommuner och regioner i Sverige har det i dag svårt
1346 ekonomiskt. Därför behövs ett mer rättvist utjämningsystem. Att utöver det flytta specifika intäkter
1347 från statens skatteintäkter kan vara svårt att få till men kan vara värt att undersöka.

1348 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att bifalla punkt 4 och avslå punkt
1349 1-3 samt skicka den vidare till partistämman.

1350 [9.11 Kommunalt självstyre - på riktigt](#)

1351 **Motionsskrivare:** Ida Wallinder

1352

1353 Titel

1354 Kommunalt självstyre - på riktigt

1355 Gammalt motionsnummer

1356 Centerstudenter 5

1357 Medskrivare

1358 Centerstudenters förbundsstyrelse

1359 Område

1360 Ekonomi och finans

1361 Brödtext

1362 Den svenska decentraliserade välfärdsmodellen har många fördelar. Att makt förflyttas så
1363 nära människan som möjligt är eftersträfvansvärt. Det är därför också positivt att svenska
1364 kommuner och regioner står för stora delar av samhällskontraktet eftersom det ger
1365 människor större möjlighet att påverka sitt eget liv lokalt. Att den största delen av våra
1366 offentliga uppgifter åligger kommunerna illustreras av att de står för nästan hälften av de
1367 offentliga kostnaderna i Sverige. Samtidigt talas det ofta om det kommunala självstyret som
1368 sällsynt starkt i Sverige, men det påståendet kräver nyansering. Ansvaret för och utövandet
1369 av en lång rad uppgifter ligger på kommunens bord, men möjligheten att styra över
1370 omfattning eller former för dessa uppgifter är liten. I realiteten är kommunerna bundna till
1371 otaliga mängder krav på hur verksamheterna ska se ut och vilken service de ska erbjuda.
1372 Detta leder till stora kostnadsökningar, inte minst för gles- och landsbygdskommuner som
1373 ofta saknar befolkningsunderlag för att det ska vara möjligt att utföra vissa uppgifter. Ett av
1374 de senaste i raden exempel på detta är bemannade skolbibliotek. Ambitionen att skapa
1375 förutsättningar för att fler elever ska läsa är förstås positiv men samtidigt måste det ses i
1376 kontexten av att många kommuner tampas med att ha råd med grundläggande undervisning
1377 överhuvudtaget. Var för sig kan sådana ambitioner från olika regeringar förvisso verka
1378 överkomliga, men de måste sällas till den redan omfattande mängden av lagar, regler och

1379 krav som omgärdar kommunerna och deras verksamhet.

1380

1381 Därutöver finns det också ett demokratiskt problem med detta. Politiska prestigeprojekt från
1382 partier på nationell nivå, såsom bemannade skolbibliotek, riskerar att få allvarliga följder på
1383 den lokala nivån. När byskolan behöver stängas, när antalet fordon för snöröjning minskas
1384 eller när kommunalskatten höjs till följd av kostnadsdrivande statliga krav, vem ska väljarna
1385 då utkräva ansvar från? Orsakssambandet är vagt och sannolikheten att lokal- respektive
1386 rikspolitikerna pekar på varandra är stor. Utöver bristande möjlighet att ansvarsutkräva
1387 innebär det också, trots den decentraliserade välfärdsmodellen, att människor får sämre
1388 möjligheter att påverka eftersom kommunpolitikerna själva inte kan göra det. Lokala
1389 förutsättningar och prioriteringar kan inte tas i beaktande på samma sätt som annars vore
1390 möjligt. Allra helst bör de statliga kraven tas bort eller övergå till att vara rekommendationer. I
1391 annat fall borde finansieringsprincipen uppvärderas så att den instans som beslutar om
1392 obligatoriska uppgifter också hålls ansvarig för finansieringen.

1393 Att-satser

1394 [9.11.1](#) att Centerpartiet verkar för att finansieringsprincipen, det vill säga att staten inte kan ålägga
1395 kommuner och regioner obligatoriska uppgifter utan medföljande finansiering, tillämpas
1396 striktare och till dess att den obligatoriska uppgiften tas bort.

1397 [9.11.2](#) att Centerpartiet verkar för en sanering av de statligt ålagda kraven på kommuner och
1398 regioner.

1399 [9.11.3](#) att Centerpartiet verkar för avskaffandet av riktade statsbidrag till förmån för generella
1400 statsbidrag.

1401 Distriktets yttrande

1402 Bifall i sin helhet

1403 **9.12 Motion för en rättvisare fördelning av skatteintäkter**

1404 **Motionsskrivare:** Lars Winter

1405

1406 Titel

1407 Motion för en rättvisare fördelning av skatteintäkter

1408 Gammalt motionsnummer

1409 Skåne 4

1410 Medskrivare

1411

1412 Område

1413 Ekonomi och finans

1414 Brödtext

1415 Liberalismens grundprinciper är individuella fri- och rättigheter, mänskliga rättigheter,
1416 yttrandefrihet, privat äganderätt, religionsfrihet, jämlikhet, demokrati, och ett fritt näringsliv med
1417 marknadsekonomi. Allt som idag i ökande omfattning ifrågasätts och avvecklas av auktoritära
1418 regimer. Liberalismen är även grunden för den globala frihandel som bidragit till att öka välståndet

1419 för en stor del av jordens befolkning men som även den utmanas av ökande nationalism och
1420 handelshinder.
1421 Med ökande globala spänningar, klimat- och miljöförändringar påverkade av utsläpp och
1422 nedskräpningar står vårt samhälle inför stora utmaningar. Politiken kan inte i sig självt lösa
1423 samhällsutmaningarna men däremot med liberala principer skapa förutsättningar för att individer
1424 och samhällen kan driva den omställning som krävs utifrån lokala förutsättningar.
1425 En utveckling av samhället från ett överflöd med en fri global handel som ger tillgång till alla råvaror
1426 oavsett var på jorden de utvinns eller tillverkas, till en framtid där tillgången av de globala resurserna
1427 är mer begränsade kan ses som ett hot. Men det kan också ses som en möjlighet till en utveckling av
1428 ett hållbart demokratiskt samhälle som ger var individ möjlighet att bidra efter sina förutsättningar.
1429 Kan vi driva den utvecklingen på liberala principer och med fokus på decentralisering så kan vi också
1430 skapa en för Centerpartiet tydlig vision och politik som kan profilera oss tydligare än idag.
1431 Eftersom alla samhällen har olika förutsättningar krävs också lokalt anpassade lösningar på
1432 omställningen. En statlig styrning för att utjämna olikheter innebär, förutom att marknadskrafterna
1433 sätts ur spel, även att det individuella engagemanget minskas. Statens funktion som omfördelare av
1434 resurser mellan kommuner bör minska och staten bör fokusera sina resurser på de för nationen
1435 övergripande frågorna som försvar, rättsväsende och nationell infrastruktur.
1436 Vi bör därför ge kommunerna ökade politiska som ekonomiska förutsättningar för att lokalt driva
1437 den utveckling av samhället som vi vill åstadkomma. Skatteintäkter till kommuner bör i större
1438 omfattning baseras på den verksamhet som utövas lokalt och på de som i olika omfattning bor på
1439 orten. Principen bör vara att den verksamhet som utövas på orten och de som på heltid eller fritid
1440 bor på orten också beskattas lokalt för att bidra till den service och infrastruktur som används och
1441 dess utveckling.

1442

1443 Att-satser

1444 [9.12.1](#) att den andel av bolagsskatten som motsvarar företags verksamhet inom respektive
1445 kommun, ska tillfalla kommunen.

1446 [9.12.2](#) att arbetsgivaravgiften ska tillfalla den kommun där verksamhet bedrivs.

1447 [9.12.3](#) att den beskattning som sker av intäkter från skogsavverkningar, lantbruk, vindkraftverk och
1448 vattenkraftverk ska tillfalla den kommun där respektive verksamhet bedrivs.

1449 [9.12.4](#) att säsongsarbete ska beskattas i den kommun där arbetet genomförs.

1450 [9.12.5](#) att såväl fysiska som juridiska personer som äger fastigheter i kommunen ska betala
1451 kommunalskatt 3 av 12 månader i den kommun där fastigheten är lokaliserad. Innehas flera
1452 fastigheter i olika kommuner ska de 3 månaderna fördelas lika mellan berörda kommuner.

1453 [9.12.6](#) att utlandsbaserade ägare av fastigheter årligen ska betala motsvarande belopp som den
1454 genomsnittliga kommuninvånaren betalar under tre månaders tid.

1455 Distriktets yttrande

1456 MOTIVERING TILL BESLUT:

1457 Vi anser i likhet med motionären att det är viktigt att kommuner har starka ekonomiska och politiska
1458 förutsättningar. Bolagsskatten tillfaller staten och Centerpartiet anser att det är viktigt att verka för
1459 en sänkt bolagsskatt.

1460 Arbetsgivaravgiften består av flera delkomponenter, ålderspensionsavgift,
1461 efterlevnadsavgift, sjukförsäkringsavgift, arbetsskadeavgift, föräldraförsäkringsavgift,
1462 allmän löneavgift samt arbetsmarknadsavgift. De delar av arbetsgivaravgiften som är direkta

1463 skatteintäkter tillfaller staten. Vi tror att den viktigaste åtgärden för att öka konkurrenskraften för
 1464 företag runt om i landet är att sänka arbetsgivaravgiften, minska regelkrångel och göra det enklare
 1465 för företag att anställa.
 1466 Centerpartiet ser positivt på att stärka landsbygdskommunernas ekonomi och skapa incitament för
 1467 lokalt företagande och en hållbar resursanvändning. Att låta skatteintäkter från skogsavverkningar,
 1468 lantbruk, vindkraftverk och vattenkraftverk tillfalla den kommun där verksamheten bedrivs skulle
 1469 potentiellt kunna ge ett viktigt tillskott till dessa kommuners budgetar och skapa en starkare
 1470 koppling mellan lokala resurser och lokal utveckling.
 1471 Vi är dock medvetna om att ett sådant system kan få olika konsekvenser för olika kommuner,
 1472 beroende på deras geografiska läge och näringsstruktur. Det är viktigt att analysera hur detta skulle
 1473 påverka skatteutjämnningssystemet och om det skulle krävas justeringar för att säkerställa en rättvis
 1474 fördelning av resurser över hela landet. Det är viktigt att se över hur intäkter fördelas mellan stat
 1475 och kommun, utan att det ökar den regionala ojämlikheten. För att minska de ekonomiska
 1476 skillnaderna kommuner emellan är det snarare viktigt att se över och förbättra
 1477 skatteutjämnningssystemet.
 1478 Även om vi förstår intentionen med att kommuner med hög andel säsongsarbetare behöver få en
 1479 stärkt ekonomi så ser vi inte att det är genomförbart med en tilldelning av skatteintäkter.
 1480 Att äga fastighet är inte tillräcklig grund för att betala kommunal skatt. Förslaget skulle kunna
 1481 innebära att kommuner med få fastighetsägare missgynnas eller att det blir skattemässigt krångligt
 1482 att äga fastigheter i flera kommuner.
 1483 Centerpartiet i Skånes distriktsstyrelse föreslår distriktsstämman
 1484 att: avslå motionen i sin helhet

9.13 Motion om ett rättvisare skattesystem för landsbygdskommuner

Motionsskrivare: Marina Nilsson

Titel

Motion om ett rättvisare skattesystem för landsbygdskommuner

Gammalt motionsnummer

Gävleborg 10

Medskrivare

Jonas Rask-Samuelsson

Område

Ekonomi och finans

Brödtext

Många landsbygdskommuner brottas med ekonomiska utmaningar samtidigt som de står för viktiga samhällsfunktioner såsom infrastruktur och kommunal service. I dagsläget bidrar fritidshusägare endast marginellt till den kommunala offentliga ekonomin, trots att de nyttjar många av kommunens resurser och tjänster. Detta skapar en snedvridning där kommuner med många fritidshus riskerar att drabbas av ökade kostnader utan motsvarande intäkter.

Centerpartiet bör verka för att införa ett rättvisare skattesystem där alla personer som äger ett

1505 fritidshus i en annan kommun än sin folkbokföringskommun också ska bidra ekonomiskt till denna
1506 kommun. Ett sådant skattesystem skulle stärka den ekonomiska hållbarheten i dessa kommuner och
1507 bidra till en mer rättvis fördelning av skatteintäkter. Det skulle också kunna leda till bättre service
1508 och utveckling av fritidshusområden, vilket gynnar både kommunens fastboende och
1509 fritidshusägare.
1510

1511 Att-satser

1512 [9.13.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person som äger ett fritidshus även skall betala minst 10%
1513 av den kommunalskatt individen är skattskyldig ska tillfalla den kommun där fritidshuset är
1514 beläget.

1515 Distriktets yttrande

1516 Centerpartiet har en etablerad politik som syftar till att stärka de ekonomiska förutsättningarna för
1517 landsbygdskommuner. Partiet förespråkar bland annat regionalisering av vissa skattebaser, såsom
1518 fastighetsskatten på elproducerande fastigheter, för att säkerställa att en större del av de
1519 ekonomiska värden som skapas i en region stannar kvar där.

1520 Motionens förslag om att fritidshusägare ska bidra ekonomiskt till den kommun där fritidshuset är
1521 beläget genom att en del av deras kommunalskatt tillfaller denna kommun, är en specifik åtgärd som
1522 inte tidigare har betonats i partiets politik. Därför representerar motionen ett nytt ställningstagande
1523 inom ramen för Centerpartiets övergripande mål att förbättra de ekonomiska förutsättningarna för
1524 landsbygdskommuner.

1525 Distriktsstyrelsen anser att förslaget kan bidra till en mer rättvis fördelning av skatteintäkter och
1526 stärka den ekonomiska hållbarheten i kommuner med många fritidshus. Genom att låta
1527 fritidshusägare bidra ekonomiskt till den kommun där deras fritidshus är beläget, kan kommunerna
1528 få ökade resurser för att upprätthålla och utveckla lokal service och infrastruktur. Därför föreslår
1529 distriktsstyrelsen att motionen bifalles och sänds vidare till partistämman för vidare behandling.

1530 [9.14 Motion om ett rättvisare skattesystem för](#) 1531 [landsbygdskommuner](#)

1532 **Motionsskrivare:** Mats Fack

1533

1534 Titel

1535 Motion om ett rättvisare skattesystem för landsbygdskommuner

1536 Gammalt motionsnummer

1537 Gävleborg 11

1538 Medskrivare

1539 Jonas Rask-Samuelsson

1540 Område

1541 Ekonomi och finans

1542 Brödtext

1543 Många landsbygdskommuner brottas med ekonomiska utmaningar samtidigt som de står för viktiga
1544 samhällsfunktioner såsom infrastruktur och kommunal service. I dagsläget bidrar fritidshusägare

1545 endast marginellt till den kommunala offentliga ekonomin, trots att de nyttjar många av kommunens
1546 resurser och tjänster. Detta skapar en snedvridning där kommuner med många fritidshus riskerar att
1547 drabbas av ökade kostnader utan motsvarande intäkter.

1548
1549 Centerpartiet bör verka för att införa ett rättvisare skattesystem där alla personer som äger ett
1550 fritidshus i en annan kommun än sin folkbokföringskommun också ska bidra ekonomiskt till denna
1551 kommun. Ett sådant skattesystem skulle stärka den ekonomiska hållbarheten i dessa kommuner och
1552 bidra till en mer rättvis fördelning av skatteintäkter. Det skulle också kunna leda till bättre service
1553 och utveckling av fritidshusområden, vilket gynnar både kommunens fastboende och
1554 fritidshusägare.

1555

1556 Att-satser

1557 [9.14.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person som äger ett fritidshus betalar en kommunal skatt,
1558 baserat på den deklarerade inkomsten, till den kommun som fritidshuset ligger i.

1559 Distriktets yttrande

1560 Centerpartiet har tidigare föreslagit att fritidshusägare ska bidra ekonomiskt till den kommun där
1561 fritidshuset är beläget. Till exempel har Centerpartiet på Gotland föreslagit att de som äger fritidshus
1562 på ön ska betala en del av sin inkomstskatt till Gotland, för att direkt bidra till finansieringen av den
1563 allmänna servicen. Motionens förslag om att fritidshusägare ska betala en del av sin kommunalskatt
1564 till den kommun där fritidshuset har diskuterats i liknande förslag, men det är inte helt fastställt som
1565 befintlig politik. Därför föreslår distriktsstyrelsen att motionen bifalles och sänds vidare till
1566 partistämman för vidare behandling.

1567 9.15 Motion om kommunal skattskyldighet utifrån 1568 folkbokföring

1569 **Motionsskrivare:** Mats Fack

1570

1571 Titel

1572 Motion om kommunal skattskyldighet utifrån folkbokföring

1573 Gammalt motionsnummer

1574 Gävleborg 12

1575 Medskrivare

1576 Daniel Danielsson

1577 Område

1578 Ekonomi och finans

1579 Brödtext

1580 Året är 2025, att ändra folkbokföring tar knappt en minut på skatteverkets hemsida. Ändå baseras
1581 den kommunala skattskyldigheten, och därmed en stor del av kommunens inkomster, på var en
1582 individ är folkbokförd de 1 november. Detta har sin bakgrund i det gamla statarsystemet.

1583

1584 Centerpartiet ska driva på för att regler för kommuner ska vara uppdaterade, rättvisa och flexibla -

1585 så är idag inte reglerna kring folkbokföringen. Dagens system innebär att en person kan nyttja
1586 kommunal service i en kommun men bara personen byter folkbokföringsort innan 1 november
1587 försvinner kommunens intäkt via skatten.

1588 Att-satser

1589 [9.15.1](#) att Centerpartiet verkar för att en person kan betala skatt i flera olika kommuner och att
1590 detta baseras på var personen angett sin folkbokföring.

1591 Distriktets yttrande

1592 Centerpartiet har tidigare föreslagit att fritidshusägare ska bidra ekonomiskt till den kommun där
1593 fritidshuset är beläget. Till exempel har Centerpartiet på Gotland föreslagit att de som äger fritidshus
1594 på ön ska betala en del av sin inkomstskatt till Gotland, för att direkt bidra till finansieringen av den
1595 allmänna servicen. Motionens förslag om att fritidshusägare ska betala en del av sin kommunalskatt
1596 till den kommun där fritidshuset är beläget ligger således i linje med Centerpartiets befintliga politik.
1597 Baserat på protokollet från en av Centerpartiets partistämmor, verkar det som att ett liknande
1598 yrkande har behandlats. Detta innebär att även om förslaget har diskuterats inom partiet, så har
1599 partiet beslutat att inte aktivt verka för en sådan förändring. Alltså är det inte befintlig politik inom
1600 Centerpartiet. Därför föreslår distriktsstyrelsen att motionen bifalles och sänds vidare till
1601 partistämman för vidare behandling.

1602 **9.16 Motion om hembygdsåterbäring**

1603 **Motionsskrivare:** Jakob Olsson

1604

1605 Titel

1606 Motion om hembygdsåterbäring

1607 Gammalt motionsnummer

1608 Göteborg 14

1609 Medskrivare

1610 Mårten Nobin (Skåne), Maria Kristoffersson (Västerbotten), Milena Axklo (Västmanland)

1611 Område

1612 Ekonomi och finans

1613 Brödtext

1614 Det svenska välfärdssystemet bygger på principerna om solidaritet och trygghet, där samhället
1615 investerar i individens uppväxt genom utbildning, vård och omsorg. Dessa insatser är avgörande för
1616 att ge alla barn och unga en god start i livet och möjligheten att i vuxen ålder bidra till samhället.

1617

1618 Trots detta finns det strukturella utmaningar i hur välfärdens resurser fördelas mellan kommuner. I
1619 dagens system investerar en kommun ofta stora summor i utbildning och välfärd för sina invånare
1620 under deras uppväxt, men när dessa individer senare flyttar till en annan kommun och börjar arbeta,
1621 betalas deras skatter till den nya hemkommunen. Det innebär att vissa kommuner bär en
1622 oproportionerlig kostnad för att rusta medborgare för framtiden utan att få del av framtida
1623 skatteintäkter. Denna obalans i resurstilldelningen kan göra det svårt för mindre kommuner att
1624 finansiera viktiga välfärdstjänster och på sikt försämra förutsättningarna för en jämlik välfärd i hela
1625 landet.

1626
1627 För att skapa en mer rättvis och hållbar modell föreslås därför en reform där en del av individens
1628 framtida skattebetalningar kan bidra till att återbetala den investering som hemkommunen gjort
1629 under uppväxten. Detta system - en form av "hembygdsåterbäring" - skulle säkerställa att de
1630 kommuner som aktivt satsar på utbildning och barns välfärd inte drabbas av ekonomiska förluster
1631 om medborgare senare flyttar till andra delar av landet.

1632
1633 De välfärdskostnader som en kommun investerar i en individ under uppväxten bör successivt
1634 återbetalas genom individens framtida skattebetalningar. Genom en modell för
1635 hembygdsåterbäring kan en del av den skatt individen betalar i vuxen ålder riktas tillbaka till den
1636 kommun som finansierade dennes utbildning, vård och omsorg under uppväxten. På så vis skulle
1637 kommuner som aktivt investerar i sina invånare få en mer rättvis ekonomisk kompensation. Detta
1638 skulle inte bara balansera resursfördelningen mellan kommuner, utan även skapa långsiktiga
1639 incitament för att fortsätta satsa på högkvalitativa välfärdstjänster för barn och unga i hela landet.

1640
1641 Med anledning av detta yrkar vi i initiativet C i rörelse på:
1642

1643 Att-satser

1644 [9.16.1](#) att en modell för hembygdsåterbäring införs, där en del av individens framtida
1645 skattebetalningar riktas tillbaka till den kommun som finansierat individens uppväxt
1646 genom utbildning, vård och omsorg.

1647 Distriktets yttrande

1648 Motionen föreslår att en modell för hembygdsåterbäring införs, där en del av individens framtida
1649 skattebetalningar riktas tillbaka till den kommun som finansierat individens uppväxt genom
1650 utbildning, vård och omsorg. Detta ska enligt motionärerna skapa en rättvisare fördelning av
1651 välfärdsresurser mellan kommuner samt ge incitament för fortsatt satsning på barn och unga.
1652 Idag har flera kommuner, särskilt i glesbygd, svårt att upprätthålla en god välfärd. Inte minst
1653 gällande
1654 skola och utbildning. Det leder till att mindre skolor tvingas stänga, barn och unga får undermålig
1655 undervisning och förutsättningarna för att nå sina drömmar skiljer sig åt beroende på var i landet
1656 man
1657 växer upp.
1658 Motionärerna föreslår att en del av individens skatteintäkter ska tillfalla uppväxtkommunen för att
1659 på
1660 så sätt kompensera för de kostnader hemkommunen haft för individen under uppväxten. Det
1661 underliggande teorin i motionen är att urbaniseringen undergräver välfärden i framför allt våra
1662 glesbygdskommuner. Distriktsstyrelsen håller med motionärerna om att detta är ett växande
1663 problem, men ser samtidigt vissa risker med förslaget. Vad händer exempelvis om individen inte
1664 betalar in någon skatt utan i stället belastar den nya kommunen, ska hemkommunen då kompensera
1665 i stället för att kompenseras?
1666 I motionen lyfts inte enbart utbildning utan även vård och omsorg, välfärdstjänster som framför allt
1667 regionerna ansvarar för. Samtidigt nämns enbart att en hembygdsåterbäring ska ges till kommuner.
1668 Distriktsstyrelsen tolkar dock motionärernas intention som att förslaget ska omfatta
1669 utbildningskostnader och att det enbart är kompensation mellan kommuner som är aktuellt.
1670 Samtidigt ser vi en trend där individer väljer att flytta till sitt sommarhus när dem går i pension. Ett
1671 sommarhus som ofta ligger i en mindre kommun. Den nya kommunen får då ökade kostnader, i form

1672 av vård och omsorg, samtidigt som kommunen med en eventuell hembygdsåterbäring även ska
1673 kompensera för den äldres utbildning under dennes uppväxt. Distriktsstyrelsen anser dock att
1674 fördelarna med en väl uFormad hembygdsåterbäring överväger riskerna. Att på ett tydligare sätt
1675 försöka kompensera för de effekter som uppstår när en individ väljer att flytta mellan olika
1676 kommuner,
1677 beroende på var i livet hen befinner sig, är önskvärt.

1678 **9.17 Motion om landvärdesskatt**

1679 **Motionsskrivare:** Sonja Krümmel

1680

1681 Titel

1682 Motion om landvärdesskatt

1683 Gammalt motionsnummer

1684 Göteborg 20

1685 Medskrivare

1686

1687 Område

1688 Ekonomi och finans

1689 Brödtext

1690 I dagsläget så kan en kommun ha en framgångsrik verksamhet inom kommunen som exempelvis en
1691 gruva utan att få dra nytta av de intäkter som denna gruvan genererar. Detta på grund av det i
1692 många fall är så att huvudkontoret inte ligger där verksamheten faktiskt är förlagd, som i fallet med
1693 en gruva på landsbygden så är det mycket möjligt att huvudkontoret ligger i Stockholm och att
1694 skatten som betalas av företaget inte kommer att gå till kommunen där verksamheten är förlagd
1695 eller där gruvan faktiskt ligger i detta exemplet. Detta skapar en obalans i samhället i stort då
1696 kommunerna på landsbygden måste se till att underhålla infrastruktur och tillhandahålla de tjänster
1697 som kommuner är ålagda att göra men inte får in tillräckligt med intäkter för att kunna kompensera
1698 för de kostnader som uppkommer med detta. Detta kan exempelvis resultera i att man höjer skatten
1699 för invånarna i kommunen istället. Det kan göra att folk väljer att flytta ur kommunen i vissa fall.
1700 Vilket fortsatt spär på den onda spiralen.

1701

1702 Genom att istället introducera en landvärdesskatt för företag och verksamheter så kan en andel av
1703 denna landvärdesskatt gå till den aktuella kommunen vilket bidrar till att kompensera för de ökade
1704 kostnaderna för kommunen som uppstår kring verksamheten. Detta kan som en bieffekt göra det
1705 möjligt för kommunen att sänka skattesatsen för invånarna och ge dem ett incitament till inflyttning
1706 istället för utflyttning i kommunen. Genom att beskatta den lokala näringen på detta vis så kan också
1707 de människor som bor i kommunen känna att de får dra nytta av att de har en framgångsrik näring i
1708 sin kommun utöver enbart de arbetstillfällen som skapas. Där företaget aktivt genom den ökade
1709 inkomsterna till kommunen kommer att kunna finansiera saker som förbättrar livskvaliteten hos
1710 medborgarna och ökar trivselen i kommunen.

1711

1712 En ytterligare aspekt av en landvärdesskatt är att den även skulle kunna omfatta semesterhus, som
1713 ofta är belägna på attraktiva platser med högt landvärde. Dessa fastigheter bebos kanske flera

1714 månader om året, men ägarna bidrar sällan skattemässigt till den kommun vars tjänster de nyttjar.
1715 Underhåll av vägar, vattenförsörjning, avfallshantering och räddningstjänst är exempel på tjänster
1716 som dessa fastighetsägare drar nytta av, utan att på motsvarande sätt bidra till de lokala intäkterna.
1717 Genom att beskatta markvärdet för semesterhus kan kommunerna bättre täcka sina kostnader och
1718 undvika att en större ekonomisk börda hamnar på de fast bosatta invånarna. Det skulle skapa en
1719 mer rättvis och hållbar ekonomisk modell för kommuner med högt tryck från säsongsboende.

1720

1721 Genom att införa landvärdesskatt så kan också incitament för en mer effektiv markanvändning
1722 skapas då man vill få ut så mycket som möjligt av den aktuella ytan. Vilket skulle gynna den
1723 biologiska mångfalden och andra viktiga värden kopplade till den lokala miljön som ligger runt
1724 omkring verksamheten.

1725

1726 Värna en levande landsbygd och inför en rättvis beskattning som gynnar kommunerna och
1727 befolkningen på landsbygden!

1728

1729 Att-satser

1730 [9.17.1](#) att införa en landvärdesskatt där en andel av intäkterna tillfaller den kommun där marken är
1731 belägen, för att säkerställa att den ekonomiska nyttan från näringar och fastigheter som
1732 skapas i kommunen också faller den till gagn.

1733 Distriktets yttrande

1734 Tack för en innovativ motion!

1735 Centerpartiet har länge drivit frågan om att de kommuner och regioner som bidrar till Sveriges
1736 energi- och resursförsörjning också ska få en större del av de ekonomiska fördelarna från
1737 dessa näringar. Vi har förespråkat en regionalisering av fastighetsskatten på elproducerande
1738 fastigheter, att intäkterna från gruvindustrin ska stanna kvar i de regioner där brytningen sker,
1739 att införa en turistskatt för att stärka kommuner med högt tryck från besökare, och att rent
1740 allmänt förespråka fler regionala skatter.

1741 En landvärdesskatt skulle inte bara kunna ersätta dessa förslag, utan också skapa en enhetlig,
1742 rättvis och transparent modell där kommuner får skatteintäkter baserade på landvärdet och
1743 de verksamheter som bedrivs där. Detta skulle ge starkare ekonomiska incitament för
1744 kommuner att ta emot och hantera näringar som gruvdrift, skogsbruk och elproduktion,
1745 samtidigt som det skulle minska beroendet av statliga stöd och bidrag för att täcka de
1746 kostnader som dessa verksamheter medför.

1747 Utöver att stärka landsbygdens ekonomi skulle en landvärdesskatt också gynna städer. Genom
1748 att beskatta markens värde snarare än byggnader eller investeringar skapas incitament för en
1749 mer effektiv markanvändning, vilket motverkar spekulation och främjar byggande på
1750 attraktiva tomter som idag står obebyggda. Detta skulle kunna bidra till ökad
1751 bostadsförsörjning i tillväxtområden och minska trycket på att expandera städer ut över
1752 jordbruksmark och naturområden.

1753 En av de mest betydelsefulla effekterna av en landvärdesskatt är att den kan möjliggöra
1754 kraftigt sänkta kommunalskatter. Eftersom skatten baseras på landvärdet snarare än på arbete
1755 eller investeringar, skulle skattebördan flyttas från låg- och medelinkomsttagare till markägare
1756 och företag som nyttjar högt värderad mark. På så sätt skulle den som drar störst ekonomisk
1757 nytta av en plats också bidra mer till det lokala samhället. Det skulle både minska klyftorna i
1758 samhället och göra det mer lönsamt att arbeta och driva företag, vilket i sin tur stärker den
1759 lokala ekonomin.

1760 Samtidigt skulle en landvärdesskatt minska behovet av statliga utjämnningssystem och göra
1761 kommunerna mer självförsörjande, vilket stärker den kommunala autonomi och skapar
1762 stabilare ekonomiska förutsättningar för hela landet.
1763 Sammantaget är en landvärdesskatt en modern, rättvis och effektiv lösning som stärker både
1764 landsbygd och stad. Den ger landsbygdskommuner stabila intäkter från de resurser de
1765 tillhandahåller, uppmuntrar till en mer effektiv och hållbar markanvändning och skapar ett
1766 mer rättvist skattesystem där den som äger och nyttjar mark också bidrar till det
1767 gemensamma.

1768 **9.18 Beskatta skogens råvara lokalt**

1769 **Motionsskrivare:** Johannes Andersson

1770

1771 Titel

1772 Beskatta skogens råvara lokalt

1773 Gammalt motionsnummer

1774 Jämtland 21

1775 Medskrivare

1776 Lennart Raswill och Karin Stierna

1777 Område

1778 Ekonomi och finans

1779 Brödtext

1780 Skogen är en av Sveriges viktigaste naturresurser och spelar en avgörande roll för både klimatet och
1781 landsbygdsutvecklingen. Trots detta går de ekonomiska intäkterna från skogens råvaror sällan
1782 tillbaka till de kommuner och regioner där skogen faktiskt finns. I dagsläget beskattas inkomster från
1783 skogen i den kommun där ägaren är bosatt, vilket ofta innebär att pengar som genereras i
1784 skogslänen försvinner till andra delar av landet.

1785

1786 Den nuvarande ordningen riskerar att förstärka de ekonomiska obalanserna mellan stad och land
1787 och minskar möjligheterna för landsbygdskommuner att investera i lokal utveckling. Vi menar att en
1788 del av intäkterna från skogens råvara bör beskattas där resurserna finns, vilket skulle gynna
1789 skogslänen och bidra till ökad ekonomisk rättvisa för landsbygden.

1790

1791 Vi föreslår att Centerpartiet driver frågan om en lokal beskattning av skogens råvara. Liknande
1792 principer finns redan för vattenkraft genom den fastighetsskatt som säkerställer att en del av värdet
1793 stannar lokalt. Vi anser att det är rimligt att en liknande modell införs för skogsbruket, där en viss del
1794 av beskattningen går direkt till den kommun eller region där skogen avverkas.

1795

1796 Att-satser

1797 [9.18.1](#) att se över nuvarande system för att se hur värdet kan stanna där skogen står.

1798 Distriktets yttrande

1799 Det här förslaget handlar om att skapa en rättvisare ekonomisk fördelning av intäkterna från
1800 skogsbruket och att stärka ekonomin i landsbygdskommuner, särskilt i de områden där skogen

1801 faktiskt finns. Motionen föreslår att en del av intäkterna från skogen bör beskattas lokalt, istället för
1802 att den nuvarande ordningen, där skogsägare betalar skatt baserat på sin bostadsort, gör att
1803 skogsintäkterna försvinner från de regioner där skogen är belägen. /För att genomföra denna
1804 förändring skulle man kunna skapa ett system liknande det som redan används för vattenkraft, där
1805 en del av skatteintäkterna från vattenkraften stannar kvar i den kommun eller region där kraftverket
1806 är beläget. För skogsbruket skulle en liknande modell kunna införas där en del av beskattningen går
1807 till den kommun eller region där skogen faktiskt avverkas. /Förslaget strävar också efter att minska
1808 de ekonomiska obalanserna mellan stad och land, samt att ge landsbygdskommuner större
1809 möjligheter att investera i sin egen utveckling. /Förslaget innebär en begäran om att Centerpartiet
1810 ska driva frågan om lokal beskattning av skogsbrukets råvara och att det ska tas upp på
1811 partistämman. /Det här skulle kunna vara ett steg mot att stärka ekonomin på landsbygden och
1812 skapa mer rättvisa mellan stad och land

1813 **9.19 Motion om utveckling av hela landet**

1814 **Motionsskrivare:** Håkan Larsson

1815

1816 Titel

1817 Motion om utveckling av hela landet

1818 Gammalt motionsnummer

1819 Jämtland 19

1820 Medskrivare

1821

1822 Område

1823 Ekonomi och finans

1824 Brödtext

1825 En rättmätig del av naturresursernas värden måste få
1826 stanna lokalt och medverka till lokal och regional utveckling!

1827

1828 Sverige är ett naturresursrikt land men endast en mindre del av de värden som skapas stannar i de
1829 bygder och regioner där produktionen sker. Jämfört med andra länder unikt lite. Detta måste
1830 förändras så snart som möjligt. I grunden handlar det om rättvisa.

1831

1832 Centerpartiet arbetar sedan decennier tillbaka för "återbäring" på vattenkraft och vindkraft, men de
1833 här frågorna bör drivas mer offensivt! En naturlig politik för ett decentralistiskt parti som arbetar för
1834 att ta hela landet i bruk.

1835

1836 Till skillnad från vad som är fallet i jämförbara länder stannar – absurt nog - inte ens
1837 fastighetsskatten på vattenkrafts- och vindkraftsanläggningar där produktionen sker utan går till
1838 staten. Det finns inte heller några parametrar i skatteutjämnningssystemet som tar hänsyn till att
1839 kraftverken har inneburit försämrade lokala och regionala förutsättningar för fiske, jordbruk,
1840 skogsbruk, renskötsel och besöksnäring. (Invånarna i de naturresursrika skogslänen betalar för övrigt
1841 ungefär sju miljarder kronor mer per år i region- och kommunskatt än vad de skulle göra om
1842 skattetrycket varit det genomsnittliga för landet. Jämför man med kommunerna i Stockholms län

1843 handlar det om elva miljarder.)

1844

1845 Ett första steg i en reform måste vara att överföra fastighetsskatten på vattenkraft och vindkraft från
1846 staten till berörda kommuner och regioner, vilket kan ske snabbt. Det handlar om politisk vilja. Men
1847 det krävs mer. Grannlandet Norge visar hur kraftproduktionen kan bidra till lokal och regional
1848 utveckling. Det finns mycket inspiration att hämta från norsk distriktspolitik för oss som vill utveckla
1849 och ta hela landet i bruk! Geografisk differentiering av arbetsgivaravgifter och avskrivning av
1850 studielån är två exempel.

1851

1852 Från skogsbruket överförs varje år stora summor från skogslänen till storstadsområdena. Min
1853 företrädare som riksdagsledamot från Jämtland Erik Arthur Egervärn motionerade 2001 om att
1854 inkomster från skogen ska beskattas där fastigheten är belägen och inte där ägaren råkar vara
1855 skriven (motion 2001/02:Sk351). Jag följde själv upp med liknande motioner (motion
1856 2003/04:Sk282), Det bör vara dags att omsätta detta förslag i offensiv politik, särskilt som andelen
1857 utboägd skog växer (i Jämtlands län nu över 30 procent). Även på detta område är Norge ett
1858 föredöme.

1859

1860 Mineralbeskattningen är ytterst låg i Sverige. I andra större gruvländer som Kanada och Australien
1861 beskattas uttaget på regional nivå. Det är logiskt med en mineralskatt på kommunal och regional
1862 nivå även i vårt land. En modell för detta bör utarbetas. Finland har nyligen infört en mineralskatt
1863 värd namnet, vilket självfallet även Sverige bör göra.

1864

1865 Den tid då främst norra delen av Sverige sågs som ett förråd av billiga råvaror, ett närmast kolonialt
1866 tänkande, måste definitivt förpassas till historien. En rättmätig del av naturresursernas värden bör
1867 stanna lokalt och regionalt och medverka till utveckling. Inspiration finns att hämta från jämförbara
1868 länder.

1869

1870

1871 Att-satser

1872 [9.19.1](#) att Centerpartiet utarbetar en modell för hur inkomster från skog ska beskattas där skogen
1873 finns och inte där ägaren är skriven.

1874 [9.19.2](#) att Centerpartiet arbetar för höjd mineralskatt som ska gå till de kommuner och regioner där
1875 exploateringen sker.

1876 [9.19.3](#) att Centerpartiet även använder geografisk differentiering av arbetsgivaravgifter och
1877 avskrivning av studielån i en heltäckande politik för att ge rättvisa förutsättningar och ta hela
1878 landet i bruk.

1879 Distriktets yttrande

1880 Motionären lyfter en avgörande rättvisefråga – att en större del av de värden som skapas genom
1881 utnyttjandet av våra naturresurser måste få stanna i de kommuner och regioner där produktionen
1882 sker. Idag försvinner en alltför stor andel av dessa värden till staten eller till storstadsområden, vilket
1883 hämmar utvecklingsmöjligheterna i de berörda bygderna. För att ta hela landet i bruk och skapa en
1884 hållbar och långsiktig utveckling måste detta förändras. /Centerpartiet har länge drivit på för ökad
1885 återbäring från naturresurser, särskilt inom vattenkraft och vindkraft, och motionens förslag ligger
1886 helt i linje med vår politik för decentralisering och stärkt lokal och regional utveckling. /Att överföra
1887 fastighetsskatten från staten till berörda kommuner och regioner är ett konkret och snabbt

1888 genomförbart steg som skulle ge dessa områden bättre ekonomiska möjligheter att satsa på
 1889 utveckling och infrastruktur. Norge har framgångsrikt visat att en starkare regional fördelning av
 1890 naturresurserns värden kan skapa tillväxt och välfärd i hela landet, något som Sverige bör inspireras
 1891 av. /Vidare är det rimligt att en höjd mineralskatt tillfaller de kommuner och regioner där
 1892 exploatering sker, samt att beskattningen av skogsinkomster sker där skogen finns, istället för där
 1893 ägaren är skriven. Dessa åtgärder skulle bidra till att rättvisa villkor skapas mellan stad och land. /På
 1894 Centerpartiets förtroenderåd i år antogs också ett förslag om att även på fler sätt arbeta för att mer
 1895 av naturresursernas värden ska stanna lokalt. /Centerpartiet har tidigare förespråkat geografisk
 1896 differentiering av arbetsgivaravgifter och avskrivning av studielån som verktyg för regional
 1897 utveckling. Att inkludera dessa åtgärder i ett övergripande program för att stärka hela landets
 1898 utveckling är därför en naturlig del av vår politik.

9.20 Ökat lokalt ansvar och självständighet

Motionsskrivare: Rikard Torndön

Titel

Ökat lokalt ansvar och självständighet

Gammalt motionsnummer

Östergötland 2

Medskrivare

Område

Ekonomi och finans

Brödtext

För att skapa ett mer decentraliserat och självständigt Sverige är det nödvändigt att öka det lokala ansvaret för både ekonomisk planering och samhällsservice. Dagens system, där statliga subventioner utgör en betydande del av regioners och kommuners finansiering, minskar de lokala aktörernas incitament att fatta långsiktigt hållbara beslut. Det leder också till en ineffektiv fördelning av resurser, där lokala behov och prioriteringar ofta överskuggas av statliga riktlinjer och bidragsvillkor.

Genom att fasa ut statliga subventioner till regioner och kommuner under ett decennium kan dessa aktörer få det ekonomiska och politiska handlingsutrymme som behövs för att bedriva sin verksamhet på ett ansvarsfullt och lokalt anpassat sätt. Ett sådant systemskifte skulle stärka den lokala demokratin, eftersom beslutsfattande och ansvar koncentreras närmare medborgarna. Det bidrar även till ökad transparens och möjliggör bättre kontroll av hur offentliga medel används.

En annan viktig reform är att ge kommunerna huvudmannaskapet för primärvården. Dagens organisering, där regionerna ansvarar för denna verksamhet, har lett till stora skillnader i kvalitet och tillgänglighet mellan olika delar av landet. Genom att låta kommunerna ta över ansvaret kan primärvården integreras bättre med andra kommunala verksamheter, vilket skapar en mer sammanhållen och patientnära vård. Kommunerna kan välja att driva verksamheten själva, samarbeta i kommunförbund eller upphandla tjänster från externa aktörer, beroende på lokala

1930	förhållanden och behov.
1931	
1932	Dessa reformer är avgörande för att skapa ett Sverige där det lokala engagemanget och
1933	ansvarstagandet återfår sin centrala roll i samhällsutvecklingen.
1934	
1935	Att-satser
1936	9.20.1 att under ett decennium fasa ut statliga subventioner till regioner och kommuner till noll,
1937	varefter statliga subventioner till kommuners och regioners löpande verksamhet som princip
1938	förbjuds.
1939	9.20.2 att utreda hur kommunerna kan bli huvudmän för primärvården, i antingen egen drift, i
1940	samverkande kommunförbund, eller upphandlad tjänst.
1941	Distriktets yttrande
1942	Dagen system med generella och riktade statsbidrag är kopplade till uppdrag som läggs på regioner
1943	och kommuner. Generella statsbidrag är att föredra eftersom alla kommuner och regioner har olika
1944	förutsättningar att ta emot dem och att använda dem.
1945	Riktade statsbidrag är förvisso ett välkommet ekonomiskt tillskott men är svårare att hantera och är
1946	oftast väldigt kortsiktiga.
1947	Det kommuner och regioner behöver är långsiktiga förutsättningar och statsstöd som gäller över tid
1948	och inte enbart gäller ett eller två år.
1949	Att helt ta bort de statliga stöden sätter kommuner och regioner i en svår sits att hantera de
1950	uppdrag som kommer uppifrån. Med uppdrag måste också finansiering tillkomma.
1951	Att ge kommunerna huvudmannaskapet för primärvården är att slå sönder hälso- och sjukvården.
1952	Det är sant att cirka 40 procent av dagens primärvård är kommunal, men att helt överlåta
1953	primärvården till kommunerna skulle inte förbättra primärvården. Utmaningarna med resursbrist
1954	och brist på allmänläkare kvarstår. Det som behövs är snarare bättre samverkan mellan kommun
1955	och region.
1956	Distriktsstämman beslutade att avslå motionen i sin helhet.
1957	Distriktsstämman beslutade att skicka vidare motionen till partistämman.
1958	9.21 Kommunalt utjämningssystem, samt provinsen i övrigt
1959	Motionsskrivare: Anne Hyllander
1960	
1961	Titel
1962	Kommunalt utjämningssystem, samt provinsen i övrigt
1963	Gammalt motionsnummer
1964	Stockholms län 57
1965	Medskrivare
1966	
1967	Område
1968	Ekonomi och finans

1969 Brödtext

1970 Det sk kommunala utjämnings-systemet kan motiveras utifrån en nationell vilja/vision av att
1971 samhällsfunktioner/service/omsorg mm skall vara likvärdigt fördelat över landet - det skall i inte
1972 vara beroende av var man bor o lever - det skall leveras skola /vård /omsorg mm i likvärdiga
1973 proportioner för samtliga rikets innevånare. Vilket givetvis är rimligt o ytterst tilltalande, men det
1974 kostar ofta mycket mer pengar än vad vissa enskilda kommuner mäktar med.
1975 Då målet/visionen får anses vara ett övergripande nationellt/statligt mål, som stöds av ett antal
1976 lagar stiftade av Sveriges riksdag, är det måhända lite besynnerligt att enskilda kommuner skall
1977 engageras i måluppfyllelsen som andra kommuner brottas med.
1978 Det uppges att ca 400 miljarder årligen hanteras i utjämnings-systemet - varje hälften över
1979 statsbudgeten
1980 Kommunal sk utjämning får anses vara ett nationellt intresse o inte ett specifikt kommunalt. Det kan
1981 oxå ifrågasättas hur dess nuvarande utformning är i enlighet med det sk kommunala
1982 självbestämmandet.
1983 Kommunernas inkomster, för bestridande av div utgifter som skola, brandförsvär o socialtjänst mm,
1984 är inkomstskatt på fysiska personers arbete/pension, inkomst av "tjänst", fastighetsavgifter samt
1985 avgifter för div nyttigheter som sophantering o vattenförsörjning (dessa nyttigheter kan/ha farmats
1986 ut till antingen egna bolag eller externa leverantörer o invånarna betalar då direkt till dessa). Vissa
1987 kommer har även verksamhet i bolag som tex bostäder o energi, ev kan någon form av
1988 aktieutdelning erhållas från dessa.
1989 Statens inkomster är inkomstskatter på näringsverksamhet (med undantag för enskild
1990 näringsverksamhet o handelsbolag med enskilda näringsidkare) inkomster av fastighetsskatt,
1991 energiskatt, överdebiteringen av arbetsgivaravgifter mervärdesskatt mm. Det skall då särskild
1992 noterats att all affärsverksamhet- gruvor, vatten/energi /vind/kärnkraft skog mm som bedrivs i
1993 kommuner, som ofta tar emot stora kommunala utjämningsbidrag, inte har någon som helst nytta
1994 av den inkomstskatt mm som dessa bolag/verksamheter genererar, till staten. Snarare kan det
1995 uppstå utgifter för kommunal infrastruktur o samhälls service maa verksamheten.

1996

1997 ÖVRIGT

1998 Det har under lång tid förekommit, sedan kommunerna fick bygglovsmonopol, att kommunerna i
1999 utbyte mot tillstånd för att bygga en tex vindmöllepark begärde sk "bygdepeng" - detta är en
2000 utbetalning icke skattemässigt avdragsgill för bolaget.
2001 Det funderas nu på att låta kommunerna erhålla någon form av kompensation i form av medel från
2002 fastighetsskatten (vilken inte just för vindmöllor uppgår till särskilt höga belopp) , själv är jag mer
2003 förtjust i det system som råder i Norge - grunderänteskatt -det gäller även tex vattenkraft , även
2004 detta tål att kontempleras för en tillämpning i Sverige, som skulle ge rejäla bidrag till
2005 provinskommunerna för att kunna upprätthålla sin lagstadgade serviceskyldighet,

2006

2007 <https://www.skatteetaten.no/sok/?q=grunnrenteskatt&se=16615>

2008

2009 2. Redan idag medges det avdrag i inkomstskattedeklarationen för den personliga utgiften "resor till
2010 o från arbetet", o alltför i den generösare form som samtliga partier, utom ett, var överens om att
2011 slopa, före tidölagets tillträde o första 19 miljarderssatsning på biltrafik. Utgifter för att skjutsa barn
2012 till skola o förskola o fritidsaktiviteter är oxå en privat levnadskostnad. Då kollektiva
2013 transportlösningar inte alltid, av förklarliga skäl - tunt kundunderlag o utsträckta transporter - är
2014 tillgänglig i provinsen i samma utsträckning som i stadsregioner, så skulle det med säkerhet innebära
2015 trygghet o förenkling om föräldrar o andra släktingar till barnen om de kunde , mot avdrag, skjutsa
2016 barn till o från förskolor, skolor o fritids aktiviteter. Förslagsvis så omfattas avdragsrätten för

2017 transporter sådana som sker inom det område som redan i dag har nedsättning energiskatt o soc.
2018 avg./arbetsgivaravgifter (i vissa fall).

2019

2020 3. Låt oss hämta inspiration från Franska, Norska mm reglemente re subven

2021 Att-satser

2022 [9.21.1](#) att staten övertar ansvaret för att, till fullo, bestrida medel för att åstadkomma kommunal
2023 utjämning, åtminstone på samma finansiella nivå som fn råder, samt att bidraget är
2024 generellt o inte specificerat o icke med en myckenhet av redovisningsförpliktelser.

2025 [9.21.2](#) att avdrag medges i inkomstskattedeklarationen för utgifter för resor för föräldrar, o
2026 närstående, att skjutsa barn till skola o förskola o idrotts mm verksamhet i sk
2027 glesbygdskommuner, tex i de kommuner där redan i dag råder nedsättning av energiskatt.

2028 [9.21.3](#) att ta inspiration från tex Frankrike o Norge för att utröna nya idéer för att gynna lokalt
2029 producerade varor o tjänster från” provinsen” -utan vars verksamhet vi skulle svälta ihjäl
2030 ”city”.

2031 Distriktets yttrande

2032 Distriktsstyrelsen tackar för motionen. Centerpartiet har en stark betoning på kommunalt självstyre
2033 och anser att kommunerna bör ha ansvaret för sina egna ekonomiska prioriteringar och
2034 verksamheter. Att staten helt övertar finansieringen av den kommunala utjämningen skulle kunna
2035 inskränka kommunernas autonomi och beslutanderätt. Vi förespråkar i stället en rättvis och effektiv
2036 fördelning av resurser mellan kommunerna, men anser att det är viktigt att kommunerna själva har
2037 handlingsfrihet i hur de använder dessa resurser. Att det kommunala utjämningssystemet är i behov
2038 av reformering är tydligt, men att staten ska ta över ansvaret är inte det självklara svaret. Ett
2039 skatteavdrag för att skjutsning av barn i glesbygd skulle kunna leda till en oproportionerlig
2040 ekonomisk belastning på statens resurser, och även skapa ojämlika förutsättningar mellan olika
2041 hushåll och kommuner. I stället förespråkar vi lösningar som främjar hållbara och effektiva
2042 kollektivtrafikalternativ där det är möjligt, och som stärker infrastruktur i glesbygd utan att lägga en
2043 stor börda på skattesystemet för privata utgifter. Att ta inspiration från andra länder kan vara
2044 intressant, men Centerpartiet anser att den nuvarande svenska modellen för att främja lokalt
2045 företagande och landsbygdsutveckling redan är på rätt väg, även om mer kan göras. Centerpartiet
2046 har redan beslutat för att främja lokalt producerade varor och tjänster, särskilt genom att fokusera
2047 på offentlig upphandling och stöd för landsbygdsnärings. Vi har under lång tid lyft vikten av att
2048 stärka landsbygden genom att skapa förutsättningar för närproducerad livsmedelsproduktion och
2049 stötta lokala företag och därför anser vi att det redan är befintlig politik.

2050 [9.22 En träffsäker och jämställd socialpolitik](#)

2051 **Motionsskrivare:** Mari-Louise Wernersson

2052

2053 Titel

2054 En träffsäker och jämställd socialpolitik

2055 Gammalt motionsnummer

2056 Centerkvinnorna 1

2057 Medskrivare

2058 Centerkvinnorna

2059 Område

2060 Ekonomi och finans

2061 Brödtext

2062 För Centerkvinnorna handlar feministisk liberalism om att alla människor, oavsett könsidentitet,
2063 postnummer eller födelseort, ska ha samma förutsättningar att göra den livsresa som de drömmer
2064 om. Det är ett faktum att alla människor inte föds med samma förutsättningar. Därför behövs det en
2065 socialliberal politik, som vågar prioritera de individer som behöver mer stöd för att ha en trygg
2066 vardag och lyckas med sin livsresa.

2067

2068 Sverige är ett av världens minst ojämställda länder – men vi har fortfarande en lång väg att gå för att
2069 nå ett jämställt samhälle. Idag lever vi i ett land där kvinnor och män får olika lön för lika arbete, där
2070 kvinnodominerade yrken ger lägre löner än mansdominerade, där resursstarka familjer får samma
2071 bidrag som de med mest behov, där kvinnan fortfarande – precis som när normen var att kvinnor
2072 skulle vara hemmafruar – tar störst ansvar för hem och barn samtidigt som hon lönearbetar. För att
2073 Centerpartiet ska bli ett parti som verkligen står för feministisk liberalism, är det hög tid att
2074 Centerpartiet uppdaterar och levererar en träffsäker socialpolitik.

2075

2076 Insatser för ensamstående föräldrar

2077 Det behövs fler insatser och satsningar på de kvinnor och män som agerar både mamma och pappa,
2078 vårdgivare och försörjare, och som har ett eller flera barn samtidigt som de rör sig med små
2079 ekonomiska marginaler i vardagen. Liksom samhället är präglad av patriarkala strukturer, är
2080 samhället präglad av en tvåsamhetsnorm och kärnfamiljen är fortfarande det dominerade idealet.
2081 Samhället är kort sagt inte anpassat för att försörja ett hushåll på en inkomst. Det finns många
2082 ensamstående föräldrar i dagens samhälle, men både historiskt och idag glöms de ofta bort i
2083 politikens prioriteringar och satsningar.

2084

2085 Centerkvinnorna vill satsa på ekonomisk jämställdhet och att öka den ekonomiska marginalen i
2086 vardagen för alla kvinnor, men en grupp av kvinnor som generellt möter tuffare ekonomiska
2087 utmaningar är kvinnor som själva försörjer ett hushåll med barn. Därför vill Centerkvinnorna se
2088 särskilda reformer för ensamstående föräldrar, som oftast är mammor. Vi vill inrätta ett särskilt
2089 skatteavdrag för hushåll där det finns barn med en ensamförsörjande förälder. Ett sådant avdrag
2090 skulle delvis kompensera för de
2091 skillnader som finns mellan hushåll med en respektive två försörjare, men framför allt
2092 förbättra ensamhushållens ekonomiska standard.

2093

2094 Ytterligare en reform vi vill se är vad vi kallar semesterlån, som ska kunna tas av ensamstående
2095 föräldrar som studerar inom ramen för CSN-lånet. Som student kan en ansöka om studiemedel
2096 under terminerna, men på somrarna är det studieuppehåll. Att stå utan inkomst under
2097 sommarmånaderna kan vara svårt, särskilt för en ensamstående förälder, både praktiskt och
2098 ekonomiskt. Hushållet måste fortfarande försörjas och då behöver föräldern arbeta. Att arbeta är
2099 såklart i grunden bra och Sverige har en välutbyggd barnomsorg, men barn behöver också vara
2100 lediga. I Sverige är barnkonventionen lag och artikel 31 anger att barnet har rätt till lek, vila och
2101 fritid. För att den ensamstående föräldern ska ha möjlighet att ge sitt eller sina barn ledigt under
2102 sommaren under studieperioden, vill Centerkvinnorna att det införs ett semesterlån inom ramen för

2103 CSN-lånet. Det förmånliga lånet bör främst finnas till för de ensamstående som befinner sig i en
2104 särskilt utmanande situation. Risken är att ensamstående mammor avslutar påbörjade studier eller
2105 väljer att inte studera, vilket mest troligt har negativa konsekvenser på deras privatekonomi i ett
2106 längre perspektiv. Dessutom är det ett resursslöseri ur en samhällsekonomisk synvinkel. Lånet bör
2107 motsvara fyra veckors heltidsstudier med ett semestertillägg. Föräldern slipper stå utan inkomst
2108 under sommarmånaderna och barn till ensamstående kan även de, vara lediga från förskolan.

2109

2110 Fritidshem och förskolor för alla

2111 I Sverige finns det en väl utbyggd och fördelaktig barnomsorg som en gång i tiden var avgörande för
2112 att kvinnor skulle kunna lönearbeta. Men b

2113 Att-satser

2114 [9.22.1](#) att ett särskilt skatteavdrag för hushåll där det bor barn med en ensam vuxen försörjare
2115 utreds.

2116 [9.22.2](#) att alla kommuner erbjuder barnomsorg på obekväma tider.

2117 [9.22.3](#) att utreda ett behovsprövat barnbidrag.

2118 [9.22.4](#) att alla hushåll där det finns fler barn som förälder betalar barnomsorg för ska kunna få
2119 syskonrabatt på barnomsorg, om förälder, barnet och syskon är bokförda i samma kommun
2120 även om de inte bor på samma adress.

2121 [9.22.5](#) att ett semesterlån införs riktat emot ensamstående föräldrar inom ramen för studielånet.

2122 [9.22.6](#) att en utredning tillsätts för att se över möjligheten att erbjuda barnomsorg för barn under
2123 ett år.

2124 [9.22.7](#) att slopa maxtaxan för förskola, pedagogisk omsorg och fritids till förmån för en enskild
2125 inkomstbaserad avgift som ska gälla fram till årskurs 6 i alla kommuner.

2126 Distriktets yttrande

2127 Motionen är inlämnad av Centerkvinnornas förbundsstyrelse. Den bifalles och skickas vidare till
2128 Centerpartiets partistämma i sin helhet.

2129 [9.23 Motion om att ta bort kapitalvinstskatt vid försäljning av bostäder](#)

2130
2131 **Motionsskrivare:** Björn Berg

2132

2133 Titel

2134 Motion om att ta bort kapitalvinstskatt vid försäljning av bostäder

2135 Gammalt motionsnummer

2136 Stockholms län 8

2137 Medskrivare

2138 Hans Lindqvist

2139 Område

2140 Ekonomi och finans

2141 Brödtext

2142

2143 Motion om att reformera flyttskatten för att underlätta rörligheten på bostadsmarknaden.

2144 Bakgrund.

2145 Flyttskatten, som består av kapitalvinstskatt vid försäljning av bostäder, har under lång tid bidragit
2146 till minskad rörlighet på bostadsmarknaden.

2147 Den höga skatten gör att många hushåll främst bland de äldre tvekar att sälja sina bostäder, trots att
2148 dessa inte längre är lämpliga för deras livssituation.

2149 Resultatet blir en stagnerad eller stelbent bostadsmarknad som får konsekvenser för samhället som
2150 helhet.

2151 En sänkning av kapitalvinstskatten från nuvarande 22 procent till en lägre nivå, alternativt ett helt
2152 avskaffande av skatten skulle göra det ekonomiskt attraktivt att flytta till ett för livssituationen mer
2153 lämpligt boende.

2154 Konsekvenser av flyttskatten är mycket tydliga att se.

2155 • En lägre tillgång till lämpliga bostäder.

2156 • Hämning av arbetskraftsrörlighet inom landet.

2157 • Ökade samhällskostnader med en ineffektiv bostadsförsörjning som påverkar ekonomin
2158 negativt.

2159 • En otrygg bostadssituation inte minst för våra äldre i samhället.

2160 Slutsats.

2161 En reform av flyttskatten är avgörande för att förbättra rörligheten på bostadsmarknaden, lösa den
2162 akuta bostadsbristen och skapa ett mer dynamiskt samhälle.

2163 Genom att sänka eller helt avskaffa flyttskatten går det att skapa ett incitament för fler att sälja sina
2164 bostäder. Detta kommer att gynna både enskilda individer och samhällsekonomin i stort.

2165 En möjlig lösning av problemet är införandet av en trappa där kapitalskatten minskar ju längre tid en
2166 person bott i sin bostad. Detta kan göra att äldre hushåll som bott länge i sina bostäder får ett
2167 incitament till att våga sälja sin bostad. Samtidigt som dessa hushåll får ekonomiska möjligheter att
2168 våga satsa på ett för livssituationen lämpligt boende.

2169 En stagnerad ineffektiv bostadsmarknad i våra kommuner försvårar bostadsförsörjningen och
2170 påverkar såväl kommunernas som regionernas ekonomi negativt.

2171

2172

2173 Yrkande.

2174 1.Jag yrkar att Centerpartiet verkar för att sänka eller helt avskaffa kapitalvinstskatten vid
2175 bostadsförsäljning.

2176 2.Att Centerpartiet utreder andra åtgärder som har till syfte att underlätta bostadsrörligheten. Som
2177 till exempel en höjning av uppskovsbeloppet och eller ett slopande av uppskovsräntan vid en
2178 bostadsförsäljning.

2179 3.Att Centerpartiet initierar införande av ett system för avtrappning av kapitalskatten som baseras
2180 på den tid en person bott i sin bostad.

2181 4.Jag yrkar bifall till min motion att reformera kapitalvinstskatten vid en bostadsförsäljning den så
2182 kallade flyttskatten inklusive bifogade att satser.

2183

2184 Björn Berg

2185 Centerpartiet Haninge

2186 Medmotionär

2187 Hans Lindqvist

2188 Centerpartiet Värmdö
2189

2190 Att-satser

2191 [9.23.1](#) att Centerpartiet utreder andra åtgärder som har till syfte att underlätta bostadsrörligheten.
2192 Som till exempel en höjning av uppskovsbeloppet och eller ett slopande av uppskovsräntan
2193 vid en bostadsförsäljning.

2194 [9.23.2](#) att Centerpartiet initierar införande av ett system för avtrappning av kapitalskatten som
2195 baseras på den tid en person bott i sin bostad.

2196 Distriktets yttrande

2197 Distriktsstyrelsen delar motionärernas syn på behovet av ökad rörlighet på bostadsmarknaden och
2198 vikten av att reformera kapitalvinstskatten. Partistämman har tidigare beslutat att utreda
2199 möjligheten att beräkna reavinstskatt exklusive inflation samt sänkt beskattning vid försäljning av
2200 bostad. Även kombinationen av sänkt reavinstbeskattning och nedtrappat ränteavdrag har lyfts i
2201 tidigare beslut. Förslaget om en avtrappningsmodell för kapitalvinstskatten är intressant men saknar
2202 direkt stöd i tidigare partistämmobeslut. Därför föreslår vi bifall till utredning av andra åtgärder för
2203 ökad bostadsrörlighet, inklusive avtrappning av skatten. Distriktsstyrelsen anser att motionen ligger i
2204 linje med partiets tidigare arbete och att en fortsatt diskussion inom partiet är viktig.

2205 [9.24 Euron - för ett starkt Sverige i EU och världen](#)

2206 **Motionsskrivare:** Jonas Jeger

2207

2208 Titel

2209 Euron - för ett starkt Sverige i EU och världen

2210 Gammalt motionsnummer

2211 Sörmland 2

2212 Medskrivare

2213

2214 Område

2215 Ekonomi och finans

2216 Brödtext

2217 Det är mer än 20 år sedan som Sverige folkomröstade om euron. Då var den gemensamma valutan
2218 ny. Sedan dess har euron vuxit och blivit en av två världsvalutor, tillsammans med dollarn. Euron har
2219 visat sig stå stark, även i turbulenta tider. Idag har 20 av 27 EU-länder infört euron, och valutan
2220 används i 20 procent av alla internationella transaktioner. Samtidigt har vår svenska krona förlorat
2221 kraftigt i värde och benämns som "skräpvaluta". Vårt lands statsfinanser är mycket bättre än vår
2222 valuta.

2223

2224

2225

2226 Samhällsdebatten om euron kom igång starkt i samband med växande säkerhetsshot och Sveriges
2227 medlemskap i Nato: skulle vi vara starkare i en närmare ekonomisk gemenskap med EU? Svenskt

2228 Näringsliv och flera andra aktörer menade att ja, så är fallet. Det är en ny världsordning som håller
2229 på att formas. Geopolitiskt är därför euron idag av största betydelse för Sverige. Vi behöver i oros-
2230 och krigstider stå starkt gemensamt med våra grannar och resten av EU och kunna medverka där de
2231 strategiska besluten i unionen fattas. I ett läge när USA:s uppslutning kring Europas frihet och
2232 säkerhet är osäker är det dessutom av största vikt att på alla sätt förbereda Europa för ett nytt
2233 multipolärt globalt landskap där såväl säkerhetspolitisk- som ekonomisk sammanhållning kommer
2234 att vara av största vikt. Detta sakskäl understryker vikten av att Centerpartiet nu tar ett tydligt
2235 ställningstagande i frågan inför 2026.

2236

2237

2238

2239 SvD/Demoskop mätning från december 2024 visade att 34 procent av alla väljare nu vill att Sverige
2240 byter ut kronan mot euron. 2012 var siffran 10 procent. Centerpartiet rapporterades ha näst flest
2241 väljare av alla riksdagspartier som vill att Sverige byter valuta. 47%. Sedan dess har världen och vår
2242 omedelbara omvärld blivit än mer orolig - med installationen av Donald Trump i Vita huset och
2243 därmed hotet om handelstullar, fortsatt anfallskrig i Ukraina, frostiga relationer med Kina och
2244 ökande hybridkrigföring i Östersjön.

2245

2246

2247

2248 Även ekonomiskt skulle euron innebära fördelar. Ny forskning från ekonomiprofessor Lars Calmfors
2249 att den svenska importen och exporten skulle öka med 5-15 % med euron, vilket innebär att den
2250 gemensamma valutan skulle ge oss ett större välstånd. En svängig och svag krona ger onödiga risker
2251 för alla företag som importerar och delvis också för exportindustrin som drabbas negativt då
2252 mängder av exporterade varor innehåller komponenter som tillverkas i länder som använder euron.
2253 Kronans svaga växelkurs har varje svensk som turistat i ett euroland fått erfara.

2254

2255

2256

2257 Centerpartiet är partiet för småföretagaren. Dessa mindre företag har inte råd att valutasäkra och
2258 riskerar att gå i konkurs och därmed riskeras mängder av jobb om vi behåller den volatila kronan. En
2259 undersökning gjord av Företagarna Stockholms stad visar att mer än 6 av 10 företagare är för ett
2260 valutabyte i Sverige.

2261

2262

2263

2264 När opinionen, valutakursen och forskningen talar för euron är det dags att inse att kronan gjort sitt.

2265

2266

2267

2268 Låt oss säga ja till ett säkrare Sverige med en starkare ekonomi och mer inflytande i EU - och lyssna
2269 på våra väljare.

2270

2271

2272

2273 Det är hög tid att införa euron i Sverige.

2274

2275

- 2276 Att-satser
- 2277 [9.24.1](#) att Partistämman beslutar att Centerpartiet verkar för att Sverige ska införa euron som
- 2278 valuta.
- 2279 Distriktets yttrande
- 2280 Distriktsstyrelsens yttrande
- 2281 Sörmland 2, Euron - för ett starkt Sverige i EU och världen
- 2282 Motionären beskriver hur euron har blivit en av två världsvalutor och har vuxit starkt sedan förra
- 2283 folkomröstningen. I dag har 20 av 27 länder euro. Vidare beskriver motionären hur vi lever i ett
- 2284 förändrat världsläge med oro i världen och ett förändrat säkerhetsläge samt att samhällsdebatten
- 2285 och vårt medlemskap i Nato har aktualiserat frågan. Svenskt näringsliv och flera andra aktörer talar
- 2286 för ett införande av euron. Ekonomiforskaren Lars Calmfors visar med ny forskning att den svenska
- 2287 importen och exporten skulle öka med 5-15 % med euron. Motionären beskriver hur opinionen,
- 2288 valutakursen och forskningen talar för euron.
- 2289 Distriktsstyrelsen delar motionärens uppfattning att samhällsklimatet förändrats sedan den förra
- 2290 folkomröstningen gällande ett införande av euron och att det är rimligt att se över ett förändrat
- 2291 ställningstagande i detta med bakgrund i den förändrade opinionen, forskningsläge samt valutakurs-
- 2292 diskussionen.
- 2293 Sörmland 2
- 2294 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att bifalla motionen.
- 2295 **[9.25 Ja till Euro!](#)**
- 2296 **Motionsskrivare:** Erik Johnsson
- 2297
- 2298 Titel
- 2299 Ja till Euro!
- 2300 Gammalt motionsnummer
- 2301 Centerstudenter 4
- 2302 Medskrivare
- 2303 Centerstudenters förbundsstyrelse
- 2304 Område
- 2305 Ekonomi och finans
- 2306 Brödtext
- 2307 Sverige borde ansluta sig till eurozonen och införa Euro som valuta. Att gå med i
- 2308 eurosamarbetet skulle trygga Sveriges finansiella stabilitet och öka förutsägbarheten i vår
- 2309 ekonomi. Genom att använda en gemensam valuta underlättar vi för svensk handel med
- 2310 andra euroländer och skyddas från fluktuationer i växelkurser. Denna stabilitet skulle göra
- 2311 Sverige till en attraktivare plats för utländska investeringar och skulle öka den ekonomiska
- 2312 tillväxten. Detta skulle öka konkurrensen och driva på innovation, vilket i förlängningen skulle
- 2313 gynna konsumenterna och ekonomin i helhet.
- 2314
- 2315 En anslutning till eurozonen skulle även innebära en möjlighet för ökat svenskt inflytande
- 2316 inom EU över EU:s ekonomiska och penningpolitiska diskussioner. Att vara en del av

2317 eurozonen tydliggör Sveriges engagemang för europeiskt samarbete och skulle stärka vår
2318 relation med andra EU-medlemsstater. En positiv utveckling som Sverige bör driva på för,
2319 inte minst mot bakgrund av det ökade behovet kring större samarbete och enighet i EU som
2320 resultat av USA:s sviktande engagemang på kontinenten och i att sätta hårt mot Putins
2321 Ryssland.

2322

2323 Eurosamarbetet skulle bidra till ökat inflytande i Europa och mer stabilitet. Det kan få stor
2324 betydelse för Sveriges välbefinnande, inte minst i en tid av ökade geopolitiska spänningar och oro
2325 i vår omvärld. Sverige har en mycket stor finansiell sektor men den svenska kronan är en
2326 mycket liten valuta. Det är en obalans som skapar både osäkerhet på marknaden och ett
2327 oerhört tryck på valutan i tider av oro och instabilitet. Dessutom bidrar det till en stor
2328 sårbarhet. Det visar inte minst senare års prisökningar på bland annat livsmedel till följd av
2329 den försämrade valutakursen.

2330

2331 Ensam är inte stark – ensam är bara ensam. Med samma valuta som våra viktigaste
2332 handelspartners i Europa kan svenska företag få tillgång till större marknader och minska
2333 sårbarheterna i ekonomin, samtidigt som vi ser till att Sverige tar ansvar för och driver på för
2334 ett ökat svenskt engagemang i Europeisk enighet i ett läge där detta krävs mer än någonsin.
2335 Mot bakgrund av detta borde Sverige ansluta sig till Euroområdet och införa Euro som
2336 valuta.

2337 **Att-satser**

2338 [9.25.1](#) att Centerpartiet verkar för att Sverige ska gå med i EU:s bankunion.

2339 [9.25.2](#) att Centerpartiet verkar för att Sverige ska bli fullständig medlem av EMU och inför Euro som
2340 nationell valuta.

2341 **Distriktets yttrande**

2342 Bifall i sin helhet

2343 **9.26 Sverige behöver den europeiska gemenskapen - Dags** 2344 **att införa euron**

2345 **Motionsskrivare:** Natalie Johansson

2346

2347 **Titel**

2348 Sverige behöver den europeiska gemenskapen - Dags att införa euron

2349 **Gammalt motionsnummer**

2350 Centerpartiets ungdomsförbund 2

2351 **Medskrivare**

2352 CUFs förbundsstyrelse

2353 **Område**

2354 Ekonomi och finans

2355 **Brödtext**

2356 I år är det 30 år sedan Sverige tog det fantastiska beslutet att gå med i Europeiska Unionen. Sverige
2357 är ett land som har frodats i EU-gemenskapen med fri handel, fri rörlighet och samarbeten över
2358 nationsgränser för att nämna några. Trots detta väljer Sverige att stå med det ena benet utanför
2359 dörren istället för att ta steget in i hela den europeiska gemenskapen genom att bli fullvärdiga
2360 medlemmar i valutasamarbetet. Det är dags att Centerpartiet ändrar på det och verkar för ett
2361 införande av euron!

2362
2363 Sedan EMU upprättades har Sverige varit förpliktigade att införa euron som valuta så fort kriterierna
2364 blev uppfyllda, men trots detta har diskussionen och införandet förhalats. Det är beklagligt, för
2365 Sverige har mycket att vinna på att byta valuta till euron.

2366
2367 Som ett land beroende av frihandel, både export och import, skulle den gemensamma valutan
2368 underlätta för våra företag genom minskade växel- och transaktionskostnader vid handel med andra
2369 euro-länder. Detta skulle sannolikt öka handeln från och till Sverige och samtidigt öka
2370 produktionstillväxten. En ökande och friare handel gör helt enkelt Sverige rikare!

2371
2372 Många skeptiker till euroinförade oroar sig för att Sveriges självständiga penningpolitik skulle gå
2373 förlorad, eller riskerar att skada svensk ekonomi vid eventuella störningar i eurozonen. Men faktum
2374 är att den svenska valutan, och ekonomin, redan i dagsläget är högst påverkad vid störningar i
2375 världsekonomin oavsett om det handlar om krig i Ukraina eller tullar som införs av en av Europas
2376 viktigaste handelspartners, USA.

2377
2378 Hur självständig svensk penningpolitik är idag ska inte heller överskattas. Faktum är att Riksbankens
2379 penningpolitik följer väldigt nära de beslut som tas av den Europeiska centralbanken. Sveriges öppna
2380 ekonomi kommer oundvikligen att påverkas av såväl ränteläge som inflation i övriga Europa, och när
2381 det sker behöver Sverige ha en plats vid förhandlingsbordet för att kunna påverka de beslut som
2382 fattas gemensamt.

2383
2384 Under EU-valrörelsen 2024 pratade vi i varje debatt om att stärka den europeiska gemenskapen. Att
2385 införa euron som valuta skulle vara ett av Sveriges bidrag till en starkare europeisk integration och
2386 som politisk signal visa att vi inte vacklar i vår tro på den fantastiska frihets- och handelsunionen.

2387
2388 Liberalerna måste sluta ha monopol på frågan om att införa euro som valuta, det är dags för även
2389 oss i Centerpartiet att sluta stå med ena foten utanför dörren.

2390 **Att-satser**

2391 [9.26.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Sverige ska bli fullvärdiga medlemmar i EMU och införa
2392 euron som valuta.

2393 **Distriktets yttrande**

2394 CUF yrkar bifall till sin förbundsmotion

2395 **9.27 Euron - för ett starkt Sverige i EU och världen**

2396 **Motionsskrivare:** Peter Lowe

2397

2398 Titel

2399 Euron - för ett starkt Sverige i EU och världen

2400 Gammalt motionsnummer

2401 Stockholms stad 35

2402 Medskrivare

2403 Abir Al-Sahlan, Aida Karimli, Anna Edebo, Anna Gashi, Anu Majkvist, Axel Friberg, Bernt Bergsten,

2404 Christine Lorne, Ehsan Nasari, Elsie Gisslegård, Elizabeth Peltola, Emma Blomdahl Wahlberg, Emmy

2405 Ahlstedt, Erik Ciardi, Eva Rosén, Göran Agardh, Harald Lagerstedt, Jenny Håkansson, Johan Krogh,

2406 Jonas Jegers, Jonny Lundin, Julie Tran, Magnus Hellmark, Malin Svedlund, Maria Abrahamsson

2407 Område

2407 Ekonomi och finans Martin Molin, Martina Hallström, Melinda Khan, Natalie Johansson, Peter Lowe, Rasmus Elfström, Raymond Pettersson, Sofia Jerneck, Unn Harsem

2408 Brödtext

2409 På partistämman i Örebro 2023 beslutades att Centerpartiet ska verka för en parlamentarisk

2410 utredning om för- och nackdelarna med att Sverige inför euron som valuta. Sedan dess har distriktet

2411 Stockholms stad och kretsen Malmö fattat principbeslut om att verka för att införa euron. Det är

2412 dags att vi som parti nu tar nästa steg, i takt med tiden.

2413

2414 Det är mer än 20 år sedan som Sverige folkomröstade om euron. Då var den gemensamma valutan

2415 ny. Sedan dess har euron vuxit och blivit en av två världsvalutor, tillsammans med dollarn. Euron har

2416 visat sig stå stark, även i turbulenta tider. Idag har 20 av 27 EU-länder infört euron, och valutan

2417 används i 20 procent av alla internationella transaktioner. Samtidigt har vår svenska krona förlorat

2418 kraftigt i värde och benämns som "skräpvaluta". Vårt lands statsfinanser är mycket bättre än vår

2419 valuta.

2420

2421 Samhällsdebatten om euron kom igång starkt i samband med växande säkerhetshot och

2422 Sveriges medlemskap i Nato: skulle vi vara starkare i en närmare ekonomisk gemenskap med EU?

2423 Svenskt Näringsliv och flera andra aktörer menade att ja, så är fallet. Det är en ny världsordning som

2424 håller på att formas. Geopolitiskt är därför euron idag av största betydelse för Sverige. Vi behöver i

2425 oros- och krigstider stå starkt gemensamt med våra grannar och resten av EU och kunna medverka

2426 där de strategiska besluten i unionen fattas. I ett läge när USA:s uppslutning kring Europas frihet och

2427 säkerhet är osäker är det dessutom av största vikt att på alla sätt förbereda Europa för ett nytt

2428 multipolärt globalt landskap där såväl säkerhetspolitisk- som ekonomisk sammanhållning kommer

2429 att vara av största vikt. Detta saksål understryker vikten av att Centerpartiet nu tar ett tydligt

2430 ställningstagande i frågan inför 2026.

2431

2432 SvD/Demoskop mätning från december 2024 visade att 34 procent av alla väljare nu vill att Sverige

2433 byter ut kronan mot euron. 2012 var siffran 10 procent. Centerpartiet rapporterade ha näst flest

2434 väljare av alla riksdagspartier som vill att Sverige byter valuta. 47%. Sedan dess har världen och vår

2435 omedelbara omvärld blivit än mer orolig - med installationen av Donald Trump i Vita huset och

2436 därmed hotet om handelstullar, fortsatt anfallskrig i Ukraina, frostiga relationer med Kina och

2437 ökande hybridkrigföring i Östersjön.

2438

2439 Även ekonomiskt skulle euron innebära fördelar. Ny forskning från ekonomiprofessor Lars Calmfors

2440 att den svenska importen och exporten skulle öka med 5-15 % med euron, vilket innebär att den

2441 gemensamma valutan skulle ge oss ett större välstånd. En svängig och svag krona ger onödiga risker

2442 för alla företag som importerar och delvis också för exportindustrin som drabbas negativt då

2443 mängder av exporterade varor innehåller komponenter som tillverkas i länder som använder
2444 euron. Kronans svaga växelkurs har varje svensk som turistat i ett euroland fått erfara.
2445
2446 Centerpartiet är partiet för småföretagaren. Dessa mindre företag har inte råd att valutasäkra och
2447 riskerar att gå i konkurs och därmed riskeras mängder av jobb om vi behåller den volatila kronan. En
2448 undersökning gjord av Företagarna Stockholms stad visar att mer än 6 av 10 företagare är för ett
2449 valutabyte i Sverige.
2450
2451 När opinionen, valutakursen och forskningen talar för euron är det dags att inse att kronan gjort sitt.
2452
2453 Låt oss säga ja till ett säkrare Sverige med en starkare ekonomi och mer inflytande i EU - och lyssna
2454 på våra väljare.
2455
2456 Det är hög tid att införa euron i Sverige.

2457 Att-satser

2458 [9.27.1](#) att Centerpartiet tar ställning för att Sverige ska införa euron som valuta

2459 Distriktets yttrande

2460 Distriktsstyrelsens svar:
2461 För- och nackdelar för Sverige att ansluta oss till Euron kan grovt delas in i ekono-miska och politiska.
2462 De politiska fördelarna är tydliga; Sverige skulle få tillgång till de rum där viktiga beslut fattas i
2463 Eurozonen, en stärkt europeisk integration och ökad trovärdighet och stabilitet. Politiska nackdelar
2464 är risk för minskat nationellt självbe-stämmande. Ekonomiska nackdelar är en större exponering för
2465 kriser i Eurozonen (där vissa länder har betydande utlandsskuld), att vi avhänder oss möjligheten till
2466 en egen finans- och räntepolitik. Välkända ekonomiska fördelar är en ökad ekonomisk stabili-tet, att
2467 räntorna ofta är lägre, lättare handel och ökad konkurrenskraft. Vi har också den viktiga aspekten att
2468 svenska sedlar och mynt används så lite att de riskerar tappa i värde, vilket euron skulle råda bot på.
2469 Distriktsstyrelsen anser att fördelarna väger tyngre än nackdelarna. I synnerhet med tanke på det nu
2470 uppkomna världsläget där det finns ett större behov av europeisk enighet än någonsin tidigare. Vi
2471 måste stå enade med EU i en värld där USA är helt oförutsägbara och Ryssland extremt aggressivt.

2472 **9.28 Friskvårdsbidraget för kulturaktiviteter**

2473 **Motionsskrivare:** Maja Westling Palmgren

2474

2475 Titel

2476 Friskvårdsbidraget för kulturaktiviteter

2477 Gammalt motionsnummer

2478 Västerbotten 2

2479 Medskrivare

2480

2481 Område

2482 Ekonomi och finans

2483 **Brödtext**

2484 Friskvårdsbidraget är ett viktigt verktyg för att främja hälsa och välmående. Idag kan det användas
2485 till aktiviteter som gymträning, massage och yoga, men det finns ett växande stöd för att även
2486 kulturupplevelser bidrar till både fysisk och mental hälsa. Studier visar att deltagande i
2487 kulturaktiviteter såsom teaterbesök, konstkurser eller naturguidningar har positiva effekter på
2488 stressnivåer, kreativitet och livskvalitet.

2489
2490 Ett mer flexibelt friskvårdsbidrag som inkluderar kulturaktiviteter skulle ge fler människor möjlighet
2491 att hitta det som bäst stärker deras välmående. Att exempelvis kunna använda sitt friskvårdsbidrag
2492 till att gå på teater, gå en kurs i akvarellmålning eller delta i en svampkurs kan ge stora hälsovinster
2493 och bidra till en mer inkluderande friskvård.

2494 **Att-satser**

2495 [9.28.1](#) att Centerpartiet ska verka för att friskvårdsbidraget ska kunna användas för
2496 kulturaktiviteter som tex teater, konstkurser och naturguidningar.

2497 **Distriktets yttrande**

2498 Motionären lyfter i motionen att Centerpartiet ska verka för att friskvårdsbidraget ska kunna
2499 användas för kulturaktiviteter som teater, konstkurser och naturguidningar. Distriktsstyrelsen tycker
2500 att förslaget är klokt. Ett bredare friskvårdsbidrag skulle ge fler människor möjlighet att ta del av
2501 aktiviteter som främjar både mental och fysisk hälsa. Kulturupplevelser kan bidra till återhämtning,
2502 kreativ utveckling och social gemenskap, vilket stärker det förebyggande hälsoarbetet. Dessutom
2503 skulle ett sådant initiativ bidra till att bredda synen på vad som kan vara hälsofrämjande och ge fler
2504 valmöjligheter för individen.

2505 **9.29 Rationaliseringsförvärv - jord och skog**

2506 **Motionsskrivare:** Martin Joelsson

2507

2508 **Titel**

2509 Rationaliseringsförvärv - jord och skog

2510 **Gammalt motionsnummer**

2511 Kalmar 43

2512 **Medskrivare**

2513

2514 **Område**

2515 Ekonomi och finans

2516 **Brödtext**

2517 I dagens lantbruk är det vanligt att en fastighetsägare investerar i ny mark, jord och skog, när den väl
2518 blir tillgänglig. Inte sällan är det en närliggande gård i eller nära samma by. Detta har sedan länge
2519 utgjort grunden i att kunna utveckla det egna företaget oavsett verksamhetsgren eller tanke. Att
2520 köpa ny mark innebär ofta stora investeringar med långa avbetalningstider och riskanalyser. Som ett
2521 led i att underlätta för lantbrukare och gårdsägare finns det idag vissa lättnader i
2522 skattelagstiftningen. I inkomstskattelagen (§§ 6 - 9 kap 21) kan vi se att skogsavdrag, vilket består i
2523 att 50% av ett avdragsutrymme av 50% på den totala intäkten, ges som möjlighet till att skjuta upp

2524 skatten vilken underlättar för ev amortering eller annan finansiering på förvärvad skogsmark. Utöver
2525 detta finns än mer avdragsmöjligheter om förvärvet innebär sk "rationaliseringsförvärv" där hela
2526 avverkningsrätten får undantas skatt enligt 10 § 21 kap IL. Denna möjlighet innebär att
2527 lantbruksegendomar kan växa enklare när en intilliggandes gård kan förvärfas.

2528

2529 Här har vi dock ett problem då skatteverket helt enkelt har bestämt sig för vad ett
2530 rationaliseringsförvärv innebär. Skatteverket har helt sonika bedömt att rationaliseringsförvärv
2531 endast föreligger då den nya skogsfastigheten uppnår minst 400 ha. Alla andra och mindre
2532 fastigheter anses enligt myndighetens bedömning inte tjäna på att rationaliseras. I Sverige är
2533 genomsnittsfastigheten ca 45 ha och medianfastigheten är endast 12 ha. Enligt skatteverket är det
2534 alltså således en försvinnande liten andel skogsägare som kan nyttja de generösa
2535 avdragsmöjligheterna. För jordbruksmark finns inte heller idag någon möjlighet att göra avdrag för
2536 förvärv vilket också bidrar till att göra skillnad på "mark och mark", vilket också ur ett teoretisk såväl
2537 som praktiskt plan blir snedvridet. På senare tid har det i olika domar uppmärksamats
2538 skatteverkets "feltolkning" av rationella fastigheter men centerpartiet kan här och nu arbeta för att
2539 få till en mer hållbar situation.

2540

2541 Centerpartiet värnar småskalighet och att flera ska ha möjlighet att nyttja de regelverk som finns. Att
2542 låta de största skogsägarna kunna bli ännu större på de mindres bekostnad bara för att en
2543 myndighet utan prejudikat har bestämt sig för det är orimligt

2544

2545 Att-satser

2546 [9.29.1](#) att Centerpartiet arbetar för att i lagtext tydliggöra att rationaliseringsförvärv inte har med
2547 fastighetens storlek att göra.

2548 [9.29.2](#) att Centerpartiet arbetar med att möjliggöra en juridisk konstruktion för
2549 rationaliseringsförvärv med avdragsmöjligheter av jordbruksmark.

2550 Distriktets yttrande

2551 Motionären föreslår att reglerna för rationaliseringsförvärv av skog ändras samt att det även införs
2552 på åkermark.

2553 Rationaliseringsförvärv innebär att förmånligare skatteregler tillämpas om ett köp av skogsmark
2554 innebär att två fastigheter slås samman så att de bildar en rationell enhet. Grundregeln är idag att
2555 när två fastigheter som vardera är under 400 ha slås samman och bildar en fastighet över 400 ha så
2556 räknas det som rationaliseringsförvärv. Dessutom kan ett förvärv betraktas som
2557 rationaliseringsförvärv om det finns andra uppenbara fördelar t.ex märkbara
2558 arroderingsförbättringar eller att fastigheterna har gemensam skogsväg. Syftet med reglerna är att
2559 skapa ett incitament för ett effektivare brukande.

2560 Distriktsstyrelsen delar uppfattningen att reglerna för rationaliseringsförvärv är en svår avvägning
2561 och är i högsta grad subjektiva. Systemet kan på goda grunder ifrågasättas. Det är dock viktigt att
2562 notera att gränsen på 400 ha också är en övre gräns. Fastigheter över 400 ha kan inte bedömas som
2563 rationaliseringsförvärv vid ett tillköp. Eftersom vi inte anser att fastigheter över 400 ha per automatik
2564 ska berättigas till skattefördelar vid tillköp ställer sig distriktsstyrelsen negativ till att bara slopa
2565 arealkravet i enlighet med första att-satsen. Distriktsstyrelsen ställer sig även negativ till att driva på
2566 strukturrationaliseringen av åkermark genom att ett liknande system införs för åkermark. Därför
2567 föreslås att bifalla att-sats 1 och avslå att-sats 2